

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

3

SIRA SAYISI: 173

**İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk ile 95
Milletvekilinin Ürün Güvenliği ve Teknik
Düzenlemeler Kanunu Teklifi (2/2537) ve
Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve
Teknoloji Komisyonu Raporu**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/2537 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	4
- Katılma Yazıları	6
- Genel Gerekçesi	7
- Madde Gerekçeleri	7

• Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu

18

• Muhalefet Şerhleri

27

• Teklif Metni

45

• Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin

45

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.
Gereğini arz ederiz.

<i>Hulusi Şentürk</i>	<i>Abdullah Güler</i>	<i>Zeynep Gül Yılmaz</i>
İstanbul	İstanbul	Mersin
<i>Hacı Özkan</i>	<i>Fuat Köktaş</i>	<i>Ziya Altunyaldız</i>
Mersin	Samsun	Konya
<i>Ramazan Can</i>	<i>Cemal Öztürk</i>	<i>Abdullah Nejat Koçer</i>
Kırıkkale	Giresun	Gaziantep
<i>Cemil Yaman</i>	<i>Tahir Akyürek</i>	<i>Bekir Kuvvet Erim</i>
Kocaeli	Konya	Aydın
<i>Mihrimah Belma Satır</i>	<i>Mustafa Levent Karahocagil</i>	<i>Osman Nuri Güllaçar</i>
İstanbul	Amasya	Van
<i>Şamil Ayrım</i>	<i>Süleyman Karaman</i>	<i>Recep Özel</i>
İstanbul	Erzincan	Isparta
<i>İffet Polat</i>	<i>Orhan Yegin</i>	<i>Zafer Işık</i>
İstanbul	Ankara	Bursa
<i>Rümeysa Kadak</i>	<i>Semiha Ekinci</i>	<i>İbrahim Yurdunuseven</i>
İstanbul	Sivas	Afyonkarahisar
<i>Zemzem Gülender Açanal</i>	<i>Fatma Betül Sayan Kaya</i>	<i>Cemal Bekle</i>
Şanlıurfa	İstanbul	İzmir
<i>Fehmi Alpay Özalan</i>	<i>Şirin Ünal</i>	<i>Mücahit Durmuşoğlu</i>
İzmir	İstanbul	Osmaniye
<i>Cemal Taşar</i>	<i>Ali Cumhuri Taşkın</i>	<i>Zehra Taşkesenlioğlu Ban</i>
Bitlis	Mersin	Erzurum
<i>Yavuz Subaşı</i>	<i>Adnan Günnar</i>	<i>İlyas Şeker</i>
Balıkesir	Trabzon	Kocaeli
<i>Recep Uncuoğlu</i>	<i>Emine Zeybek</i>	<i>Nilgün Ök</i>
Sakarya	Kocaeli	Denizli
<i>Nevzat Ceylan</i>	<i>Salih Cora</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>
Ankara	Trabzon	İzmir
<i>Ahmet Berat Çonkar</i>	<i>Semra Kaplan Kıvırcık</i>	<i>Ahmet Akay</i>
İstanbul	Manisa	Şanlıurfa

<i>Bülent Tüfenkci</i>	<i>Yasin Uğur</i>	<i>Mehmet Uğur Gökğöz</i>
Malatya	Burdur	Isparta
<i>Selman Oğuzhan Eser</i>	<i>Zülfü Demirbağ</i>	<i>Mustafa Arslan</i>
Karaman	Elâzığ	Tokat
<i>Atay Uslu</i>	<i>Radiye Sezer Katurcioğlu</i>	<i>Ravza Kavakcı Kan</i>
Antalya	Kocaeli	İstanbul
<i>Orhan Kırçalı</i>	<i>Erol Kaya</i>	<i>Asuman Erdoğan</i>
Samsun	İstanbul	Ankara
<i>Kemal Çelik</i>	<i>İsmail Güneş</i>	<i>Eyüp Özsoy</i>
Antalya	Uşak	İstanbul
<i>Feyzi Berdibek</i>	<i>Mehmet Cihat Sezal</i>	<i>Tamer Dağlı</i>
Bingöl	Kahramanmaraş	Adana
<i>İsmail Kaya</i>	<i>Selahattin Minsolmaz</i>	<i>Selim Gültekin</i>
Osmaniye	Kırklareli	Niğde
<i>Mustafa Kendirli</i>	<i>Yücel Menekşe</i>	<i>Osman Boyraz</i>
Kırşehir	Nevşehir	İstanbul
<i>Osman Ören</i>	<i>Jülide İskenderoğlu</i>	<i>Emrullah İşler</i>
Siirt	Çanakkale	Ankara
<i>Ceyda Çetin Erenler</i>	<i>Hacı Ahmet Özdemir</i>	<i>Hüseyin Şanverdi</i>
Kütahya	Konya	Hatay
<i>Mehmet Sait Kirazoğlu</i>	<i>Cengiz Demirkaya</i>	<i>İsmail Bilen</i>
Gaziantep	Mardin	Manisa
<i>Mehmet Habib Soluk</i>	<i>Zeynep Yıldız</i>	<i>Adil Çelik</i>
Sivas	Ankara	Balıkesir
<i>Abdullah Doğru</i>	<i>İshak Gazel</i>	<i>Ali Özkaya</i>
Adana	Kütahya	Afyonkarahisar
<i>Arife Polat Düzgün</i>	<i>Cihan Pektaş</i>	<i>Hacı Osman Akgül</i>
Ankara	Gümüşhane	Gümüşhane
<i>Fatma Aksal</i>	<i>Halil Etyemez</i>	<i>Ahmet Çolakoğlu</i>
Edirne	Konya	Zonguldak
<i>Hasan Çilez</i>	<i>Tülay Kaynarca</i>	<i>Abdulhat Arvas</i>
Amasya	İstanbul	Van
<i>Ali Şahin</i>	<i>Sena Nur Çelik</i>	<i>Mustafa Köse</i>
Gaziantep	Antalya	Antalya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/2537 esas numaralı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler hakkındaki Kanun Teklifine imzama koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

21 Ocak 2020

Ahmet Zenbilci

Adana

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Hakkında Kanun Teklifine imzama koyuyorum.

Gereğinin yapılmasını arz ederim.

22.01.2020

Ekrem Çelebi

Ağrı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler hakkındaki Kanun Teklifine imzama koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

23.01.2020

Şahin Tin

Denizli

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifine imzama koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

Fatih Süleyman Denizolgun

İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2537)	
ESAS	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu
TALİ	Avrupa Birliği Uyum Komisyonu Çevre Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Bir ürünün insan sağlığı ve güvenliği, tüketici, çevre, iş sağlığı ve işyeri güvenliği gibi bir kamu yararı bakımından tehlike arz ettiği hallerde gerekli düzenlemelerin yapılması ve önlemlerin alınması tamamen piyasa güçlerine terk edilemez. Kamunun bu gibi durumlara müdahil olması şarttır. Kamu, bu gibi risklerin önlenmesi için gerekli düzenlemeleri yapar, bu kurallara uygunluğu denetler ve uygunsuzluk hallerinde gerekli tedbirleri alır.

Ancak üretim, ekonomi ve ticaretin mümkün olduğunca kesintisiz işlemesi de bir kamu yararadır ve aynı şekilde kamu tarafından gözetilmelidir. Dolayısıyla kamu erki, insan sağlığı ve güvenliği gibi bir kamu yararını korumak için müdahale ederken aynı amaca ulaşmasını sağlayacak yöntemlerden en az kısıtlayıcı olanı tercih etmeli, aldığı önlemler de orantılı olmalıdır. İki ana kamu yararı arasındaki hassas denge mutlaka korunmalıdır. Bu nedenle, bir ürünün imalatından tüketimine kadarki süreçte rol alan tüm kesimlerin nitelikleri, görev, yükümlülük, hak, yetki ve sorumlulukları kadar sınırları da açık bir şekilde tanımlanmalıdır.

Bu doğrultuda, kamu yararının korunması için teknik düzenleme olarak isimlendirilen düzenlemelerin usul ve esaslarının, ürünü piyasada bulandıran imalatçı, yetkili temsilci, ithalatçı ve dağıtıcıların yükümlülüklerinin, test, muayene ve belgelendirme faaliyeti yapan uygunluk değerlendirme kuruluşlarının nitelikleri ve yükümlülüklerinin, ürünlerin kurallara uygunluğunun denetimini yapacak olan yetkili kamu kuruluşlarının görev, yetki ve sorumluluklarının ve uygunsuzluk hallerinde uygulanacak yaptırım ve cezaların kanun ile belirlenmesi gerekmektedir.

Ürün güvenliği ve teknik düzenlemelere ilişkin hususlar esasen ilk olarak Avrupa Birliğinin ilgili yatay mevzuatı temel alınarak hazırlanan 29/6/2001 tarihli ve 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun ile düzenlenmiştir. 4703 sayılı Kanuna dayanılarak yetkili kuruluşlarımızca yüzlerce teknik düzenleme hazırlanmış ve yürürlüğe konulmuştur. Nitekim bu çerçevede, ürün güvenliği, "CE" işareti, onaylanmış kuruluş, piyasa gözetimi ve denetimi gibi birçok kavram kamuoyunun da gündemine girmiş, imalatçı ve tüketicilerin ürün güvenliği bilinci giderek artmaya başlamıştır. Ancak Avrupa Birliği 2010 ve 2019 yıllarında yürürlüğe koyduğu yeni yatay mevzuat ile bu alanda önemli değişiklikler ve yenilikler yapmıştır. Avrupa Birliği mevzuatındaki gelişmeler ve yetkili kuruluşlarımızca dile getirilen ihtiyaçlar neticesinde, nihai kullanıcıların elinde bulunan ürünlerin güvenli olmaması durumunda söz konusu ürünlerin geri çağırılması, uygun olmayan ürünlerin sorumlusunun bulunmasını teminen iktisadi işletmecilerin izlenebilirliği, e-ticarette piyasa gözetimi ve denetimi, ürün sorumluluğu tazminatı gibi hususların da düzenlenmesi gerekliliği doğmuştur.

Öte yandan, ülkemizin sürdürülebilir ihracat artışının temini açısından önem arz eden Türk malı imajının korunması amacıyla, ihraç edilen ürünlerin de güvenli olması, taşışse konu olmaması ve ürüne ilişkin işaretleme, etiketleme ve belgelendirmenin alıcıyı yanıltmayacak şekilde yapılmasına ilişkin hususlar da hüküm altına alınmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile, Kanunun amacı düzenlenmektedir. Bu doğrultuda piyasaya arz edilen, hizmete sunulan veya piyasada bulunduran ürünlerin kamu yararı bakımından tehlike arz etmemesi için gerekli koşulların belirlenmesi, bunların yerine getirildiğinin denetlenmesi, süreçte yer alanların yükümlülük, görev, yetki ve niteliklerinin belirlenmesi amacıyla gerekli düzenlemeler yapılmakta ve uygunsuzluk halinde uygulanacak önlem, yaptırım ve cezalar tespit edilmektedir.

Madde 2- Madde ile, Kanunun kapsamı düzenlenmektedir. Kanun prensip olarak, bütün ürünleri kapsamakla birlikte bir ürüne ilişkin özel bir kanunun bulunması durumunda, Kanun hükümleri söz konusu ürüne, özel kanunda hüküm bulunmayan hallerde uygulanacaktır. Çünkü özel kanunlar, kapsadığı ürünlerle ilgili daha detay hususları düzenlemektedir.

Kanunda bir ürünün piyasaya arzından kullanıcının eline geçtiği ana kadar piyasada bulundurulduğu kabul edilmektedir. Kanun ilke olarak piyasada bulundurululan ürünleri kapsamaktadır. Ancak Kanunda henüz piyasaya arz edilmemiş olmakla birlikte imalat süreci sona ermiş, piyasaya arz edilmesi için başka bir imalat işlemine gerek olmayan ürünlerin piyasaya arz edilmesi hedeflenen ürünler olduğu varsayılmakta ve gerektiğinde bu ürünlerin de Kanunun öngördüğü koşullara uygun olması gerekmektedir. Diğer taraftan, bazı ürünler (bir ürün imalatında işçi tarafından kullanılan makine, hastanelerde kullanılan MR cihazı gibi tıbbi cihazlar, asansörler) doğası gereği nihai kullanıcının hizmetine sunulurlar. Kanun bu ürünleri de kapsama almaktadır.

İhraç edilecek ürünler ilke olarak Kanunun kapsamı dışında kalmaktadır. Esas olan, varış ülkesindeki teknik, sağlık ve güvenlik koşullarına uyuluyor olmasıdır. Ancak madde ile istisna olarak aşağıdaki iki durum kapsama alınmaktadır:

1) Gümrük Birliği nedeniyle Avrupa Birliğine (AB) yapılacak ihracat, Kanun kapsamına alınmaktadır. Gümrük Birliğinin temel özelliği olan malların serbest dolaşımı ilkesinin işleyebilmesi için Türkiye’de imal edilerek veya imal edilmese dahi serbest dolaşıma sokularak AB üyesi ülkelerin piyasasına arz edilmesi hedeflenen ürünlerin de her iki pazarda geçerli ortak teknik kurallara uygun ve her durumda güvenli olması gerekmektedir. Aksi takdirde, iki taraf arasındaki ticarete ürünlerin gümrükte güvenlik kurallarına uygunluğunun denetimi gerekli olacak, bu da teknik engel yaratması nedeniyle genelinde taraflar arasında malların serbest dolaşımını, özelinde ise AB pazarına ihracatımızı sektöre uğratacaktır. Bundan dolayı denetim esnasında, bir ürünün aslında AB pazarına arzının hedeflendiğinin tespiti halinde de Kanun hükümleri uygulanacak ve bu ürünler ülkemiz piyasasına arz edilmiş sayılacaktır.

2) AB dışındaki ülkelere ihraç edilen ürünler normal şartlarda varış ülkelerinin kurallarına uygun olmalıdır. Ancak Türk malı imajının zedelenmesine yol açacak insan sağlığını ve güvenliğini tehdit eden ürün ihraç edilmesi, ihraç edilen üründe yanıltıcı etiketleme, tağşiş, yanlış içerik beyan etme veya son kullanım tarihinin değiştirilmesi ve benzeri durumlarda ithalatçı ülkeden uygunsuzluğun ülkemize rapor edilmesi halinde ürün, yetkili kuruluş tarafından içeride de Kanun veya diğer mevzuat dikkate alınarak incelenecek ve aynı sonuç teyit edilirse yaptırım uygulanacaktır. Aynı şekilde, piyasa gözetimi ve denetimi kapsamında da bu ürünlerde uygunsuzluk tespit edilmesi halinde aynı yaptırımlar uygulanabilecektir.

Madde 3- Madde ile, Kanundaki tanımlar düzenlenmektedir. Tanımlar, Türkiye’de teknik düzenlemeler, ürün güvenliği, uygunluk değerlendirmesi, standardizasyon ve akreditasyon alanında Avrupa Birliği sistemi uygulandığı için ilgili AB mevzuatı esas alınarak düzenlenmektedir. Aynı tanımların kullanılması Türk ihraç mallarının AB pazarında serbest dolaşımının sağlanması bakımından önemli ve gereklidir.

Madde 4- Madde ile, ürünlerin teknik düzenlemesine uygun olması zorunlu hale getirilmekte ve teknik düzenlemelere ilişkin usul ve esaslar düzenlenmektedir. Teknik düzenlemeler uyulması zorunlu düzenleyici işlemler olup; yönetmelik, kararname, tebliğ, genelge, talimat ve benzeri şekillerde olabilmektedir. Bir ürünün piyasada bulundurulabilmesi teknik düzenlemelerin gereklerinin tam anlamıyla yerine getirilmiş olmasına bağlıdır. Uygun olmayan ürünler hakkında Kanunun öngördüğü önlemler alınmalı, yaptırımlar uygulanmalıdır.

Ayrıca madde ile, ülke menfaatlerinin gerektirdiği durumlarda, ürünlerin uyması gereken kurallara sınırlama getirmeye ve istisna tanımaya Cumhurbaşkanını yetkili kılınmaktadır.

Teknik düzenlemeleri yetkili kuruluşlar hazırlar. Bu yetki söz konusu kuruluşlara kanunla veya diğere bir mevzuatla verilmiş olabilir. Kanun, ürün veya ürün grubu bakımından bu şekilde yetkilendirilmiş kamu otoritesine çeşitli yetkiler vermektedir. Ancak söz konusu kamu otoriteleri teknik mevzuat hazırlama yetkilerini kullanırken Kanunun öngördüğü usul ve esaslara uygun hareket etmekle yükümlü kılınmaktadır. Teknik düzenlemelerin ekonomik ve ticari hayatta, üretim ve tüketimde çok önemli etkileri olabilmektedir. Bu etkilerin, kamu menfaatinin gerektirdiği şekilde ve yönde olması amacıyla Kanun teknik düzenlemelerin sektör ayrımı yapmaksızın aşağıdaki temel ilkelere uymasını hükme bağlamaktadır:

1) Teknik düzenlemeler insan sağlığı ve güvenliği gibi bir kamu yararını korumak ve gözetmek amacını güder. Çünkü bu tür bir kamu yararının varlığı ve korunmaz ise doğuracağı zararın büyüklüğü kamunun müdahalesini meşru kılar. Ancak bu müdahalenin de kurallar ile sınırlandırılması gerekir. Amacına uygun olmayan, gerektiğinden fazla müdahaleci olan (ölçülü olmayan), anlaşılması ve bu nedenle uygulanması güç düzenlemeler kamu yararını korumak bir yana tehlikeye sokar.

2) Teknik düzenlemeler gözetilmesi gerekli kamu yararını korumak için gerekli tedbirleri belirler. Ancak aynı zamanda, üretim ve ticaretin işleyişini de bozacak eylemlere yol açmamalıdır. Bu hassas dengenin korunması için gözetilecek ana ölçü şu olmalıdır: Yetkili kuruluş, korumayı amaçladığı kamu yararını aynı ölçüde koruyacak yöntemlerden daha az kısıtlayıcı olanı tercih etmelidir. Örneğin, uygun bir işaretlemenin, etiketlenmenin veya alıcıya yaş sınırı koymanın da yeterli olabileceği hallerde ürünün tamamen yasaklanması yoluna gitmemeli veya tehlikenin gerçekleşme ihtimalinin çok düşük olduğu veya ürün grubunun çok az bir bölümünün riskli olduğu durumlarda sadece bunlara yönelik tedbirler geliştirmeli ve uygulamalı, geriye kalan uygun ürünü engellememeli ve iktisadi işletmeciyi gereksiz külfete sokmamalıdır.

3) Teknik düzenlemelerin ekonomik ve ticari hayatta, üretim ve tüketimde çok önemli etkileri olabilmektedir. Bu nedenle, teknik düzenleme taslaklarının mümkün olduğunca ilgili tüm tarafların görüşüne sunulmasında yarar vardır. Duyuru yapılmasında resmi yolların yanı sıra internet gibi yaygın olarak kullanılan ve geniş kitlelere ulaşmada yardımcı olabilecek diğere yollar da kullanılabilir. Yorum yapabilmeleri için ilgililere belirli bir süre tanınması, onların taslak üzerinde sağlıklı bir inceleme yapabilmesi ve başkalarına danışabilmesi için imkân sağlar. Bu yöntemle hazırlanmış bir teknik düzenleme çok daha geniş bir mutabakata dayandığından daha rahat ve etkin uygulanacaktır. Taslak hakkındaki bir görüşü kabul etmeyen yetkili kuruluş bu eylemini makul bir şekilde gerekçelendirebilmeli ve sunabilmelidir.

Türkiye-AB Gümrük Birliği gereğince Türkiye, AB'nin ticarete teknik engellerin önlenmesine ilişkin mevzuatını uyumlaştırmayı taahhüt etmiştir. Gümrük Birliği ayrıca, yasal olarak AB üyesi bir ülkede üretilmiş veya serbest dolaşıma girmiş ürünün Türkiye pazarına girişinin engellenemeyeceğini de hükme bağlamıştır. Türk malları ise bu haktan ancak Türkiye, ilgili AB mevzuatını uyumlaştırdıktan sonra faydalanabilmektedir.

Türkiye'nin taraf olduğu Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) Ticarete Teknik Engeller Anlaşması üye ülkelerin, Türkiye-AB Gümrük Birliği ise tarafların, hazırladıkları teknik düzenlemeleri taslak halindeyken diğere tarafların görüşüne sunmalarını öngörmektedir. Böylelikle akit taraflar bir diğereinin yapacağı mevzuatı önceden inceleme, taslak üzerinde yorum yapabilme ve değişiklik öneribilme

fırsatı bulabilmekte ve sonuçta muhtemel ticarete teknik engeller önlenebilmektedir. AB kapsamında bu bildirimlerin bir diğer işlevi daha bulunmaktadır. Bu bildirimler sayesinde, alıcı ülkeler ihracatçı ülkenin mevzuatını bir tür onaylama işlemi de yapmaktadırlar. Bildirime itiraz edilmemesi veya yapılan itirazların giderilmesi, taraf ülkenin yaptığı ulusal mevzuata diğer tarafların da mutabık kaldığı sonucunu doğurmaktadır. Böylece alıcı ülkenin mevzuatı hazırlayan ülkenin kapsam dahilindeki malını ithalat aşamasında engellemesi ihtimali azalmaktadır. Bu nedenle, Türk ihrac mallarının DTÖ veya AB üyesi ülke pazarlarında serbest dolaşımının sağlanabilmesi için yetkili kuruluşların hazırladıkları teknik düzenleme taslaklarını Ticaret Bakanlığı aracılığıyla DTÖ'ye veya AB'ye bildirmeleri gerekmektedir.

Ülkemizin de taraf olduğu Birleşmiş Milletler Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme, taraf devletlerin, engellilerin bağımsız yaşayabilmelerini ve yaşamın tüm alanlarına etkin katılımını sağlamak ve engellilerin diğer bireylerle eşit koşullarda fiziki çevreye, ulaşım, bilgi ve iletişim teknolojileri ve sistemleri dâhil olacak şekilde bilgi ve iletişim olanaklarına, hem kırsal hem de kentsel alanlarda halka açık diğer tesislere ve hizmetlere erişimini sağlamak için uygun tedbirleri almasını hükme bağlamaktadır. Bu kapsamda, teknik düzenlemeler engellilerin erişebilirliğine ilişkin hükümler içerebilir. Örneğin; asansörler mevzuatında engellilerin erişilebilirliği için asansörün güvenli bir şekilde sürekli olarak çalıştırılmasına ilişkin hüküm bulunmaktadır. Bu çerçevede, yetkili kuruluş, teknik düzenlemelerin gerektirdiği hallerde teknik düzenlemeleri uygularken ürünlerde engellilerin erişilebilirliğine yönelik önlemleri almalıdır.

Madde ile ayrıca, Türk Ürünlerinin İhracatının Arttırılmasına Yönelik Teknik Mevzuatı Hazırlayacak Kurumların Belirlenmesine İlişkin 97/9196 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Ticaret Bakanlığı'na verilen Avrupa Birliği teknik mevzuatına uyum alanında yetkili kuruluşlar arasında koordinasyon görevi hükme bağlanmaktadır.

Madde 5- Güvenli ürün kısaca, insan sağlığı ve güvenliği bakımından yüksek koruma sağlayan veya diğer bir deyişle ciddi bir risk veya tehlike oluşturmayan üründür. Bir ürünün güvenli olmaması halinde piyasaya arzının veya piyasada bulundurulmasının yasaklanması, piyasadakilerin toplatılması, nihai kullanıcıda olanların ise geri çağırılması, bu ürünün arz edebileceği risklerin önlenmesi bakımından hayati öneme sahiptir.

Madde ile, bir ürünün güvenli olup olmadığına ilişkin değerlendirme kriterleri düzenlenmektedir. Öncelikle, her teknik düzenlemeye uygunluk, ürünün güvenli olduğu varsayımını doğurmaz. Çünkü teknik düzenlemeler sadece insan sağlığının ve güvenliğinin değil, çevrenin, kamu düzeninin, yol güvenliğinin korunmasını, enerji verimliliğinin sağlanmasını ve benzeri başka kamu yararlarını da gözetiyor olabilir. Bu nedenle Kanun ancak sağlık ve güvenlik koşullarını düzenleyen 4 üncü maddeye uygun teknik düzenlemelerin ürünün güvenli olduğu konusunda karine teşkil edeceğini hükme bağlamaktadır.

Madde 6- Madde ile, ürünün bir kişiye veya bir mala zarar vermesi halinde, bu ürünün imalatçısının veya ithalatçısının zarardan dolayı tazminat yükümlülüğü düzenlenmektedir. Söz konusu düzenleme AB'nin üye devletlerin ürün sorumluluğuna ilişkin 25 Temmuz 1985 tarihli ve 85/3 74/AET sayılı Konsey Direktifi doğrultusunda hazırlanmaktadır.

Gerek mevzuatımızda gerekse AB mevzuatında nedensellik bağıını ispat yükü zarar görene aittir. Madde ile, uygun olmayan bir ürünün sebep olduğu zarara ilişkin birden fazla imalatçı veya ithalatçının tazminat yükümlülüğü doğuyor ise imalatçı ve ithalatçının müteselsilen sorumlu olduğu düzenlenmektedir.

Kanuna göre basiretli bir iktisadi işletmeci, piyasaya sağladığı ürünün Kanunda öngörüldüğü şekilde gerekli tüm teknik, sağlık ve güvenlik gereklerine uygunluğundan, uygun olmayan ürünleri için de gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu tutulmaktadır. Bu sorumluluğun doğal bir uzantısı da ürünündeki bir uygunsuzluktan dolayı ortaya çıkan zararların telafi edilmesidir. Bu nedenle madde ile, uygunsuz ürünlerden kaynaklanan tazminat sorumluluğundan kurtaran ya da bu sorumluluğu azaltan sözleşmelerin ilgili maddeleri hükümsüz kabul edilmektedir.

Madde ile ayrıca, diğer kanunlardaki tazminat sorumluluğuna ilişkin hükümlerin saklı olduğu hükme bağlanmaktadır.

Madde 7- Kanun ürünün teknik mevzuatına uygunluğundan ve güvenli olmasından birinci derecede imalatçıyı sorumlu tutmaktadır. İmalatçının sorumluluğu, ürün piyasaya arz edildikten ve hatta nihai kullanıcının eline geçtikten sonra da devam etmektedir. Araya dağıtıcıların girmesi, imalatçının yükümlülüklerini sona erdirmemektedir. Bu doğrultuda madde ile, imalatçının yükümlülükleri düzenlenmekte ve kendisine gerektiğinde rahatlıkla ve hızlı bir şekilde ulaşılması amacıyla ürüne, ambalaja ya da ürüne eşlik eden belgeye ismini, ticari unvanını, markasını ve açık adresini koyması hükme bağlanmaktadır.

Madde 8- Madde ile, imalatçının yetkili temsilcisinin yükümlülükleri düzenlenmektedir. Kanun imalatçının ister yurtiçinde isterse de yurtdışında yerleşik olsun Türkiye’de yerleşik gerçek veya tüzel kişiyi yetkili temsilcisi olarak atayabilmesini hükme bağlamaktadır. Teknik düzenlemenin (örneğin tıbbi cihazlar) gerektirdiği durumlarda yurtdışında yerleşik imalatçı, Türkiye’de yerleşik bir yetkili temsilci atamak zorundadır. Yetkili temsilci, imalatçının kendisine yazılı olarak devrettiği görevleri yerine getirir. Bu yetkilendirme, imalatçının tüm ödevlerini kapsayamayacağı gibi maddenin ikinci fıkrasında belirlenenlerden de az olamaz. Yetkili temsilci aynı zamanda ürünün ithalatçısı da olabilir. Bu durumdaki yetkili temsilci ithalatçının 9 uncu maddede sayılan yükümlülüklerini de yerine getirmek zorundadır.

Madde 9- Madde ile, ithalatçının yükümlülükleri düzenlenmektedir. İthalatçı, teknik düzenlemesinde aksi belirtilmediği müddetçe imalatçının tüm ödevlerini yüklenemez. Örneğin, ürünü uygunluk değerlendirmesine tabi tutamaz, uygunluk beyanını düzenleyemez veya teknik dosyayı tanzim edemez. Ancak tüm bunların usulüne uygun bir şekilde yapıldığından emin olmak zorundadır. Madde ile, ithalatçının yurtiçi piyasaya sadece güvenli ve varsa teknik düzenlemesine uygun ürünleri arz etmesi, ithalat sonrasında da ürünün ilgili teknik düzenlemeye uygun veya güvenli olmadığına tespit edilmesi halinde gerekli önlemleri alma yükümlülüğünün ithalatçıya ait olması düzenlenmektedir. İthalatçıya kendisine gerektiğinde ve rahatlıkla ulaşılması amacıyla isim, kayıtlı ticari unvan veya markasını ve açık adresini ürünün üzerinde belirtme zorunluluğu getirilmiştir.

Madde 10- Madde ile, dağıtıcının yükümlülükleri düzenlenmektedir. Kanuna göre ürünün tedarik zincirinde yer alarak ürünü piyasada bulunduran imalatçı ve ithalatçı dışındaki herkes dağıtıcı kabul edilmektedir. Dağıtıcılar ürünü piyasada bulundurmadan önce, ürünün imalatçısının veya ithalatçısının yükümlülüklerini yerine getirdiğinden emin olmak zorundadır. Ürünün ilgili teknik düzenlemeye uygun veya güvenli olmadığı hallerde imalatçı veya ithalatçıyla ve yetkili kuruluşlarla işbirliği yapmakla yükümlüdürler.

Madde 11- Madde ile, imalatçının yükümlülüklerinin ve ürün sorumluluğu tazminatının diğer iktisadi işletmecilere uygulandığı durumlar düzenlenmektedir. Kanun hükümlerinin yerine getirilmesinden esasen ürünün imalatçısı, ürün ithal ise ithalatçısı sorumludur. Maddede ise ürüne yaptıkları özel müdahaleler nedeniyle imalatçının sorumluluklarını üstlenen iktisadi işletmeciler ile onların hangi durumlarda bu sorumlulukları yükledikleri belirtilmektedir.

Tedarik zincirinin takibini kolaylaştıracak gerekli bilgilerin kaydının tutulması uygun olmayan üründen kaynaklı tazminat sorumluluğu için de önem arz etmektedir. Madde ile, dağıtıcının uygun olmayan üründen kaynaklı zarara uğrayan kişiye ilgili imalatçı veya ithalatçının bilgisini veremediği takdirde, imalatçı gibi tazminattan sorumlu tutulması öngörülmektedir.

Madde 12- Madde ile, iktisadi işletmecilerin izlenebilirliğine ilişkin usul ve esaslar düzenlenmektedir. Etkin bir denetimin sağlanabilmesi ve önlemlerin uygulanabilmesi için ürünün tedarik zincirinde yer alan iktisadi işletmecilerin açık bir şekilde biliniyor ve izlenebiliyor olması büyük önem arz etmektedir. Bunun için madde ile, ürünü piyasada bulunduran her bir iktisadi işletmeci ürünü kimden aldığı ve kime sattığını yetkili kuruluşlara beyan etmekle yükümlü kılınmaktadır. İzlenebilirlik için iktisadi işletmeciler düzenli tutulmuş, uygun bir kayıt sistemine sahip olmalıdır. Yetkili kuruluşlarca veya zarar gören tarafından talep edildiğinde kendinden bir önceki iktisadi işletmecinin iletişim bilgilerinin beyan edemeyen dağıtıcılar, Kanun kapsamında imalatçı olarak kabul edilmektedir.

Teknolojinin gelişmesiyle birlikte günümüzde ürünün piyasaya arzını veya piyasada bulundurulmasını sağlayan e-ticaret platformları veya yer sağlayıcı internet siteleri gibi elektronik yollarla ürün sağlayan aracı hizmet sağlayıcıları yaygınlaşmıştır. Bu tür araçlarla piyasaya ürün arz edenler daha çok sayıda kişiye daha hızlı bir şekilde ulaşmakta ve bu yollarla piyasaya arz edilen veya piyasada bulundurulmuş ürünlerin güvenliğine ilişkin takibin zorluğu nedeniyle aracı hizmet sağlayıcılarının piyasaya güvenli olmayan ürün arz etme ihtimali yüksektir. Madde ile, bu gibi elektronik yollarla doğrudan ürün sağlayanlar, aracı hizmet sağlayıcıları ile benzer şekilde radyo ve televizyon gibi ürüne ilişkin satış gerçekleştiren medya hizmet sağlayıcıları da izlenebilirlik kurallarına tabi kılınmaktadır.

Madde 13- Madde ile, uygunluk işaretleri ve belgeleri, uygunluk değerlendirme işlemlerine ilişkin usul ve esaslar düzenlenmektedir. Test, muayene ve belgelendirme gibi uygunluk değerlendirme işlemleri ürünün teknik düzenlemesine uygun olup olmadığının tespitine yarar. Maddeye göre, teknik düzenleme ürüne piyasaya arz öncesi uygunluk değerlendirme işlemleri yapılmasını şart koşuyorsa bu işlem olumlu bir şekilde tamamlanmadığı müddetçe bu ürün piyasaya arz edilemez, piyasada bulundurulamaz veya kullanıcının hizmetine sunulamaz.

Madde ile ayrıca, başta “CE” işareti olmak üzere, ürünlere ilişkin her türlü uygunluk işaretine ilişkin usul ve esaslar belirlenmektedir. Ürünlere konulan zorunlu uygunluk işaretleri ve ürünlere eşlik eden zorunlu uygunluk belgeleri ürünün uygunluğu ve güvenliği konusunda karine teşkil eder ve özellikle tüketicilerde bu yönde bir algı doğururlar. Diğer yandan, usulüne uygun olmayan şekillerde kullanıldıklarında da tüketicileri yanıltabilirler. Bu nedenle söz konusu uygunluk işaretlerinin gerçeğe aykırı şekilde düzenlenmesi, kullanılması veya taklit edilmesi yasaklanmaktadır.

Madde 14- Madde ile, uygunluk değerlendirme kuruluşları ve onaylanmış kuruluşlara ilişkin usul ve esaslar belirlenmektedir. Ürünün zorunlu veya ihtiyari teknik koşulları karşılayıp karşılamadığını gösteren uygunluk değerlendirme sürecine duruma göre test, belgelendirme veya muayene gibi faaliyetler gerçekleştiren uygunluk değerlendirme kuruluşlarının da müdahil olması gerekmektedir. Bu kuruluşlardan bir bölümünü yetkili kuruluşlar ilgili mevzuatın öngördüğü usul ve esaslar çerçevesinde zorunlu uygunluk değerlendirmesi faaliyetini yürütmesi amacıyla görevlendirebilirler. Bu doğrultuda madde ile, uygunluk değerlendirme kuruluşları ve onaylanmış kuruluşların yükümlülükleri, bunları görevlendiren yetkili kuruluşların sorumluluk ve yetkileri ile uygunsuzluk halinde uygunluk değerlendirme kuruluşlarına uygulanabilecek yaptırımlar belirlenmektedir.

Uygunluk değerlendirme kuruluşları ilke olarak ürünün piyasaya arzından önceki sürece (tasarım veya imalat) katılırlar, ancak piyasa gözetimi ve denetimi veya ithalat denetimi yapamazlar. Kanunla denetim görevi yetkili kamu otoritesine verilmektedir. Uygunluk değerlendirme kuruluşlarının belgelendirdikleri ürünlerin belirlenmiş koşullara uygunluğunu devam ettirdiklerini kontrol etmeleri yürüttükleri uygunluk değerlendirmesi faaliyetlerinin bir parçasıdır. Uygunluk değerlendirme kuruluşları, uygunsuzluk tespit ettikleri takdirde iktisadi işletmeciye vermiş oldukları belgeleri kısıtlar veya geri çekerler. Bunun yanı sıra, teknik düzenlemenin gerektirdiği hallerde yetkili kuruluşlar, uygunluk değerlendirme kuruluşlarını muayene faaliyeti yürütmesi amacıyla da görevlendirebilirler. Muayene ürün piyasaya arz edilmeden, piyasada iken ve kullanıcının hizmetinde iken de yapılabilir. Ancak bu faaliyetler yetkili kuruluşlar aracılığıyla yapılması gereken piyasa gözetimi ve denetimi olarak kabul edilemezler.

Madde ile, uygunluk değerlendirme kuruluşlarının uygunsuzluğunun tespit edilmesi halinde yetkili kuruluşlar tarafından acil haller dışında söz konusu uygunsuzlukların düzeltilmesi için makul bir süre verilmesi, nihai karar verilene kadar uygunluk değerlendirme kuruluşunun uygunsuzluğa konu faaliyetinin askıya alınması veya kısıtlanması ve uygunsuzluğun bu süre içinde giderilmemesi durumunda faaliyetin süreli veya süresiz kısıtlanması veya tamamen durdurulması yönünde düzenlemeye gidilmektedir.

Madde ile ayrıca, resmi bir görevlendirme olsun veya olmasın uygunluk değerlendirme kuruluşlarının yetkili kuruluşlara karşı her koşulda sorumlu olacakları düzenlenmektedir. Nitekim resmi görevlendirme olmasa dahi uygunluk değerlendirme kuruluşunun yürüttüğü faaliyetlerin ve verdiği belgelerin ve test raporlarının teknik düzenlemenin gerektirdiği uygunluk değerlendirmesini doğrudan veya dolaylı olarak etkilediği durumlar olabilmektedir. Örneğin, 16/12/2011 tarihli ve 2011/2621 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları ve Onaylanmış Kuruluşlar Yönetmeliğinde yasal görevlendirme olmadan teknik düzenlemeler kapsamında faaliyet yürüten işletme içi akredite birimlere ilişkin hükümler yer almaktadır. Bu tür faaliyet ve belgelerdeki uygunsuzluklar teknik düzenlemenin kapsamındaki belge ve faaliyetlere de sirayet edebilmektedir. Bu tür durumlarda teknik düzenlemeyi yürüten yetkili kuruluşun müdahalesi şarttır. Ancak, bugünkü yasal düzenlemeler buna cevaz vermemektedir. Madde ile, bu hususta düzenleme yapılmaktadır.

Madde 15- Madde ile, ürünlerin denetimine ilişkin genel usul ve esaslar düzenlenmektedir. Kanuna göre denetim, ilke olarak ürünün piyasada bulunduğu sürede, piyasaya arzından nihai kullanıcıya ulaştığı aşamaya kadar piyasa gözetimi ve denetimi yoluyla yapılmalıdır. Çünkü imalatçı tarafından piyasaya arz edilmeden önceki aşamalarda ürünün teknik düzenlemelerde öngörülen koşullara ve genel ürün güvenliği gereklerine uygunluğunun sağlanması mümkündür. Ayrıca ürün piyasaya henüz arz edilmediği için de kullanıcılar için risk oluşturduğu söylenemez. Ancak ürünün, potansiyel risklerin ve kullanıcıların niteliğine göre ve teknik düzenlemelerin öngördüğü hallerde denetimin ürün piyasaya arz edilmeden önce veya kullanıcının hizmetine sunulduktan sonra da denetlenebildiği durumlar bulunmaktadır. Örneğin, vücuda yerleştirilen kimi tıbbi cihazlar hastanın ihtiyacına göre imal edilerek piyasaya arz edilmeden doğrudan hastanın kullanımına sunulabilir. Öte yandan bazı ürünlerin (örneğin motorlu araçlar, ölçü aletleri, basınçlı kaplar veya asansörler) kullanıcının hizmetinde iken de denetlenmeleri gerekmektedir. Bu gerekçelerle Kanunun ürünün piyasaya arzından önceki ve kullanıcıda iken denetimine de cevaz vermesi gerekmektedir. Aksi takdirde bu tür denetim öngören teknik düzenlemelerin yasal dayanağı eksik kalır.

Bunun yanı sıra, bazı ürünlerin niteliklerinden dolayı kurulumu veya montajı tamamlanmadan denetlenmeleri anlam ifade etmemektedir. Örneğin bir MR cihazının hizmet vereceği yerde kurulumu yapılmadan ancak beraberindeki belgeler ile üzerindeki işaretlerin denetimi yapılabilir; cihazın uygun kalibrasyonunun yapılıp yapılmadığı veya teknik gerekliliklere uygun bir şekilde çalışıp çalışmadığı denetlenemez. Bu örnek asansörler için de verilebilir. Bu nedenle denetimin nerede yapıldığı da önemlidir.

İthalatta ise durum biraz daha farklıdır. İthalatçı, teknik düzenlemede aksi belirtilmediği müddetçe ürünün uygunluk değerlendirmesi işlemlerini yapamaz. Bu işlemler, ilke olarak imalatçı veya bazı durumlarda yetkili temsilci tarafından yapılabilir ki bunlar ithalat aşamasında tamamlanabilecek işlemler değildir. Uygunluk değerlendirmesi normal koşullar altında tasarım veya imalat aşamasında gerçekleştirilir. Bu gerekçelerle ithalatta teknik düzenlemesine veya genel ürün güvenliği gereklerine uygunsuzluğu tespit edilen ürünlerin serbest dolaşıma girişine izin verilemez. Gümrük işlemleri tamamlanmamış ürün piyasaya arz edilmiş sayılmaz. Bu durumdaki ürünün (ithalat) denetimi ürün piyasaya arz edilmeden önce yapılır.

İhraç edilen ürünler normal şartlarda varış ülkelerinin kurallarına uygun olmalıdır. Bu nedenle ihraç ürünlerinin Kanun gereğince ancak özel koşullarda denetlenmesi düzenlenmektedir. Örneğin, Türk ihraç mallarının imajının dış pazarlarda korunmasına yönelik kalite kurallarına uygunluk denetimi, bu özel durumlardan biridir. Bunun yanı sıra, kimi zaman ihraç edilen ürünlerde insan sağlığı veya güvenliğini tehdit eder nitelikte uygunsuzluklar olduğunda veya ürünler tüketiciyi yanıltacak özellikler içerdiğinde (yanıltıcı etiketleme, hile, yanlış içerik beyan etme veya son kullanım tarihinin değiştirilmesi ve benzeri) ihraç mallarının denetlenebileceği Kanun tarafından düzenlenmektedir. İthalatçı ülkeden bu hüküm kapsamı bir uygunsuzluğun ülkemize rapor edilmesi halinde ürün, yetkili kuruluş tarafından içeride de Kanun veya ilgili diğer mevzuat dikkate alınarak incelenecek ve aynı sonuç teyit edilirse gerekli önlemler alınacaktır.

Denetim, ürünlerin arz edebileceği tehlikelere karşı kamu sağlığı ve güvenliğinin korunması bakımından en önemli araçtır, bir kamu görevidir ve kamu erkine ihtiyaç duyar. Bu nedenle, yetkili kuruluşların görev ve sorumluluğundadır. İnsan sağlığı ve güvenliği, çevre ve tüketici hakları gibi bir kamu yararının korunması söz konusu olduğu için piyasa koşul ve dinamiklerine terk edilemez. Ancak yetkili kuruluşlar, denetim kapsamında aldıkları tedbirlerin önlemeyi amaçladığı tehlikenin boyutu, niteliği ve gerçekleşme olasılığı ile orantılı olmasını sağlar. Amacının ötesine geçecek geniş kapsamlı önlemlerle üretim ve ticarete gereğinden fazla müdahalelerde bulunmaktan kaçınır. Yetkili kuruluşlar, denetimin etkin ve hızlı işlemesi için gerekli idari ve teknik yapıyı oluşturmak, hazırlıklı olmak ve ilgili tüm taraflarla işbirliğini tesis etmek sorumluluğundadır.

Kimi zaman, yetkili kuruluş ürün konusunda mevzuat hazırlamasına ve uygulamasına rağmen yeterli taşra teşkilatının olmaması veya denetimde uzmanlaşmış personelinin bulunmaması gibi nedenlerle etkin bir denetim yapma imkânına sahip olamamaktadır. Kanunda bu gibi durumlar için, yetkili kuruluşun denetim yetkisini yine bu yetkiyi kullanabilecek, sorumluluk ve görevleri üstlenebilecek başka bir yetkili kuruluşa devredebilmesine olanak tanıyan hükme yer verilmektedir.

Denetim bir kamu görevi olduğu için buna ilişkin masraflar kamu bütçesinden karşılanmalıdır. Masrafların her durumda denetlenenden karşılanması halinde denetimin kalitesi düşer, gerçekten riskli ürünler üzerinde yoğunlaşamaz; hedef gözetmeksizin, öncelik sıralaması yapılmaksızın denetim yapılması riski doğar ve denetimin disiplini zarar görebilir. Ancak bu madde, ürünün teknik düzenlemesine uygun veya güvenli olmadığı tespit edilmesi halinde test, numune alma ve muayeneye ilişkin giderlerin imalatçı veya ithalatçı tarafından karşılanacağını hükme bağlayarak yaptırımın caydırıcılığını adil bir şekilde arttırmayı da amaçlamaktadır.

Madde ile ayrıca, dış ticarete konu ürünlerin uygunluk denetimlerine ilişkin usul ve esasların Cumhurbaşkanınca belirlenmesi öngörülmektedir.

Madde 16- Madde ile, yetkili kuruluşların piyasa gözetimi ve denetiminde görev, yetki ve sorumlulukları düzenlenmektedir. Yetkili kuruluşlar, piyasa gözetimi ve denetimini ürünlerin piyasaya tedarik edildiği her yerde yapabilir. Denetim üretim tesislerinde ancak istisnai hallerde gerçekleştirilebilir. Çünkü ilke olarak piyasa gözetimi ve denetimi ancak ürün piyasaya arz edildikten

sonra yapılabilir. Üretim sürecindeki ürün ise hala piyasaya arz edilmiş değildir ve uygun hale getirilmesi ihtimali bulunmaktadır. Bu nedenle, Kanun yetkili kuruluşun sadece piyasada yapılan denetimlerde ürünün uygun olmadığının anlaşılması ve üretiminde kontrol edilmesi zorunluluğunun doğduğu istisnai hallerde üretim sürecindeki ürünleri denetleyebileceğini hükme bağlamaktadır.

Her ürün her aşamada denetlenemez ve denetim her durumda ürünün muayene edilmesini veya teste tabi tutulmasını gerektirmez. Yetkili kuruluş denetleyeceği ürünleri ve bu ürünleri denetleyeceği yerleri belirli bir program dahilinde önceden belirlemelidir. Çünkü ürünlerin piyasaya arzının yoğunlaştığı yerler farklılık gösterebilmektedir. Türkiye'nin her yerinde ürünlerin piyasaya arzı aynı yoğunlukta gerçekleşmeyeceğinden yetkili kuruluşun da personel ve mali kaynaklarını bu yoğunluk farklılığını gözönüne alarak kullanması gerekir. İlke olarak öncelikle risk analizi ile belirlenen ürünlerde (ürünlerin tamamı değil, yeterli ölçüdeki kısmı) işaret ve belge kontrolü ve duysal incelemenin yapılması gerekmektedir. Bu inceleme neticesinde riskli olabileceğine dair emareler taşıyan ürünlerden numuneler alınarak bu ürünlerin muayene veya test edilmesi yoluna gidilir.

Piyasadaki ürünler arasında güvenlik veya risk seviyesi bakımından farklılıklar olması normaldir. Bir ürünün diğerine göre daha yüksek seviyede risk arz etmesi veya daha güvenli olması ürünün güvenli olmadığı veya ciddi risk taşıdığı sonucunu doğurmaz. Önemli olan teknik düzenlemenin veya genel ürün güvenliği mevzuatının izin verdiği ölçülerin dışında kalınmamasıdır.

Bir ürünün teknik düzenlemesine uygunluğunu gösteren işaret ve belgelerin eksikliği tali uygunsuzluk değildir. Kanun bu eksikliklerin giderilmeden ürünün piyasaya arz edilememesini veya piyasada bulundurulmamasını, gerektiğinde bu tür uygunsuzluğu olan ürünlerin piyasadaki çekilmesini veya kullanıcıdan geri çağırılmasını hükme bağlamaktadır.

Yetkili kuruluş denetim neticesinde üründe uygunsuzluk tespit ettiği takdirde acil haller dışında, hemen önlem alma yoluna gitmez. Kanunda, yetkili kuruluşun iktisadi işletmeciye kendini savunabilmesi, eksiklerini tamamlayabilmesi, düzeltici önlemler alabilmesi için en az on günlük süre vermesi düzenlenmektedir. Böylelikle yetkili kuruluş, ekonomik anlamda ciddi sonuçlar doğurabilecek ve iktisadi işletmecinin itibarını zedeleyebilecek önlemler almadan önce iktisadi işletmecinin kendiliğinden gerekli önlemleri almasını sağlayabilir veya temin edeceği cevap ve belgeler neticesinde kararını gözden geçirerek önlem almaktan vazgeçebilir. Bu aynı zamanda kaynakların israfının önlenmesi amacıyla da hizmet edecektir.

Yetkili kuruluşlar aldığı önlem kararlarını risk değerlendirmesine dayandırılmalıdır. Risk değerlendirmesini ise riskin doğurabileceği tehlikenin niteliğini ve gerçekleşme olasılığını gözönünde bulundurarak hazırlar.

Kanunda yetkili kuruluşların, bir ürünün risk derecesine göre belirli bir şekilde işaretlenmesini, kullanıcıların riskler konusunda bilgilendirilmesi ve uyarılmasını, ciddi risk taşıyan ürünlerin piyasaya arzının veya piyasada bulundurulmasının durdurulmasını, bu ürünlerin piyasadaki çekilmesini ve kullanıcılardan geri çağırılmasını, imha edilmesini veya işlevsiz hale getirilmesini iktisadi işletmeciden talep edebilmesi düzenlenmektedir. Ayrıca, iktisadi işletmecinin gerekli önlemleri almaması, zamanında almaması veya eksik veya yetersiz alması halinde piyasadaki çekme, geri çağırma, imha etme ve işlevsiz bırakma önlemlerini kamu sağlığı ve güvenliği veya diğer bir kamu yararını korumak adına yetkili kuruluşun kendisinin alması hükme bağlanmaktadır. Kanunda sayılan önlemlerin yetkili kuruluşlar tarafından teknik düzenlemelerde yer alan diğer önlemlerin alınmasını sınırlamayacağına yer verilmektedir.

Yetkili kuruluşların alınan önlemleri duyurma yükümlülüğü de bulunmaktadır. Kanunun öngördüğü gizlilik ilkesine riayet ederek internet sitesinden veya gerekli gördüğü (basın duyurusu gibi) diğer yollarla duyurur.

Madde ile ayrıca, yetkili kuruluşlar tarafından tüketicilerin, iktisadi işletmecilerin, meslek örgütlerinin veya diğer kişilerin gerektiğinde ürün, teknik düzenleme, denetimler ve benzeri konular hakkında bilgi alabileceği, riskli ve tehlikeli ürünlere ilişkin şikayette bulunabileceği bir birim (ürün güvenliği yardım masası) kurulması, birimin işler tutulması ve kurulan birime ulaşılabilecek yolların duyurulması sorumluluğu düzenlenmektedir.

Yetkili kuruluşlar tarafından düzenlenen eğitime katılarak piyasa gözetimi ve denetimi sertifikası almış olan personele, fiilen piyasa gözetimi ve denetimi için görevlendirilmeleri halinde harcırah ödenmesi gerekmektedir. Bu nedenle söz konusu personele Kanunda, 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununa göre ödeme yapılması düzenlenmektedir.

Madde 17- Madde ile, yetkili kuruluşların denetime ilişkin diğer yetkileri düzenlenmektedir. Kanunda yetkili kuruluşların, ürünlerin piyasaya arzından önce, kurulumu, montajı, hizmete sunulması veya ürün bir hizmet sağlanması sürecinde kullanılırken yaptığı denetimlerde bir uygunsuzlukla karşılaşmaları halinde 16 ncı maddede düzenlenen önlemlerden uygun olanları almaları hükme bağlanmaktadır.

İnternet üzerinden piyasaya arz edilen uygun olmayan ürünün satışının durdurulması da gerekmekte olup, e-ticaret platformlarının veya aracı hizmet sağlayıcının bunu kendiliğinden yapmaması durumunda, yetkili kuruluşun uygun olmayan ürünün satışının yapıldığı internet sitesindeki içeriğe erişimin engellenmesine karar vermesine ve bu kararı uygulanmak üzere Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna bildirmesine imkan sağlanmaktadır.

Uygun olmayan bir ürünün televizyon veya radyo üzerinden satışı söz konusu ise yetkili kuruluş 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanunda “Radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmeti içeriğinin seçiminde editoryal sorumluluğu bulunan ve bu hizmetin düzenleme ve yayımlanma biçimine karar veren tüzel kişi” olarak tanımlanan medya hizmet sağlayıcı kuruluştan bu faaliyetlerin durdurulmasını talep eder. Madde ile; medya hizmet sağlayıcı kuruluşun satışın durdurulması için yetkili kuruluş ile işbirliği yapması hükme bağlanmaktadır.

Madde 18- Madde ile, iktisadi işletmeciler tarafından alınan önlemlerin duyurulmasına ilişkin usul ve esaslar düzenlenmektedir. Kanun gereğince iktisadi işletmeci ürünün risk içermesi durumunda ürünün içerdiği riskleri ve aldığı önlemleri zamanında ve etkili bir şekilde duyurmakla yükümlüdür. Duyurunun kapsadığı kitlede engellilerin varlığı söz konusu ise, iktisadi işletmeciler duyuruyu engellilerin erişebileceği uygun yöntemle de yapmakla yükümlüdür. Duyuru riskli ürün, tehlike, iktisadi işletmeciye ulaşma yolları ve kullanıcının alabileceği önlemler hakkında açık, anlaşılır ve yeterli bilgiyi sağlamalıdır. Sağlamadığı her durumda, yetkili kuruluşun duyurunun daha uygun şekil ve yöntemlerle tekrarlanmasını talep hakkı bulunmaktadır. Madde ile ayrıca, dağıtıcıların da gerekli uyarı ve duyuruların ilgililere iletilmesine yardımcı olması yükümlülüğü getirilmektedir.

Madde 19- Madde ile, ürünün geri çağrılmasına ilişkin usul ve esaslar düzenlenmektedir. Birçok gelişmiş ülkede nihai kullanıcıya intikal etmiş ürünün iktisadi işletmeci tarafından geri çağrılması çok sık rastlanılan bir durumdur. Bu ülkelerde yasalarla, uygun olmayan ürünlerin imalatçı veya ithalatçı tarafından geri çağrılması zorunlu tutulmuştur. Kanunda ise bu kavrama ilişkin usul ve esaslar belirlenerek ülkemizde de uygun veya güvenli olmayan ürünlerin imalatçı veya ithalatçı tarafından geri çağrılması zorunlu hale getirilmektedir. Bu önlemi alan iktisadi işletmeci kararını uygun bir şekilde ilgililere duyurmak ve nihai kullanıcılara ek bir külfete girmeden, zamanında ve kolaylıkla malı teslim edebilmesi için seçenekler sunarak gerekli koşulları sağlamakla yükümlüdür.

Madde 20- Madde ile, Kanunda düzenlenen yükümlülüklerle aykırılık hallerinde uygulanacak idari para cezaları düzenlenmektedir. Cezalar belirlenirken yeterince caydırıcı olmaları hedeflenmiş, ayrıca benzer kanunlardaki ceza oranları örnek alınmıştır.

Yetkili kuruluşlar Kanunda öngörülen önlemleri alırken ve idari para cezalarını uygularken orantılılık ilkesine, önlemlerden ticareti en az kısıtlayıcı olanının alınmasına, önlem veya ceza ile uygunsuzluk arasında doğrudan bir illiyet bağının bulunmasına, iktisadi işletmeciler arasında ayırım gözetmemeye ve rekabeti bozmamaya, alınan önlemler ile uygulanan idari yaptırımların amaca uygunluğuna ve amacın ötesine geçmemesine riayet ederler.

Madde ile ayrıca, hakkaniyete uygun olmasını teminen, Kanuna göre verilen idari para cezaları uygulanırken, cezaya konu aykırılığın büyüklüğü ve yaptırım uygulanacak gerçek veya tüzel kişinin ekonomik durumunun da dikkate alınacağı hüküm altına alınmaktadır.

Madde 21- Madde ile, iyiniyetli hareket eden iktisadi işletmecilerin teşvik edilmesi amacıyla düzenlemeler yapılmaktadır. Kanun, yetkili kuruluşların müdahalesi olmadan gerektiğinde ve uygun bir şekilde hareket eden iktisadi işletmecilerin sayısını artırmayı ve böylece yetkili kuruluşların kısıtlı kaynak ve imkanlarının sadece gerekli yerlerde kullanılmasını amaçlamaktadır.

Madde ile ayrıca, imalatçı veya ithalatçının hangi durumlarda yükümlülüklerinden kurtulacakları da belirlenmektedir.

Kanun kapsamında, bir üründe uygunsuzluk ya da güvensizlik ortaya çıkması durumunda, ürünü piyasaya arz etmiş olan imalatçının ya da ithalatçının ürünün dağıtıcılardan toplama sorumluluğu bulunmaktadır. Madde ile, imalatçı ve ithalatçının bu sorumluluklarını yerine getirirken ürünün uygunsuzluğu ve güvensizliği konusunda sorumluluğu bulunmayan dağıtıcıların olası mağduriyetinin önlenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 22- Madde ile, yetkili kuruluşların yaptığı masrafların iktisadi işletmeciye rücu edilmesi işlemlerinde ve idari yaptırımlarda yetki ve itiraz düzenlenmektedir.

Madde 23- Madde ile, yetkili kuruluşun kişisel verilere dair, ticari sır niteliğindeki veya fikri ve sınai mülkiyet hakkına ilişkin edindiği bilgilerin gizliliğinin insan sağlığı ve güvenliğinin korunmasının gerektirdiği haller dışında korunması amaçlanmaktadır.

Madde 24- Madde ile, Kanunun uygulama mevzuatının neler olduğu ve hangi merciler tarafından çıkarılacağı düzenlenmektedir.

Madde 25- Madde ile, 29/6/2001 tarihli ve 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun yürürlükten kaldırılmakta ve mevzuatta 4703 sayılı Kanuna yapılan atıfların bu Kanuna yapılmış sayılması öngörülmektedir.

Geçici Madde 1- Madde ile, Kanunda belirtilen düzenlemeler yürürlüğe girene kadar geçecek süre zarfında herhangi bir yasal boşluk doğmaması için 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanunun uygulama mevzuatının ve 4703 sayılı Kanuna dayanılarak yetkili kuruluşlar tarafından yürürlüğe konulan düzenlemelerin Kanuna aykırılık teşkil etmeyen hükümlerinin uygulanmasına devam edilmesi amaçlanmaktadır.

Ayrıca, Cumhurbaşkanınca yeni bir Karar yürürlüğe konuluncaya kadar, 28/1/2013 tarihli ve 2013/4284 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Teknik Düzenlemeler Rejimi Kararının uygulanmasına devam edileceği hükme bağlanmaktadır.

Madde 26- Yürürlük maddesidir.

Madde 27- Yürütme maddesidir.

**Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Komisyonu Raporu**

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar,
Bilgi ve Teknoloji Komisyonu
Esas No: 2/2537
Karar No: 6

03/02/2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İstanbul Milletvekili Hulusi ŞENTÜRK ve 95 Milletvekili tarafından 17/01/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 20/01/2020 tarihinde tali komisyon olarak Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Çevre Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen 2/2537 esas numaralı “Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi”, Komisyonumuzun 29/01/2020 tarihinde yaptığı 6 ncı Birleşiminde İstanbul Milletvekili Hulusi ŞENTÜRK ile Ticaret Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu, Gelir İdaresi Başkanlığı, Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK), Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), Uluslararası Yatırımcılar Derneği (YASED) ve Uygunluk Değerlendirmesi Derneği (UDDER) temsilcilerinin katılımlarıyla incelenip görüşülmüştür.

Bilindiği gibi, bir ürüne ilişkin insan sağlığı ve güvenliği, tüketici, çevre, iş sağlığı ve işyeri güvenliği gibi kamu yararını koruma amacıyla tehlike arz eden hususlar için gerekli düzenlemelerin yapılması ve önlemlerin alınması gerekir. Bu alan tamamen piyasa güçlerine terk edilemez. Kamunun bu gibi durumlara müdahil olması şarttır. Kamu, bu gibi risklerin önlenmesi için gerekli düzenlemeleri yapar, bu kurallara uygunluğu denetler ve uygunsuzluk hallerinde gerekli tedbirleri alır. Ancak üretim, ekonomi ve ticaretin mümkün olduğunca kesintisiz işlemesi de bir kamu yararındır ve aynı şekilde kamu tarafından gözetilmelidir. Dolayısıyla kamu erki, insan sağlığı ve güvenliği gibi bir kamu yararını korumak için müdahale ederken aynı amaca ulaşmasını sağlayacak yöntemlerden en az kısıtlayıcı olanı tercih etmeli, aldığı önlemler de orantılı olmalıdır. İki ana kamu yararı arasındaki hassas denge mutlaka korunmalıdır. Bu nedenle, bir ürünün imalatından tüketimine kadarki süreçte rol alan tüm kesimlerin nitelikleri, görevleri, yükümlülükleri, hakları, yetkileri ve sorumlulukları kadar sınırları da açık bir şekilde tanımlanmalıdır.

Avrupa Birliği'nin ürün güvenliğine ilişkin temel mevzuatı 2010 yılında esaslı bir değişikliğe uğramıştır. Bu çerçevede, AB ülkelerinde değişen bu kurallara ülkemizin de uyum sağlaması adına Ticaret Bakanlığı uhdesindeki temel uygulama mevzuatı olan CE İşareti ve uygunluk değerlendirme mevzuatı 2012 yılında revize edilmiştir. Eş zamanlı olarak oyuncaklardan asansörlere kadar AB'deki ürün mevzuatı da güncellenmeye başlanmış ve Bakanlıklar başta olmak üzere ürün mevzuatı hazırlayan tüm yetkili kuruluşlar söz konusu AB güncellemelerine uyum sağlamak amacıyla mevzuatını revize etmiş veya etmektedirler.

Ancak, ülkemizde daha etkin bir ürün güvenliği sisteminin oluşması için bu alandaki en üst mevzuat olan 29/6/2001 tarihli ve 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanunun da değişmesi ihtiyacı hâsıl olmuştur. Bu kapsamda, AB mevzuatına uyuma ilaveten ihraç ürünlerimizin önünde teknik engel oluşumunu önlemek ve ülkemizin ürün güvenliği ve piyasa gözetimi ve denetimi konularında zaman içinde ortaya çıkan ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla, 4703 sayılı Kanununu yürürlükten kaldıran Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi hazırlanmıştır.

2/2537 esas numaralı Kanun Teklifiyle, aşağıdaki esaslı değişiklikler öngörülmektedir.

➤ Mevcut durumda “üretici” başlığı altında tanımlanan imalatçı, ithalatçı ve yetkili temsilci ayrı ayrı tanımlanmaktadır. Böylece, hem söz konusu iktisadi işletmecilerin sorumlulukları ve aykırılık durumunda tabi tutulacakları müeyyidelerin hakkaniyetli hale getirilmesi, hem de hâlihazırda AB mevzuatına göre güncellenmiş olan ürünlere ilişkin mevzuatımızın uygulanabilir hale gelmesi sağlanacaktır.

➤ Kanun Teklifiyle ürünün teknik mevzuatına uygunluğundan ve güvenli olmasından birinci derecede imalatçı sorumlu tutulmaktadır. İmalatçının sorumluluğu, ürün piyasaya arz edildikten ve hatta kullanıcının veya tüketicinin eline geçtikten sonra da devam etmektedir. Araya dağıtıcıların girmesi, imalatçının yükümlülüklerini sona erdirmemektedir. İthalatçı, teknik düzenlemesinde aksi belirtilmediği müddetçe imalatçının tüm ödevlerini yüklenmeyecektir.

➤ Türk malı imajının yabancı pazarlarda da korunmasını teminen güvensiz veya tağşişe konu ürün ihracı yasaklanmakta, bu tür ürün ihraç eden firmalara müeyyide getirilmektedir. İhraç edilen ürünler normal şartlarda varış ülkelerinin kurallarına uygun olmalıdır. Bu nedenle ihraç ürünlerinin ancak özel şartlarda denetlenmesi gerekmektedir. Örneğin, ihraç edilen ürünlerimizin insan sağlığını veya güvenliğini, hayvan ve bitki sağlığını veya çevreyi tehdit eder nitelikte uygunsuzluklar taşıdığına veya ürünlerimizin tüketiciyi yanıltacak özellikler içerdiğine (yanıltıcı etiketleme, tağşiş, yanlış içerik beyan etme veya son kullanım tarihinin değiştirilmesi vb.) ilişkin ithalatçı ülkeden bir şikâyet alınırsa, bu durumdaki ürün, bu Kanun veya ilgili diğer mevzuat dikkate alınarak incelenecek ve aynı sonuç teyit edilirse gerekli önlemler alınacaktır. Mevcut durumda, Türk ürünlerinin itibarını sarsan güvensiz ve uygunsuz ürünlerin ihracatında herhangi bir müeyyide uygulanamamaktadır.

➤ E-ticaret kapsama alınmak suretiyle, uygunsuz/güvensiz ürünün satışına aracılık eden internet, radyo veya televizyon firmalarına da müeyyide uygulanabilir hale gelmektedir. Diğer bir deyişle, bir ürünün alışılgağeldik şekilde bir mağazada piyasaya arz edilmesi ile internet, radyo ve televizyon kanalları üzerinden piyasaya arz edilmesi arasında ürün güvenliği anlamında bir fark kalmamaktadır.

➤ İzlenebilirlik mekanizması getirilmek suretiyle, imalatçıdan satıcıya kadar bütün iktisadi işletmecilere ürünü kimden aldığını ve kime sattığını beyan zorunluluğu getirilerek, güvensiz ürünün asıl sorumlusunun bulunması sağlanmaktadır. İzlenebilirlik için işletmelerin düzenli tutulmuş, uygun bir kayıt sistemine sahip olmaları gerekmektedir. Böylece hem kayıt dışı üretimin önlenmesi hem de vatandaşlarımıza daha güvenli ürün kullanma imkânı sağlanması mümkün olacaktır. Ayrıca, izlenebilirlik mekanizması ürüne ilişkin tanıtım ve satış gerçekleştiren internet, radyo ve televizyon kanalları için de geçerli olmaktadır.

➤ Geri çağırma müessesesi zorunlu hale getirilerek, imalatçıya veya ürün yurtdışından getirildiyse ithalatçısına, satmış olduğu bütün güvensiz ürünleri, tüketiciyi ek bir külfete sokmadan, piyasadan toplatma mecburiyeti getirilmiştir. Böylece vatandaşımız ülkemizde şimdiye kadar ihtiyari olan, ancak gelişmiş ülkelerde zorunlu olarak uygulanan geri çağırma müessesesinin koruması altına girerek daha güvenli ürünler satın alabilecek ve satın aldığı güvensiz ürünlere ilişkin maddi yükten de kurtulacaktır.

➤ Ürün sorumluluğu tazminatı getirilmek suretiyle, güvenli veya uygun olmayan bir ürünün bir kişiye veya bir mala zarar vermesi halinde, imalatçı zarar görene tazminat ödemekle yükümlü kılınmıştır. Böylece imalatçı güvenli ürün üretme konusunda daha dikkatli olacak, vatandaşımız da ürün alırken daha rahat olacaktır. Ayrıca, ürünün uygunsuzluğundan/güvensizliğinden kaynaklı zararların tazmininin sağlanmasıyla hukuk sistemimizdeki büyük bir boşluk ortadan kalkmaktadır.

➤ Test/belgelendirme kuruluşları diğer bir ifadeyle uygunluk değerlendirme kuruluşları ve onaylanmış kuruluşlar, resmi bir görevlendirmeleri olmasa dahi ilgili Bakanlığa karşı sorumlu tutulmaktadır. Bu kuruluşlar yaptıkları uygunluk değerlendirmesini ve bu kapsamda verdikleri belgeleri ve test raporlarını ürün mevzuatını esas alarak yapmaktadırlar. Dolayısıyla, ürün mevzuatını yürüten ilgili Bakanlığa karşı sorumlu tutulmalarıyla bu tür belgeler ve test raporlarındaki uygunsuzluklarının önüne geçilmek suretiyle, ürünlerin daha güvenli üretilmesi sağlanacaktır.

Kanun Teklifinin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde; Teklifin birinci imza sahibi İstanbul Milletvekili Sayın Hulusi ŞENTÜRK tarafından yapılan açıklamalarda;

➤ Ürün güvenliğinin insan sağlığı, can ve mal güvenliği açısından hayati öneme sahip olduğu için doğrudan doğruya kamu gücü tarafından denetimi yapılması gereken bir alan olduğu, fakat bu denetim yapılırken toplumun çıkarı için ekonominin rutin işleyişini de aksatmamak gerektiği, dolayısıyla iki çıkar arasında hassas dengeyi oluşturmak gerektiği, Türkiye'nin Gümrük Birliği Anlaşması'na taraf olduğu için Türkiye pazarlarının aynı zamanda AB pazarı olarak kabul edildiği, dolayısıyla pazarlarımıza çıkacak olan ürünlerin AB'nin ilgili mevzuatına ve teknik düzenlemelere de uygun olma mecburiyetinin bulunduğu,

➤ 2001 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisinde 4703 sayılı Yasanın kabul edildiği, bu yasanın ürün güvenliğine uygun değerlendirme faaliyetinin usul ve esaslarını, kimin, neyi ve nasıl denetleyeceğini belirten bir yasa olduğu, söz konusu yasanın tamamen Avrupa Birliğinin ilgili mevzuatı göz önüne alınarak hazırlandığı, 2010 yılında Avrupa Birliği mevzuatında çok önemli değişimler meydana geldiği, bu kapsamda 4703 sayılı Yasa'nın AB mevzuatına uygun hâle getirilmesi ihtiyacının doğduğu,

➤ Düzenlemenin sivil toplum kuruluşları, meslek teşekkülleri ve diğer ilgili paydaşların görüşleri alındıktan sonra 2015 yılında Başbakanlığa gönderildiği, fakat Kasım ayındaki hükümet değişikliğinden dolayı Meclise gelemediği, daha sonra mevcut taslak üzerinde tekrar çalışıldığı, görüşlere açıldığı ve son değişiklikler doğrultusunda gerekli revizyonlar yapılarak Türkiye Büyük Millet Meclisine geldiği, Kanun Taslağının, 2018 yılında Sanayi Komisyonunda görüşülerek kabul edildiği fakat yasama dönemi sonuna kadar kabul edilmediği için hükümsüz (kadük) kaldığı,

➤ Hem piyasanın işleyişini sağlıklı hale getirebilmek hem de AB mevzuatına zorunlu uyumu sağlayabilmek için bu teklifin kanunlaşması gerektiği, yedi yıldır taslak olarak süren bir çalışmanın bugün teklif olarak Meclise geldiği, 2013 yılından beri devam eden hatta 2018'de Komisyonunda kabul edilen bir çalışmanın yeni şartlarda tekrar gözden geçirildiği,

➤ Teklifin, uygulanmakta olan 4703 sayılı Yasa'dan farklı olarak bazı önemli değişiklikler getirdiği, ilk olarak, mevcut 4703 sayılı Yasa'da ithalatçı, dağıtıcı, yetkili temsilci ve üreticinin bir kabul edildiği, oysa AB mevzuatına göre bunların her birinin ve sorumluluklarının ayrı ayrı tanımlanması ve bir olumsuzluk ortaya çıktığında da asıl müsebbibiyle ilgili yaptırımların uygulanmasının gerektiği, dolayısıyla bu Teklifte; hem imalatçı, ithalatçı, yetkili temsilci ve dağıtıcı kavramlarının tanımının yapıldığı, hem de bunların yetki ve sorumluluklarının ayrı ayrı tanımlandığı,

➤ İkinci olarak, güvensiz ürün ile teknik mevzuata aykırı ürün arasında bir ayırım yapılmasının gerektiği, mevcut yasada bir belirsizlik olduğu, çünkü bir ürünün teknik mevzuata uygunsuzluğunun o ürünün güvensiz ürün olduğu anlamına gelmeyeceği, örneğin, bir şekil şartının yerine getirilmemiş olabileceği, dolayısıyla burada teknik mevzuata aykırı ürün ile güvensiz ürün ayırımının net olarak ortaya koyulması suretiyle güvensiz ürünlere daha ciddi ve caydırıcı tedbirler alınmasına imkân sağlandığı,

➤ Üçüncü olarak, ürünlerin izlenebilirliği hususunun Avrupa Birliği tarafından şart koşulduğu, bir üründen bir kimsenin zarar görmesi durumunda, bu ürünün kimin tarafından üretildiğinin ve olumsuzluğa neyin sebep olduğunun geriye doğru izlenebilmesi imkânının tanındığı, üründen zarar gören tarafın bir uygunsuzluktan dolayı zarar görmesi halinde bununla ilgili olarak tazmin yükümlülüğünün getirildiği ve Teklifte Avrupa Birliği mevzuatına uygun olacak şekilde yükümlülüklerle ilişkin daha ağırlaştırılmış hükümlere yer verildiği,

➤ Piyasa gözetimi ve denetiminin risk odaklı yapılabilmesiyle ilgili altyapının oluşturulduğu, yetkili kurumlara yüksek riskli ürünlerle ilgili daha caydırıcı tedbirler alabilme ve denetimleri de yüksek risk grupları üzerinde planlayabilme olanağı tanındığı,

➤ AB dışındaki bir ülkeye ihraç edilen ürünlerle ilgili mevcut mevzuatımızda hüküm bulunmadığı, Türk malının prestijinin korunmasıyla ilgili ciddi problemler bulunduğu, bu düzenlemeyle kısmen AB dışı ihracata konu ürünlerle de ilgili denetim şartlarının getirildiği, tüketiciyi yanıltıcı bilgiler, ürün içeriğinin yanlış verilmesi ve tağşişe konu olması gibi hususların doğrudan doğruya yasa kapsamında denetime alındığı, bununla ilgili herhangi bir ülkeden şikayet gelmesi durumunda, Piyasa Gözetim ve Denetimi Yönetmeliği gereği yetkili bakanlıklara bu konuda denetim yapma ve yaptırım uygulama yetkisinin verildiği,

➤ Son yıllarda gerek internet üzerinden gerek radyo ve televizyon üzerinden ürün satışlarının yapıldığı ve burada da ciddi problemler yaşandığı, Teklifte, internet servis sağlayıcılarından Radyo ve Televizyon Kuruluna kadar bu ürünlerin pazarlamasını yapan kuruluşlara da sorumluluklar getirildiği,

➤ Uygunluk değerlendirme kuruluşlarının mevcut durumda sadece yetkilendirildikleri alanlarda yetkili kuruluşa karşı sorumlu tutulduğu, Teklif ile bir bakanlık tarafından yetkilendirilmemiş olsa bile, elindeki akreditasyona dayanarak piyasa gözetimi ve denetimi yapan uygunluk değerlendirme kuruluşlarının da artık bakanlıklara karşı sorumlu tutulacağı, ilgili bakanlığın bu uygunluk değerlendirme kuruluşuna bu belgeyi nasıl verdiğinin tüm detaylarını isteyebilme, onun uygunsuz belge verdiğini tespit ettiği durumda da faaliyetlerini kısıtlamadan men etmeye kadar bir dizi cezai yaptırım uygulama imkânının tanındığı,

➤ İdari para cezalarının artırılması suretiyle caydırıcılığın daha da yüksek seviyeye çıkarılmasının amaçlandığı, ürünün geri çağırılmasıyla ilgili müessesenin kurulmasının teklifteki en önemli değişiklik olduğu, bu müessesenin uzun yıllardır Avrupa'da ve Amerika'da uygulanmakta olduğu, sağlıklı ürünlerin piyasadan geri toplatılmasıyla ilgili mevzuatımızda herhangi bir düzenlemenin bulunmadığı, Teklifte, artık ürünün hangi şartlarda geri çağırılacağı, geri çağırılma durumunda bunun sorumlularına ilişkin cezai müeyyidelere yer verildiği,

➤ Yedi yıl boyunca süren çalışmalarda ilgili uygunluk değerlendirme kuruluşlarından ithalat işlemi yapan müşavirlik firmalarına varıncaya kadar sektörün hepsiyle bire bir görüşmeler yapıldığı, Teklifin öncelikle bir çerçeve yasa olarak göz önünde bulundurulması gerektiği, çünkü asıl uygulamanın bu yasaya göre çıkarılacak olan tebliğ ve yönetmeliklerle belirleneceği,

➤ Teklif ile genel ilkeler belirlenerek yerli malı imajının korunması ve ihracatımızın artırılmasının hedeflendiği, Türkiye'nin ihracat kabiliyeti ve Türk malının imajını koruma anlamında ilk defa böyle bir düzenlemeye gidildiği,

➤ Gelişmiş Batı ülkelerinin günümüzde standardizasyon ve uygunluk değerlendirmeyi teknik koruma aracı olarak kullandığı, her ülkenin kendisini ve kendi üreticisini koruyabilme adına farklı önlemler alma hakkının bulunduğu, teknik düzenlemelere ilişkin istisnalar belirleme ve diğer yetkiler Bakanlar Kuruluna ait iken yeni sistem gereği olarak bu yetkinin Cumhurbaşkanlığına aktarıldığı,

➤ Bir toplu işneden devasa bir iş makinesine kadar her şeyin ürün sayıldığı, karekod sisteminin bütün ürünlere yerleştirilmesinin her şeyden önce altyapı gerektiren bir çalışma olduğu, küçük firmalarda bile karekod sisteminin zorunlu tutulmasının bu firmaların kaldıramayacakları bir maliyetle karşı karşıya gelmelerine yol açacağı, Avrupa Birliğinde bile bunun zorunlu tutulmadığı bir ortamda Türkiye'de karekod uygulamasının zorunlu tutulmasının mümkün olamayacağı ve riski yüksek gruplarda teknik düzenlemelerle bu uygulamanın zorunlu hâle getirildiği,

➤ İdari para cezaları kapsamında daha önce olmayan cezalara da yer verilmek suretiyle yeni cezaların da ilave edildiği, önceki uygulamanın önemli oranda baz alındığı, ceza belirlemede ekonomik gücün göz önünde bulundurulacağı, bu açıdan tabanla tavanın arasının açıldığı, ifade edilmiştir.

Komisyon üyeleri tarafından Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

➤ Kanun Teklifinin adı ile kapsam maddesinin yeniden düzenlenmesi gerektiği,

➤ Ürünlerin teknik düzenlemelerine ilişkin düzenlemeler yapmaya, sınırlamalar getirmeye ve istisnalar tanımaya ilişkin Cumhurbaşkanını yetkili kılan hükmün Anayasa'ya aykırı olduğu,

➤ Teklifte geçen "makul süre" kavramının netleştirilmesi gerektiği,

➤ Dijitalleşen dünyada ekonominin itici güçlerinden birinin de e-ticaret olduğu, gönderim sürelerinin beyan edilenden uzun olması, ürünün bozuk veya yanlış ürün olması, web sitelerindeki arıza veya 7/24 açık olmaması, beklenmeyen işlem masrafları, yüksek kargo ücretleri ile kredi kartı bilgilerinin çalınması veya ürünün teslimi esnasında dolandırıcılık olaylarının elektronik ticaretle ilgili vatandaşlarımızın genellikle şikâyette buldukları hususlar olduğu,

➤ Satış sonrası süreçlerin de iyileştirilmesi gerektiği,

➤ Ürün güvenliği dışında e-ticarette başka sorunların bulunduğu, geçiş süreci olması açısından bir zorunluluk koyulmadığı, ürün güvenliğiyle ilgili sadece bir logo almakla ve vatandaşın da sadece o logoyu görmesiyle ürün güvenliğinin sağlanamadığı,

➤ Kanun tekliflerinin sivil toplum örgütleri, üniversiteler ve benzeri her kesimin görüşleri alınarak hazırlanmasının oldukça önemli olduğu,

➤ Teklifte, Avrupa normlarına uygun ürün üretilebilmesinin amaçlandığı, dışarıya uyum sağlarken kendi üretimimiz ve ithal ettiğimiz ürünlerde de gerekli özeni göstermek zorunluluğumuzun bulunduğu,

➤ Teklifin, Avrupa Birliği uyum kriterleri dikkate alınarak hazırlandığı ancak bu tür tekliflerin kanunlaştıktan sonra uygulamasında çok ciddi problemlerin oluştuğu, bu tür düzenlemelerin yalnızca şekilsel işlev gördüğü,

➤ Gıdanın insan sağlığı açısından oldukça önemli olduğu, yaptırım olarak hapis cezasına bu tür kanunlarda ve uygulamalarında yer verilmesi gerektiği,

➤ Teklifin, içerik olarak Avrupa Birliğine uyum yasaları çerçevesinde düzenlendiği ancak Türkiye'nin ihtiyaçlarını karşılamadığı,

➤ Kanun teklifinin mevcut yürürlük maddesinin kanunun bir yıl sonra yürürlüğe gireceğini düzenlediği ürün güvenliğinin önemi düşünüldüğünde kanunun daha erken yürürlüğe girmesinin yararlı olacağı,

➤ Bu Teklif ile ilgili olarak, Avrupa Birliği Uyum Komisyonunun tali komisyon olarak belirlendiği, ancak kanun teklifini görüşmediği,

➤ Türkiye ile Avrupa Birliği arasında uyum açısından teknik düzenlemelerin büyük önem taşıdığı, Türkiye ile Avrupa Birliği arasında yapılan Gümrük Birliği Anlaşması'nın, sadece Avrupa Birliği ülkeleriyle olan ticaretimizde değil, gümrük Birliği alanı dışındaki ülkelerle de ticaretle, özellikle teknik ve standartlar anlamında, Türkiye'ye büyük katkı sağlayan bir anlaşma olduğu,

➤ E-ticaretle ilgili internet kullanıcılarının dünya ortalaması yüzde 8,5 iken bu oranın Türkiye'de yüzde 3,5 olduğu, e-ticaretin bir sonraki aşamasının e-ihracat olacağı ama toplam perakende yapan ilk 100'deki firmalarımızın 2/3'ünün e-ticaretle olmadığı,

➤ Bazı düzenlemelerle, doğrudan Cumhurbaşkanına yetki verildiği ve bunun Avrupa Birliğiyle çeliştiği, bağımsız işleyen kurumsal yapıların güçlendirilmesi gerektiği, bu teknik düzenlemeleri yapmak yetkisinin doğrudan Cumhurbaşkanına verilmesinin kaygı yaratıcı bir durum olabileceği, Ticaret Bakanlığı'nın tamamen denetim ve gözetim yapacak bir pozisyona getirildiği ama bütün yetkinin Cumhurbaşkanına verildiği,

➤ Özellikle idari para cezalarının alt ve üst sınırları arasındaki rakamların çok açılmasının keyfiyet doğurabileceği,

➤ Ürün güvenliği ve teknik düzenlemelere ilişkin teklifle, kamu tarafından risklerin önlenmesi, gerekli düzenlemelerin yapılması, ürünlerin kurallara uygunluğunun denetlenmesi ve uygunsuzluk hâllerinde gerekli tedbirlerin alınmasının sağlanacağı,

➤ Teklif ile Cumhurbaşkanına verilen yetkilerin zaten halen uygulanan 4703 sayılı Kanunda da mevcut olduğu, uyum yasalarıyla birlikte Bakanlar Kuruluna yapılan atıfların tamamının Cumhurbaşkanı şeklinde değiştirildiği ve bu sebeple söz konusu yetkilerin Cumhurbaşkanınca tek başına kullanıldığı,

➤ Teklifte yer alan “makul süre” kavramının firmalar için değil uygunluk değerlendirme kuruluşlarına verilen süre için kullanıldığı, düzenlemeyle uygunluk değerlendirme kuruluşlarına dönük bir yaptırımdan bahsedildiği, bazı alanlarda yetkili kuruluşlarımızın yetkisinin düşmesinin Türkiye ekonomisine çok ağır bedel ödettiği, dolayısıyla burada bakanlıklarımızın ülke şartını da dikkate alarak makul süre tanımalarının ülke ekonomisi açısından büyük önem arz ettiği,

➤ Ülkemizde üretilen ürünlerin, piyasada bulundurulmuş imalatçıların, yetkili temsilci, ithalatçı ve dağıtıcıların yükümlülüklerini, test, muayene ve belgelendirme faaliyeti yapan uygunluk değerlendirme kuruluşlarının nitelikleri ve yükümlülüklerini, ürünlerin kurallara uygunluğunun denetimini yapacak olan yetkili kamu kuruluşlarının görev ve yetki sorumluluklarını ve uygunsuzluk hâllerinde uygulanacak

yaptırım ve cezaların düzenlendiği, Teklifin, Avrupa Birliği mevzuatına uyum kapsamında hazırlandığı ve düzenleme ile mevzuatta var olan boşluğun doldurulduğu,

➤ Ülkemizin sürdürülebilir ihracatı açısından Türk malının imajının korunmasının büyük önem taşıdığı, ihraç edilen ürünlerin güvenli olması, taşıma konu olmaması, ürüne ilişkin işaretleme, etiketleme ve belgelendirmenin kurallara uygun olması gerektiği,

➤ Teklifin, şirketlerimizin hem Türkiye pazarında hem dünya pazarında rekabetçi olmalarını sağlayacak önemli bir yasa teklifi olduğu ve merdiven altı üretim yapan, prosesini geliştirmemiş olan, üretim standartlarını dünya standartlarına çekmemiş olan şirketler için de bir nevi teşvik edici ve zorlayıcı bir yasa teklifi olduğu, özellikle ithalat konusunda ülkemizin, Çin gibi bazı standart dışı üretim yapan ülkelerin pazarı hâline gelme tehlikesine karşı alınmış çok ciddi bir önlem olduğu ve bunun üretimi iyileştireceği ve çoğaltacağı,

ifade edilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından maddelerin görüşülmesine geçilmesi kabul edilmiştir.

2/2537 esas numaralı Kanun Teklifi, aşağıda yer verilen değişikliklerle birlikte kabul edilmiştir.

➤ Teklifin 1’inci maddesi, aynen kabul edilmiştir.

➤ Teklifin 2’nci maddesi, noktalama işareti açısından redaksiyona tabi tutulmuştur.

➤ Teklifin 3’üncü maddesi, birinci fıkrası (h) bendinden anlatım bozukluğunu gidermek için “elinde bulunduran” ibaresinin çıkarılması, (r) bendinin başına “Ürünün” ibaresinin eklenmesi ve (t) bendinden “bir” ibaresinin çıkarılması suretiyle redaksiyona tabi tutulmuştur.

➤ Teklifin 4, 5 ve 6’ncı maddeleri, aynen kabul edilmiştir.

➤ Teklifin 7’nci maddesinin birinci fıkrasının (d) ve (f) bentleri redaksiyona tabi tutulmak suretiyle kabul edilmiştir.

➤ Teklifin 8’inci maddesi, aynen kabul edilmiştir.

➤ Teklifin 9’uncu maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi redaksiyona tabi tutulmuştur.

➤ Teklifin 10’uncu maddesi (a) bendinde yer alan “bulundurmadan önce” ibaresinden sonra gelmek üzere “ürünün” ibaresinin eklenmesi suretiyle redaksiyona tabi tutulmuştur.

➤ Teklifin 11, 12 ve 13’üncü maddeleri, aynen kabul edilmiştir.

➤ Teklifin 14’üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Görevlendirme olsun veya olmasın” ibaresi “Görevlendirme olup olmadığına bakılmaksızın” şeklinde redaksiyona tabi tutulmuştur.

➤ Teklifin 15’inci maddesi, yedinci fıkrasında yer alan “test veya muayene” ibaresinin “test veya muayene giderleri” şeklinde redaksiyona tabi tutulmuştur.

➤ Teklifin 16’ncı maddesi, sekizinci fıkrasında yer alan “kendi aldığı bu Kanun kapsamındaki önlemleri” ibaresinin “bu Kanun kapsamında kendisinin aldığı önlemleri” şeklinde değiştirilmesi ve metnin diğer taraflarının noktalama işaretleri açısından gözden geçirilmesi suretiyle redaksiyona tabi tutulmuştur.

➤ Teklifin 17’nci maddesinin piyasaya arz edilen veya piyasada bulundurulmuş uygun olmayan bir ürünün internet üzerinden satışının yanı sıra tanıtımının da yetkili kuruluş tarafından engellenmesini teminen ikinci ve üçüncü fıkraları değiştirilmiş ve madde metni noktalama işaretleri açısından redaksiyona tabi tutulmuştur.

➤ Teklifin 18’inci maddesi, aynen kabul edilmiştir.

➤ Teklifin 19’uncu maddesi, ikinci fıkrasında yer alan “ilaveten” ibaresinin metinden çıkarılması suretiyle redaksiyona tabi tutulmuştur.

➤ Teklifin 20’nci maddesi, idari para cezalarının rakamla tam olarak gösterilmesi suretiyle redaksiyona tabi tutulmuştur.

➤ Teklifin 21’inci maddesi, redaksiyona tabi tutulmuştur.

➤ Teklifin 22’nci maddesi, birinci fıkrasında yer alan “birinci fıkrasında belirtilen masraflar” ibaresinin “birinci fıkra uyarınca yapılan masrafların” şeklinde değiştirilmesi suretiyle redaksiyona tabi tutulmuştur.

➤ Teklifin 23’üncü maddesi, yazım kuralı açısından redaksiyona tabi tutulmuştur.

➤ Teklifin 24, 25, geçici 1’inci maddesi ile yürürlük ve yürütmeye ilişkin 26 ve 27’nci maddeleri, aynen kabul edilmiştir.

Teklifin maddeleri üzerindeki görüşmelerin tamamlanmasını müteakip Teklifin tümü kabul edilmiştir.

Teklif, yapılan değişiklikler de dikkate alınarak kanunların yapılmasındaki esas ve usullere uygunluğunun sağlanması amacıyla redaksiyona tabi tutulmuştur.

İçtüzüğün 45’inci maddesi uyarınca, Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere, Zonguldak Milletvekili Ahmet ÇOLAKOĞLU, İstanbul Milletvekili İffet POLAT, Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Cihat SEZAL, Mersin Milletvekili Hacı ÖZKAN ile Gaziantep Milletvekili Mehmet ERDOĞAN özel sözcü olarak seçilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığımıza saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Mustafa Elitaş</i>	<i>Fahri Çakır</i>	<i>Ahmet Çolakoğlu</i>
Kayseri	Düzce	Zonguldak
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Kâtip	Üye	Üye
<i>İffet Polat</i>	<i>Müzeyyen Şevkin</i>	<i>Abdurrahman Başkan</i>
İstanbul	Adana	Antalya
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhimiz ektedir)	
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Akın</i>	<i>Haydar Akar</i>	<i>Yasin Öztürk</i>
Balıkesir	Kocaeli	Denizli
(Son oylamada bulunamadı, muhalefet şerhi ektedir)	(Muhalefet şerhimiz ektedir)	(Muhalefet şerhim vardır)
Üye	Üye	Üye
<i>Şahin Tin</i>	<i>Mehmet Erdoğan</i>	<i>Osman Boyraz</i>
Denizli	Gaziantep	İstanbul
	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Son oylamada bulunamadı)

Üye <i>Tacettin Bayır</i> İzmir (Son oylamada bulunamadı, muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Mehmet Cihat Sezal</i> Kahramanmaraş (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Tahsin Tarhan</i> Kocaeli (Muhalefet şerhi ektedir)
Üye <i>Hacı Özkan</i> Mersin (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Ömer Öcalan</i> Şanlıurfa (Muhalefet şerhi ektedir)	

MUHALEFET ŞERHİ

17/01/2020 tarihinde TBMM'ye sunulan ve 29/01/2020 tarihinde komisyonumuzda görüŖülen 2/2537 esas numaralı "Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi"nin geneline Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak katılıyor, teklifin yasalaŖma sürecinin 7 yılı bulmasını hatalı buluyoruz. Toplam 12 maddede verdiğimiz kapsamlı önergelerle teklifin daha nitelikli bir içerik kazanmasını; yasama organının yani seçilmişlerin politika oluŖturma sürecine aktif katılımını savunuyoruz. Ürünün piyasaya arz hedefinden üretim aŖamaları ve "tanıtımı"na, ihracatı ve ithalatına, denetimine, satıŖa sunumundan nihai kullanıcıya kadarki tüm süreçlerinde tarafların hak ve yükümlülüklerinin sorunsuz, muğlaklıktan uzak biçimde kanun metnine eklenmesini teklif ediyor; para cezalarındaki alt ve üst sınırın Genel Kurul aŖamasında gözden geçirilmesi talep ederek güncel AB mevzuatına uyum sağlanması savunuyoruz. Böylesine kritik ve etki alanı geniŖ bir düzenlemenin tali komisyonlar olan AB Uyum Komisyonu ve Çevre Komisyonunda görüŖtürülmemesini eksik buluyoruz.

Teklifin 2013 yılından bugüne dek geçirdiği aŖamalarda izlenen yavaşlığı dikkate aldığımızda, iskeletini AB'nin 2004'te yürürlüğe giren Genel Ürün Güvenliği Direktifinin ve 2014 tarihli Yeni YaklaŖım Rehberinin oluŖturduđu, büyük kısmı Türkçeye çeviriden oluŖan bu zorunlu yasal düzenlemenin 7 yıl kadar geciktirilmesi sorunludur. 2015 ve 2018 yıllarında kadük kalmıŖ, grubumuzun o yıllarda da komisyon aŖamasında destek verdiği bu gibi "kanun tasarıları"nın 27. Dönem'de yine bir gecikmeyle ve aŖađıda örneklerini vereceğimiz son derece kısmi, yer yer gereksiz ve ilginç sözcük, tanım deđiŖiklikleriyle "kanun teklifi" olarak komisyonumuza getirilmesini, AB'ye uyum sürecindeki yavaşlamanın, hatalı politikaların, kriz çözmeye zafiyetlerinin, bürokrasiyi yönetme konusundaki liyakat kaybının somut bir sonucu sayıyoruz.

Geneli itibariyle olumlu bulduğumuz, aŖađıda maddeler özelinde bahsedeceğimiz eklemelere muhtaç bu kanun teklifi 27 madde ve bir geçici maddeden oluŖmaktadır. Avrupa Birliği'nin ürün güvenliğine iliŖkin temel mevzuatı 2010 yılında esaslı bir deđiŖikliđe uğramıŖtır. AB ülkeleri, Gümrük Birliği çerçevesinde mal ve hizmetlerin serbest dolaŖımı gereği, ürünlerini Türk pazarında zaten dolaŖıma sokabilmekte iken, Türk mallarının AB sınırlarında serbest dolaŖımı için bu güncel mevzuatın yasalaŖması gerekmektedir. Diğer ifadeyle; Türkiye, Gümrük Birliği gereği, AB'nin ticarete teknik engellerin önlenmesine dair

mevzuatını ulusal mevzuatıyla uyumlu kılma taahhüdünü vermiştir. Ülkemiz, AB ülkelerinde üretilmiş ya da serbest dolaşıma girmiş bir ürünün iç pazarına girişinin engellenemeyeceği de kabul etmiştir. Türk malları ise AB ülkelerinde serbest dolaşıma ancak AB mevzuatını uyumlu kıldıktan sonra girebilecektir. Teklif yoluyla; piyasaya arzı hedeflenen, arz edilen, piyasada bulunan veya hizmete sunulan tüm ürünlerin “güvenli”, mevzuata ve denetime uygun biçimde son kullanıcıya kadar ulaştırılması, hak arama yollarının ayrıntılı açıklanması, yaptırımların belirlenmesi, yetkili kuruluşların görevleri, iktisadi işletmeciler ve ürünlerin uygunluklarını değerlendirecek kuruluşların uyacağı esaslar belirlenmektedir.

Bu düzenleme 2013’ten beri gündemde olup ilgili kanun tasarıları 2015 ve 2018 yıllarında kadük kalmış, hatta 2018 Mart’ında 551 sıra sayısı ile komisyonumuzdan hızla geçmiş ancak Genel Kurula indirilmeden seçim kararı alınmıştır. 2018 yılındaki komisyon görüşmelerinde ilgili STK’ların görüşlerine 2013 yılından beri başvurulmadığı da belirtilmiştir. Teklif yasalastığında, yayımından 1 yıl sonra yürürlüğe girecek ve 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanunu yürürlükten kaldıracaktır.

Teklif, 27. Dönem’in ilk aylarından itibaren gündemimize alınabileceksen bu siyasi tercihte bulunulmamış ve zaman kaybedilmiştir. Cumhuriyet Halk Partisi, ilk günden itibaren bu yasal düzenlemeye gerekli desteği vermiş, kanunun yasama tekniğine eksiksiz biçimde uygun ve AB mevzuatıyla uyumlu çıkması için önerleriyle somut katkısını paylaşmıştır. Grubumuz, Avrupa Birliği standartlarında bir Ürün Güvenliği Yasası çıkarılması ve yasanın iç piyasada kimi iktisadi işletmecilerden ve bürokrasinin bir bölümünden kaynaklanabilecek herhangi bir suiistimale uğratılmaması adına, teklifte muğlak hükümlerin kalmaması için önerleriyle gerekli desteği sağlamıştır. Zira bu teklif, uygulamada başarılı olunursa, iç piyasadaki ticareti ve AB sınırlarında yapılacak ihracatı, ürünün üretimden son kullanıcıya kadarki süreçte hak arama yollarını olumlu etkileyebilecek içeriktedir, Türk ürünlerine ve Türk iş insanlarına “güven” unsurunu pekiştirebilecektir.

Kanun teklifi geneli itibarıyla AB ülkelerine ihraç edilmeyen ürünlerin de her şartta “güvenli” olması, tağşişe konu olmaması, ürüne dair işaret, etiket ve belgelendirmede alıcıyı yanıltmayacak temel kurallara uyması zorunluluğunu, yetkili kuruluşları, akreditasyon birimini, hak arama yollarını temellendirmektedir. Teklif, AB üyesi ülkelere ihraç edilecek ürünlerin taşınması gereken şartları ve denetim, değerlendirme şartlarını, hak arama yollarını kapsamaktadır. Teklifle göre; Ticaret Bakanlığı asıl sorumlu bakanlık olup, temel teknik

düzenlemeleri yapacak, ancak 4 üncü maddenin ikinci fıkrasında görüleceği üzere, bu teknik düzenlemelerin üzerinde düzenleme yapmaya, sınırlama getirmeye ve istisnalar tanımaya Cumhurbaşkanı yetkili olacaktır. Önceki tasarıda Bakanlar Kuruluna verilen tüm yetkiler, güncellenen teklifte, Temmuz 2018’de yürürlüğe giren yeni rejim değişikliği nedeniyle, Cumhurbaşkanına bırakılmıştır.

Teklifin komisyonumuzda görüşülen son halinde -2018’de kadük kalan tasarıyla kelime kelime kıyaslandığında- son derece sınırlı maddi değişiklik yapıldığı, çoğu maddede sadece kelime değişikliğine gidildiği, birkaç yeni tanım ve 20. maddede görüleceği üzere cezaların üst sınırlarının katlanmasının dışında, imla ve noktalama haricinde fazla değişiklik yapılmadığı tespit edilmiştir.

2015, 2018 ve 2020 yılları... Bu süreçte teklifin yasalaştırılmasının uzaması, son yıllarda AB’ye uyum sürecinde ve bölge genelinde izlenen hatalarla dolu dış politikanın da bir sonucudur. AB ülkeleriyle yaşanan ekonomik sorunlara, ihracatımızı büyütme kapsamlı bir dış politika ve söylem değişikliğiyle çözüm arayabilecekken, ülkemizin asırlık diplomasi ve bürokrasi deneyiminden getirdiği kazanımlar iktidar tarafından yeterince kullanılmamakta, ülkemizin uluslararası itibarı siyasi iktidar tarafından yıpratılmaktadır. Cumhuriyetimizin kurucu değerlerini, bir asrı aşan Batılılaşma ve yarım yüzyılı geçen AB hedefimizin temel bileşenlerini gereğince ciddiye almadan izlenen bir uyum süreci, sonunda AB Bakanlığının kaldırılması ve Dışişleri Bakanlığı içinde bir başkanlığa dönüştürülmesiyle, uyum mevzuatındaki yavaşlıkla kendisini göstermektedir.

Bu kanun teklifine olumlu bakmakla birlikte, komisyon aşamasında da gördüğümüz üzere, Tek Adamlık rejiminin ülkemizde işlemeyeceği bir kez daha ortaya çıktığını belirtmek isteriz. Yasama organı, komisyon görüşmelerinde de tespit ettiğimiz üzere, politikayı oluşturacak asli kimliğinden soyutlanmaktadır. İki yıl sonra neredeyse aynı kanun metninde, birkaç kelimeyi eşanlamlı diğer kelimelerle değiştirmiş olan bürokrasinin düzeltmenine indirgenmektedir. Bürokrasinin hazırladığı kanun teklifine imza atarak sanki kendi kanun düzenlemesiymiş gibi TBMM’ye sunan AKP Milletvekillerinin birçoğunun düzenlemenin teknik içeriğinden, önceki tasarıyla bu teklif arasındaki karşılaştırmadan haberi yoktur. Teklif önemli ve gerekli olsa da, zaman ve kaynak israfıyla, verimsiz çalışmayla anılan Meclisimiz, iki yılın ardından birkaç kelime değişikliğini oylamayı kendisine maharet saymamalıdır. Yaklaşık iki yıl önce bir günde hızla görüşülüp sıra sayısı basılan bir tasarıyı hala sonuca

bağlayamamak, bugün “o kelime mi, yoksa bu kelime mi metinde daha şık duracak” diye tartışmak, teklife partimizin önerdiği gibi kapsamlı bir politika önerisiyle yaklaşmamak, TBMM'nin ve yeni devlet yönetiminin içine düşürüldüğü aşama bakımından düşündürücüdür.

Başkanlık sisteminin özeti ve yasamanın işlevsiz kılınmasının çarpıcı örnekleri komisyonumuzda iki yasa hazırlığıyla gün ışığına çıkmıştır. Bunlardan ilki, 26. Dönem'de komisyonumuzda görüştürülen ve sıra sayısı basılıp Genel Kurul'da uzun süre yasalaştırılmayan Türkiye Uzay Ajansı'nın bir gece yarısı, kanun yerine 13.12.2018 tarih ve 30624 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 23 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle kurulmasıdır. Diğerleri fabrikaların baca filtresi takmasını iki yıl daha erteleyen düzenlemedir. Düzenleme komisyonumuzdan geçmemiş ancak daha sonra başka bir komisyondan, başka bir torba paketin içine konularak Genel Kuruldan geçmiş, ancak Cumhurbaşkanı tarafından veto edilmiştir. Komisyonların, kanunların hazırlık aşamasında daha çok çalıştırılması ve güçlendirilmesi gerekirken, tali komisyonlara sevk olan teklifler mutlaka görüşülmeliyken, yasama organı çoğu kanun teklifinin işleyişinde görüldüğü üzere daha da itibarını kaybetmekte, özellikle atanmışlar karşısında -yeni rejimin sürekli uyardığımız doğal bir sonucu olarak- pasifleşmektedir.

Komisyonumuzun yasa yapım sürecinde daha fazla yetki üstlenmesi ve sektör bileşenlerini daha fazla sürece katması yönündeki bu talebimiz geçerliliğini korumakla birlikte, kod kanun hüviyetindeki Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanun Teklifi, alanında başlı başına yeni düzenlemeler içeren, torba yasa özelliği göstermeyen özelliğe sahiptir. Yasalaştığı tarihten itibaren 1 yıl sonra yürürlüğe girecek olan bu teklif, 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanunu yürürlükten kaldıracaktır. Bir ürüne dair yürürlükte özel bir kanun varsa ve ancak o özel kanunda ilgili hüküm bulunmuyorsa, bu kanun uygulanacaktır. Yeni Cumhurbaşkanı Kararı yayımlanana kadar, 28/1/2013 tarih ve 2013/4284 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konmuş Teknik Düzenlemeler Rejimi Kararının da uygulanmasına devam edilecektir. Geçici maddeyle; 4703 sayılı Yasaya atıfla yetkili kuruluşlarca yürürlüğe konan düzenlemelerden, bu yeni Kanuna aykırılık teşkil etmeyenlerin uygulanmasına devam edilecektir.

Komisyon çalışmaları sırasında yaptığımız birçok öneri ve değişiklik teklifleri başta Komisyon Başkanı ve üyelerimiz tarafından kabul görse dahi aslında kanunun hazırlayıcısı olduğu çok belli olan bürokrasi tarafından bu önerilerin kabulü engellenmiştir. Bürokrasi

tarafından önergelerimizin reddi için açıklanan gerekçelerin hiçbirisi tatmin edici olmamıştır. Çoğu önergemiz Bakanlık yetkilileri tarafından Genel Kurula kadar yeniden değerlendirilmesi şartıyla oylanarak kabul edilmemiştir. Yasama sürecine somut ve pozitif önergeleriyle yön veren Cumhuriyet Halk Partisi Grubu, ürün güvenliğinin iç piyasa ve ihracat yönünden boşluklarını, muğlak hükümlerini netleştirmeyi, yaptırımların orantılılık kadar “ölçülülük” ilkesine göre de değerlendirilmesini, işletme çıkarları kadar nihai kullanıcının haklarını da güvence altına almayı amaçlamıştır.

Teklifin 3 üncü maddesinde verdiğimiz ve reddedilen önergelerden, bu maddenin a) bendinden sonra gelmek üzere yeni bent eklenmesini ve aynı teklifin 12 nci maddesinin ikinci fıkrasında da geçen “aracı hizmet sağlayıcı”nın bu kot kanun teklifinde tanımının eksik bırakılmamasını teklif ettik. Hatta 2018’deki kadük kanun tasarısında da yer alan fakat yeni teklifte yerine “akreditasyon” tanımının yapıldığı tespit edilen düzenlemede, “aracı hizmet sağlayıcı” ile “akreditasyon” tanımının her ikisinin de yapılmasını önerdik. Önergemiz, önceki tasarıda doğrudan bu içerikte bir bent olmasına ve mevcut teklifte 12. maddede böyle bir kavram geçmesine karşın reddedildi. Teklif bu haliyle yasalışırsa, “aracı hizmet sağlayıcı”nın kimleri kapsadığı belirsizdir. Ayrıca, 3 üncü maddenin “c)” bendindeki önergemizle “ciddi risk taşıyan ürün” ün ne olacağı belirlenirken, ürünün “çevre güvenliği ve çevre kirliliğine etkisi”nin de dikkate alınmasını önerdik fakat reddedilmiştir. Aynı maddede ı) bendindeki önergemizle “piyasa gözetimi ve denetimi” tanımının daha net yapılması; ayrıca “s)” bendindeki ürün tanımının daha açık yapılarak “her” ibaresinden önce “Piyasaya arzı hedeflenen, arz edilen veya piyasada bulundurulan” ibaresinin eklenmesini teklif ettik fakat kabul edilmemiştir. Teklifte muğlak bırakılan “kamu yararı”nın tanımının açıkça yapılmasında da yarar vardır. Buna göre; ı) bendinde geçen “Piyasa gözetimi ve denetimi” tanımının şu şekilde değiştirilmesi, kamu yararında ölçütün ne olacağını netleştirecektir: *“Ürünün can ve mal güvenliği, hayvan, bitki sağlığı ve çevre güvenliği, tüketicinin korunması gibi kamu yararı bakımından tehlike oluşturabilecek hallerde önlenmesi, ilgili teknik düzenlemeye veya genel ürün mevzuatına uygunluğunun sağlanması için yetkili kuruluş tarafından yürütülen faaliyetleri ve alınan tedbirleri,”*

Teklifin 4 üncü maddesinde de geçen ve teknik düzenlemeleri hazırlayacak ve/veya uygulayacak kuruluşu belirleyen hususlarda, kamu kurumu olan yetkili kuruluşun tabi olacağı esaslar sıralanmaktadır. Yetkili kuruluş, teknik düzenlemeleri hazırlarken kamu yararını gözetecek, rekabeti engellemeyecek ve gözettiği amacın ötesine geçmeyen, uygun, orantılı,

açık uygulanabilir mevzuatlar hazırlamakla yükümlüdür. Ne var ki, önergemizde de bahsedildiği üzere, “orantılılık” ilkesi önemli olmakla birlikte yetersizdir. Teklifin 4 üncü maddesinin 3 üncü fıkrasının “a)” bendinde geçen “orantılı” ibaresinden sonra gelmek üzere “ölçülülük” ibaresinin eklenmesinde yarar vardır. Bu sayede, idare ve anayasa hukukundaki temel ayrımlardan biri olan “orantılı” ibaresine “ölçülülük” ibaresi eklenmeli, yaptırımların istenen sonuca ulaşmak adına gerekenden daha sert olmaması hüküm altına alınmalıdır. Önergemiz, “orantılılık” ilkesinin “ölçülülük” ilkesini kapsadığı gerekçesiyle reddedilmiştir ki, aksine, hukuken bu ilkeler farklı anlam ve sonuçlar doğurmaktadır. Aynı içerikteki önerge 15 inci maddede de verilmiş ve reddedilmiştir.

4 üncü maddedeki diğer önergemizle, idarenin hesapverilebilirlik ilkesini güçlendirmeyi teklif ettik. Hatta teklifin bu maddeye dair gerekçesinde açıkça yazılan ancak teklif metninde kanunlaştırılmak istenmeyen bir hususu hüküm altına almayı teklif ettik ancak reddedildi. Maddenin 3 üncü fıkrasının b) bendi, taslak görüşleri ilgililere açan yetkili kuruluşa yeni sorumluluklar yüklerken, bu kuruluşu herhangi bir yaptırıma bağlamamaktadır. Reddedilen önergemizle; teklif gerekçesinde anılan ancak madde metninde bulunmayan hususlara açıklık getirilmiştir. Kamu kurumu olan yetkili kuruluş, açtığı görüşü internet sitesinde yayınlayacak, bu görüş üzerine sunulan önerilerden ret ya da kısmen kabul ettiklerine dair gerekçeli cevabı ilgili kuruluşa 15 işgünü içinde yazılı olarak bildirecektir. Bu sayede, yetkili kuruluşun taslak halindeki düzenlemelerine internet ortamında da ulaşılması, hazırlanan taslak düzenlemeye itirazların nedenlerinin açıklanması ve buna belirli bir süre konulması amaçlanmaktadır.

Teklifin 6 ncı maddesindeki önergemizle; ticari, ekonomik yaşamın olağan karmaşasında rastlanabilecek özel durumlara karşı, teklifin boşluklarının giderilmesini amaçladık. Buna göre; teklifin 5 inci fıkrasında yer alan ve ürün zararından doğan maddi-manevi tazminat miktarının belirlenmesinde sadece Türk Borçlar Kanunu hükümlerini uygulayan düzenleme yerine, kapsayıcı biçimde, Borçlar Kanunu dahil olmak üzere, “Türk Ticaret Kanunu, Kabahatler Kanunu ve Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun”un eklenmesini teklif ettik. Teklif sahipleri ise 7 nci fıkra hükmünü gerekçe göstererek “tazminat sorumluluğu”nun o fıkıyla çözüleceğini iddia etmişler ve önergemizi reddetmişlerdir.

Teklifin 7, 9 ve 10 uncu maddelerinde, benzer içerikte verdiğimiz önergeyle, iş dünyası temsilcilerinin ve Komisyon Başkanının da desteklediği gibi, bir karekod uygulamasının

ürünlere eklenmesini önerdik. Bu sayede her işletmeci ve nihai kullanıcı karekoda tanıtacağı ürünün hangi işletmeden, hangi tarihte teslim edildiğine, ürün üzerindeki olası denetim ve önlem sonuçlarına ve ürün hakkındaki güncel bilgilere özet halinde erişebilecek, takip ve hak arama yolu hızlanabilecektir. Ürünün üzerinde ya da ekinde ithalatçının, imalatçının, dağıtıcının kayıtlı ticari ismi, unvanı veya markası, adresinin bir karekod yazılımıyla izlenmesi, bir önceki ve sonraki iktisadi işletmecinin tespitinde, ürünün güvenilirliğinin herkes tarafından rahatlıkla takibinde kolaylık sağlayacaktır. Önergemize göre, karekod herkes tarafından okutulabilecek, imalatçı/ithalatçı/dağıtıcının bu teklifle sınırlı olan ticari bilgileri ürün üzerinde gözükmeye yine devam edecektir. Karekod, ürün üzerinde ya da ekinde sunulması zorunlu olan ticari işletmenin bilgilerine bir alternatif değil, tamamlayıcı, kolaylaştırıcıdır. Bu bakımdan her ölçekteki işletme yüksek bir meblağ ödmeden bu karekodu yaptırabileceksen, ürün üzerinde ya da ekinde işletmesinin bilgilerini vermeye yine devam edecektir. Ürün üzerinde isteyen her kişi karekodu okutarak tüm işletmeci taraflara sırasıyla erişim sağlayabilecek, teklifte yazan sırayla hak arama yollarını daha hızlı kullanabilecektir. Önergemiz, Genel Kurul aşamasında değerlendirilmek üzere, iş dünyasının ve bürokrasinin de istişaresine bırakılmış, bu amaçla şimdilik komisyon aşamasında geri çekilmiştir.

Başlarken belirttiğimiz üzere, örneğini aşağıda sunacağımız ve teklifin birçok maddesinde benzerlerini tespit ettiğimiz ilginç, birçoğu gereksiz olan kelime değişiklikleri, 2018’de kadük kalmış ve yaklaşık iki yılın ardından teklif olarak getirilen bir düzenleme, yasama üyelerinin politika oluşturan değil, önergeleri reddedilen ve adeta bir “düzeltme”e, “kontrolör”e indirgenildiğini, milletvekillerinin birçoğunun imza attığı teklifin içeriğinden ve geçirdiği değişikliklerden habersiz olduğunu gözler önüne sermesi bakımından manidardır. Örneğin; teklifin 9 uncu maddesini 2018’de kadük kalan 551 sıra sayılı tasarı haliyle kıyaslandığımızda, sıradan ve gereksiz kelime değişikliklerine uğradığı anlaşılmaktadır. Bürokrasinin ve yasama organının daha esaslı değişikliklerle uğraşması gerekirken, şu yapılanlar düşündürücüdür: 9. maddenin 2018’de kadük olan 551 sıra sayılı tasarıdan farkı, aslında aynı anlama gelen basit kelime değişikliklerinden ibarettir. *“Gereklerine” yerine “mevzuatına”, “teşkil ettiği” yerine “taşıdığı”, “bilgiler” yerine “yükümlülük”, “muhafaza etmek” yerine “halel gelmemesi”, “arz ettiği” yerine “arz etmiş olduğu”, “risk arz ettiği” yerine “risk taşıdığı”, “mevzuat” yerine “ilgili teknik düzenleme” sözcüğü getirilmiştir. Öyle ilginçtir ki, aynı maddenin bir fıkrasında “mevzuat” kelimesi başka bir kelimeyle değiştirilirken, diğer fıkrada “mevzuat” kelimesi yeni eklenmiştir. Benzer biçimde, 15 inci maddede “gereklilik” yerine “mevzuatına”, “hizmet üretilmesi” yerine “hizmet sağlanması”;*

16 ncı maddede “risk arz edip etmediği” yerine “risk taşıyıp taşımadığı”, “önlemlere ilave olarak” yerine “önlemler dışında” ibareleri getirilmiştir. Yasama organı ve komisyonlar, kendi gündemine ve aktif politika oluşturma, nitelikli yasa hazırlamaya odaklanmalıdır. Yürürlükteki yeni sistemin yürütmenin hızına ve etkinliğine, yargı bağımsızlığına fayda getirmediği gibi, yasamanın itibarına, etkinliğine de zarar verdiği birçok maddesi uzlaşıyla geçen bu teklifte dahi açığa çıkmıştır.

Teklifin 11 inci maddesinde imalatçının yükümlülüklerinin ve ürün tazminatı sorumluluğunun hangi hallerde diğer firmalara yansıtılacağı açıklanmaktadır. **Önergemizle**, 2018’de kadük kalan 551 sıra sayılı tasarıda yer alıp son teklifte çıkarılan 4 ve 5 inci fıkraların yeniden eklenmesini önerdik. Önergeyle; imalatı gerçekleştirip kendi markasıyla piyasaya sunmadığı için imalatçı sayılmamakla beraber tedbirsiz veya özensiz işlemleri nedeniyle ürün güvenliğine aykırı hareket ettiği tespit edilenlere de ceza uygulanması önerilmiş ancak reddedilmiştir.

14 üncü maddenin 5 inci fıkrasında önergemizle bir muğlaklığın giderilmesi ve kanunen “süre” unsurunun idarenin takdir yetkisine bırakılmadan yasada belirlenmesi amaçlanmıştır. Maddede uygunluk değerlendirmesini yapacak kuruluşların özellikleri sıralanmaktadır. Kamunun uygunluk değerlendirme kuruluşları üzerindeki denetiminin kapsamı açıklanırken, AB bünyesinde akreditasyona başvuru yolu açılmaktadır. 14 üncü maddesinin 5 inci fıkrasında ise kamu kurumu olan yetkili kuruluşa, izleme ve denetleme faaliyetini yürütecek olan “uygunluk değerlendirme kuruluşu”na uygunsuzlukların giderilmesi için “makul bir süre” verebileceği belirtilmiştir. “Makul süre” kavramı kanunen açıkça belirtilmelidir. Önergemizle, “acil haller dışında” ibaresinden sonra gelmek üzere “30 iş gününe kadar makul bir süre verilebilir” ibaresi eklenerek teklifte geçen “makul süre” kavramının netleştirilmesi, “süre” unsurunun yasa metninde yer alması amaçlanmıştır. Konu ile ilgili verilen değişiklik önergesi reddedilirken, açıklanan gerekçeler tatmin edici olmaktan uzaktır.

Teklifin 15 inci maddesinde ürünlerin denetiminde izlenecek usul ve esaslar açıklanmaktadır. Teklifin 15 inci maddesinin 4 üncü fıkrasında verdiğimiz ve reddedilen önergeyle; “orantılılık” ibaresinden sonra gelmek üzere “ölçülülük” ibaresinin eklenmesini savunduk. Aynı içerikteki önergemiz, teklifin 4 üncü maddesi için de sunulmuş fakat reddedilmiştir. İdare ve anayasa hukukundaki temel ayrımlardan biri olan “orantılılık” ile “ölçülülük”, denetim yapan kamu kurumu olan yetkili kuruluşun sınırlarını belirlemede bir anahtardır. Denetim esnasında işletmeye mevzuatın dışına çıkmadan, işletmenin ekonomik

büyüklüğüyle orantılı ve mevzuata aykırı durumun ölçüsüne uygun bir yaptırım gereklidir. Aksi halde denetim, kimi zaman siyasi baskıya da dönüşerek, iş yaşamını katlanılmaz maliyetlerin altına itebilecektir. Önergemizle “ölçülülük” ibaresi eklenmeli, yaptırımların istenen sonuca ulaşmak adına gereken daha sert olmaması hüküm altına alınması sağlanmalıdır.

Teklifin 17 inci maddesindeki önergemiz kısmen kabul edilmiştir. Madde yetkili kuruluşların ek denetim yetkilerini düzenlenmektedir. **Kabul edilen önergemiz**, sadece satış değil, internet üzerinden tanıtım faaliyetlerinin de yetkili kuruluşun denetimine sokulması ve piyasaya arz edilen veya piyasada bulundurulmuş “uygun olmayan ürün”ün tanıtımının engellenebilmesidir. Zira uygun olmayan ürünün tanıtımına devam edilmesi bir satış amacı taşımaktadır ve satıştan önceki aşamadır. Erişimin engellenmesi kararının tanıtım faaliyetlerini de kapsamaması, alıcıların hakları açısından genişletici bir hükümdür. Özetle; piyasaya arz edilen ya da piyasada bulunan uygun olmayan bir ürünün internet üzerinden satışıyla oluşacak sonuçlar kadar o ürünün tanıtımının yapılması da aynı sonuçları doğurabilecektir. Kabul edilen önergemizle; maddenin 2 nci fıkrasının ilk cümlesinde bulunan “üzerinden” ibaresinden sonra gelmek üzere “tanıtımı ve” ibaresi eklenmiş; 3 üncü fıkranın ilk cümlesindeki “üzerinden” ibaresinden sonra gelmek üzere “tanıtımı ve” ibaresi eklenmiş ve ikinci cümledeki “sağlayıcı kuruluş,” ibaresinden sonra “tanıtımı ve” ibaresi eklenmiştir.

17 nci maddedeki önergemizin reddedilen kısmı ise, 2018’de kadük kalan 551 sıra sayılı tasarıda yer alıp teklifin son halinde yer almayan 5 ve 6 ncı fıkraların eklenmesini içermektedir. Önergemizle, kamu kurumu olan yetkili kuruluşların denetim faaliyetleri kapsamında, düzenlemelere uygunluk sağlanana kadar zamana ihtiyaç duyulması halinde, yetkili kuruluşa ticari ve sınai faaliyetleri durdurabilme yetkisini de vermektedir.

Teklifin 19 uncu maddesinde verdiğimiz önerge, kullanıcının hakları açısından genişletici bir düzenlemedir. Bu önergemiz, 7, 9 ve 10 uncu maddelerdeki “karekod” önergemizle birlikte komisyonun üzerinde en uzun süre tartıştığı madde olmuştur. Komisyon Başkanının da istişarelerde hak verdiği üzere, önergemiz tüketiciye geniş seçenekler sunmaktadır. 3 üncü fıkrada geçen ve “ürünün geri çağırılması” konusunda iktisadi işletmeci tarafından kendi belirleyici tek seçeneği değil, her üç seneçeği de kullanıcıya sunmasını içeren önergemiz, ürünün geri çağırılmasına neden olan sorunun giderilmesini, ürünün teslim tarihindeki perakende bedelinin ödenmesini, ürünün eşdeğeriyle değiştirilmesi üzerine kuruludur. İktisadi işletmecinin bu üç seçenekten en az birini değil, üçünü de nihayi kullanıcıya

sunması zorunlu hale getirilmelidir. Bu sayede kullanıcı isterse parasını iade alacak, isterse ürünü değiştirecek, isterse ürünü tamir ettirebilecektir. Bunu işletmeciye değil kullanıcıya tercihen sormak daha yararlı olacaktır. Önergeyle bu durumun sağlanması amaçlanmıştır. Bunu işletmeciye değil kullanıcıya tercihen sunmak daha yararlı olacaktır. Önergemiz, Genel Kurul aşamasında yeniden değerlendirilmek üzere reddedilmiştir. Bakanlık tarafından konu hakkında getirilen açıklamalar üyeleri tatmin edici olmaktan uzaktır.

Teklifin 20 nci maddesi uygulanacak cezai yaptırımları düzenlemektedir. Orantılı ve ölçülü olması gereken yaptırımlar, iktisadi işletmecilerin ekonomik büyüklüğüne göre ve mevzuata aykırılığın düzeyine göre ölçülü olmalıdır. Madde hakkında önerge sunmamakla beraber, sözlü olarak ceza limitlerinde gözden geçirme talebimiz olmuştur. 2018'deki tasarının yeni teklifle kıyaslanması sonucundaki tespitimiz, cezaların alt ve üst limitleri arasındaki makas fazlasıyla açılmış olmasıdır ve cezaların Genel Kurul aşamasında gözden geçirilmesi gerekmektedir. Komisyon üyeleri ve Bakanlık yetkililerinde de bu kanaat oluşmuştur. Maddede cezai yaptırımlar konusunda alt düzenlemelerin yetersiz kalması halinde, uygulamacılar bu alt ve üst limitleri belirlerken sorun yaşayabilecektir. 20 nci maddenin 2018'de kadük olan 551 sıra sayılı tasarıdan farkı, para cezalarının alt ve üst sınırının 2 yıl içinde birçok fıkrada artmasıdır. Örneğin; 1/a fıkrasında üst limit 250'den 500 bin TL'ye; b) fıkrasında alt limit 10'dan 20 bin TL'ye, üst limit 50 binden 200 bin TL'ye yükselmekte; c) fıkrasında ise alt limit 20 bin'den 10 bin TL'ye düşerken üst limit 100 bin TL'de korunmaktadır.

20 nci maddede kapsamlı bir gözden geçirme olmazsa, alt-üst limitler arasındaki kat farkları birbirine yaklaştırılmazsa, teklifin 2, 7, 9, 10, 13, 14, 17, 18, 21 inci maddelerinde açıklanan sorumluluklarını yerine getirmeyenlere karşı uygulanacak para cezaları işletmelere özellikle kriz şartlarında sorun yaratabilecektir. Madde ayrıca denetim görevlilerine mukavemetle ceza öngörmekte, ihraç ürünlere ilişkin mevzuata aykırı işlemlere ceza kesmektedir. Cezalar tebliğ tarihinden itibaren 1 ay içinde ödenecektir. Kesilecek cezalar, idari önlemlerin de uygulanmasına engel olmayacaktır. Cezada “orantılılık” ilkesi gereği, aykırılığın büyüklüğü ile yaptırım uygulanacak kişinin ekonomik gücü arasında denge kurulması gerekmektedir. Dolayısıyla ceza miktarında ölçü, cezai konu ile ekonomik güç dengesiye, bunun alt düzenlemelerinin, yönetmeliklerin net biçimde yazılması şarttır. 20 nci maddenin 11 inci fıkrasında cezanın “ölçülülüğü” gereği; cezanın uygulanacağı firmanın ekonomik büyüklüğü ile ihlal arasında kurulacak denge, muğlak biçimde yazılmıştır. Ceza miktarındaki geniş aralığın, teklifteki bu esnekliğin suiistimale yol açıp açmayacağı belirsizdir.

Teklifin 26 ncı maddesindeki önergemiz, kanunlaşmanın ardından yürürlüğe girişin 1 yıl yerine 6 aya indirilmesi yönündedir. 2013 yılında başlayan hazırlıklar zaten 7 yılı tüketmiştir. Madde, kanunun yayımından 1 yıl sonra yürürlüğe gireceğini belirlemektedir ki, bu durumda kanun 2021 yılından önce yürürlüğe giremeyecektir. Toplamda 8 yılı bulan yasama ve yürütme süreci son derece uzun ve verimsizdir. İlgili kurumsal yapının ve alt düzenlemelerin hızlandırılması, kanunun 6 ay içinde ve 2020 yılında yürürlüğe girmesi için süreyi 6 aya indiren önerge verilmiş, ancak önergemiz reddedilmiştir.

Sonuç olarak;

Cumhuriyet Halk Partisi, teklifin genelini olumlu bulmaktadır. Avrupa Birliği Uyum Yasaları gereğince yapılması gerektiğini ancak geç kalınmış bir yasa teklifi olduğunu savunuyoruz. Avrupa Birliği standartları gereğince, “ürün güvenliği”yle ilgili teknik düzenlemeler hakkaniyetli, ölçülü yaptırımlarla uygulandığı takdirde, iktisadi işletmecilerin hak ve yükümlülükleri sahada adaletli biçimde denetlendiğinde, ihracat politikamız iş insanlarının önünü kapatan ve engeller, cezalar çıkaran değil, onları teşvik eden, AB pazarında cesaretlendiren bir içerikte olduğu müddetçe “Türk Malı-Made in Türkiye” imajının daha da değer kazanacağı inancındayız.

Müzeyyen Şevkin

Adana

Ahmet Akın

Balıkesir

Haydar Akar

Kocaeli

Tacettin Bayır

İzmir

Tahsin Tarhan

Kocaeli

MUHALEFET ŞERHİ

AB mevzuatına uyum çerçevesinde ürün güvenliği ile ilgili daha çok teknik düzenlemeleri içeren 2/2537 esas sayılı Kanun Teklifi ile ilgili muhalefet şerhimiz aşağıdaki gibidir.

Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanun Teklifi ile (2/2537 esas numaralı) Avrupa Birliği ile uyum kapsamında sektörle ilgili önemli eksiklikler giderilmek istenmektedir. Ancak ayrıntılara bakıldığında, söz konusu kanun teklifi mevcut sorunların tamamen çözümünü içermekten ziyade, daha çok acil olarak AB'ye karşı sorumlulukların giderilmesini amaçlamaktadır. Bu yüzden, tüketicinin değil üreticinin çıkarlarını koruyan bir durum söz konusudur.

Bu kapsamda Türkiye'de ürün güvenliği gündeme geldiğinde, ilk olarak akla gelen konu hiç şüphesiz gıda güvenliği konusudur. Ürün güvenliği açısından Avrupa Birliği standartlarını kriter olarak kabul etmek ve bu bağlamda düzenlemeler yapmak önemlidir, ancak sadece AB uyum bağlamında değil temel olarak ürün ve insan sağlığının referans alarak alınması gerekiyor.

Bu yüzden teklifte öngörüldüğü gibi, sadece AB ülkelerine giden değil AB ülkeleri dışındaki ülkelere ve iç piyasa için üretilen ürünlerin de AB standartlarında üretilmesi gerekiyor. Bu tekliften anlaşılan, temel kaygı insan sağlığından önce AB'ye uyuma dair kaygıların giderilmesidir.

Peki söz konusu standart, Türkiye'de üretilen sağlıklı ve güvenli olmayan ürünler için neden getirilmemektedir? Bilindiği gibi her yıl domates, portakal vb. bir çok ürün sağlıklı ve güvenli olmadığı gerekçesiyle başta Rusya olmak üzere bir çok ülkeden iade edilmekte ve tüketim için iç piyasaya sürülmektedir.

Bununla birlikte Tarım ve Orman Bakanlığı belli aralıklarla sağlıklı gıda üretimi yapan firmaları ifşa etmekte, ancak aynı firmalar aynı yer ve koşullarda başka bir isimle üretim yapmaya devam etmektedir. Komisyon tartışmalarında da ön plana çıktığı gibi, merdiven altı diye tarif edilen kayıt dışı üretime yönelik önleyici ve etkin bir politika da uygulanamamaktadır.

Bu nedenle söz konusu kanun teklifi, Türkiye’de üretilen bütün ürünlerin AB standartlarında üretilmesini içeren bir anlayışla yeniden ele alınmalıdır. Ancak bu şekilde Türkiye’de üretilen bütün ürünlerin insan sağlığına ve güvenliğine dair kaygılar giderilebilir.

Teklifin gerekçesinde ifade edildiği gibi, Avrupa Birliği’ne uyum çerçevesinde yapılan düzenlemeler, AB’deki yerleşik teamülleri dikkate almak kaygısı ile hazırlanan kanunlar süreç içerisinde sürekli olarak düzeltilmeye muhtaçtır. Aynı zamanda bu düzenlemeler suiistimale açık hale gelen sorunlara da neden olmaktadır. O yüzden sadece Avrupalı firmaların ürün güvenliği hassasiyetleriyle değil, temelde tüketiciyi koruyacak bir hassasiyetle hareket edilmesi gerekmektedir. Aynı şekilde, ürün güvenliği ile ilgili duyarlılık sadece ihraç edilen ürünlerde değil, ithal edilen ürünlerde de olmalıdır. Örneğin ithal edilen et ve hayvanlarla ilgili denetimsizlik kamuoyunda sıkça tartışılmaktadır.

Yasa teklifinde, Cumhurbaşkanı’na sınırlama ve istisna yetkisinin tanınması demokratik olmadığı gibi, AB’nin kurumsal kültürü ile de tezat oluşturmaktadır.

İdari cezalarda alt ve üst limitler arasında ciddi farklılığın olması, cezaların uygulanması sırasında keyfilik doğuracaktır. Örneğin hükümete yakın firmalara alt limitten cezalar verilmesi, hükümete muhalif olanlara ise üst limitten cezalar verilmesi gibi suiistimler yaşanacaktır.

Yine söz konusu düzenleme ile doğrudan ilişkili tali komisyonlar olarak Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ve Çevre Komisyonu raporlarının gelmemesi, bu konuyla doğrudan ilişkili sivil toplum örgütlerinden görüş alınmaması önemli bir eksiklik olarak karşımıza çıkmaktadır. Söz konusu kurum ve kuruluşların görüşleri dikkate alınmadan yapılan düzenlemeler, uygulanma sürecinde birçok eksikleri açığa çıkarmakta ve yeniden ele alınmaya muhtaç olmaktadır.

Yukarıda açıkça ifade edilen nedenlerden dolayı, söz konusu düzenlemenin amaçlandığı gibi etkin bir yarar sağlamayacağını düşünüyoruz. Bunun ötesinde düzenleme, üreticiyi önceleyen, ürün güvenliğini bütüncül olarak ele alan bir yaklaşımdan uzaktır. Sadece AB’ye uyumun amaçlandığı, üreticinin kaygılarını dikkate alan bir düzenlemeyi uygun bulmuyoruz.

İdari para cezalarında alt ve üst limitlerdeki makas farkı ile muhalif üreticinin baskılanabileceği ve en önemlisi yetkilerin tek elde toplanmasının önünü açan bu teklife olumlu gördüğümüz yanları olmakla birlikte, eleştirdiğimiz çerçeve nedeniyle karşı olduğumuzu ifade etmek istiyoruz.

Yasa teklifine madde özelinde bakıldığında;

MADDE 4-

Bu madde ile “*Birinci fıkrada belirtilen hususlarda düzenlemeler yapmaya, sınırlamalar getirmeye ve istisnalar tanımaya Cumhurbaşkanı yetkilidir*” şeklinde düzenleme getirilmesi demokratik olmadığı gibi, AB’ye uyum için düzenlenen bir kanunun ruhuna aykırıdır. Bu düzenleme ile Bakanlık atıl duruma düşecektir.

Ayrıca, “*sınırlamalar getirmeye ve istisnalar tanımaya*” koşullarının belirsiz olması, istisnaların ne olacağı ile ilgili soru işaretleri doğurmaktadır.

Yine, söz konusu düzenleme ile doğrudan Cumhurbaşkanı’na yetki verilmektedir. Bağımsız işleyen kurumsal yapıları güçlendirmemiz gerekirken, doğrudan Cumhurbaşkanı’na daha fazla istisnai yetkiler vermek kaygı yaratıcı bir durumdur. Cumhurbaşkanı’nın kim olacağı, kişisel tercihleri gibi kaygılar kurumsal bakışla tezat teşkil etmektedir.

Bu düzenleme ile Cumhurbaşkanı’na vergi dışı engelleri kaldırma yetkisi dahi verilmektedir. Kanundaki teknik engeller ticarete vergi dışı engellerdir. Bu düzenleme ile örneğin, Cumhurbaşkanı herhangi bir ülke için önemli olan araba ihracatını veya askeri ürünlerin ihracatını teşvik edebilir veya çok hayati bir ürünü vergi dışı engeller koyarak engelleyebilir.

Bu nedenle kaygıları artırıcı düzenlemeler yerine azaltıcı düzenlemeler yapılmalıdır. Türkiye’nin güçlü, kurumsal yapılara ihtiyacı varken, Cumhurbaşkanı’na kişisel inisiyatif verilmesini antidemokratik bulduğumuzu ifade etmek istiyoruz. Ticarete verilen karşılıklı güvencelerin kurumsal olması önemlidir. Bu yüzden doğrudan Cumhurbaşkanı yerine, Ticaret Bakanlığı’na bağlı bir kurulun denetim ve gözetim yetkisi olmalıdır.

Madde 20-

Bu düzenleme ile öngörülen idari cezaların alt ve üst limitleri arasında çok ciddi farklılıklar bulunmaktadır. Örneğin: “20 bin liradan 200 bin liraya, 50 bin liradan 500 bin liraya...” gibi

arada çok yüksek bir makas farkı söz konusudur. İdari para cezalarında alt ve üst limitler arasında ciddi farklılığın olması, cezaların uygulanması sırasında keyfilik doğuracaktır. Dolayısıyla haklı olarak ilk anda alt ve üst limitler kime göre ve hangi kritere göre uygulanacaktır sorusu sorulmaktadır.

Burada kötü niyetli, kişisel husumet veya siyasi kaygılardan dolayı denetim yetkilisinin takdirini ortadan kaldırayabileceğimiz, hakkaniyet ölçekli ceza oranları getirilmelidir. Aksi takdirde bu düzenleme ile uygulama sürecinde telafisi mümkün olmayan sonuçlar doğacaktır.

Eğer bu düzenleme ile amaçlanan etkin bir caydırıcılık ise alt limitler ile üst limitler arasında makas farkının çok olmaması gerekir. Diğer türlü söz konusu düzenleme, kötü niyetli denetçilerin elinde olan bir ceza sotasına dönüşecektir. Siyasi iktidara yakın olup olmama verilen ceza miktarını belirleyebilecektir.

Madde 24-

Bu düzenleme ile Cumhurbaşkanı'na bir yıllık süreyi beklemeden tek yetkili olarak yönetmelik çıkarabilme ve gerekli düzenlemeleri yapabilme yetkisi verilmektedir. Cumhurbaşkanı'na verilen yetkilerin bu denli sınırsız olması kanun ruhuna aykırılık teşkil etmektedir.

Madde 25-

Bu düzenleme ile yine Cumhurbaşkanı'na "24. Madde'de belirtilen düzenlemeler yürürlüğe konuluncaya kadar" sınırsız yetkiler tanınmaktadır. Yani Cumhurbaşkanı kanunun yürürlüğe girdiği gün itibariyle tek yetkili kişi olacaktır. Yine ifade etmek isteriz ki, yetkilerin tek elde toplanması 4. Madde gerekçesinde ifade ettiğimiz hem AB müktesebatı ile çelişmekte hem de antidemokratik bir nitelik arz etmektedir.

Ömer Öcalan
Şanlıurfa

MUHALEFET ŞERHİ

(2/2537) esas numaralı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanun Teklifi ile ilgili muhalefet şerhimiz aşağıda yer almaktadır.

Ürün güvenliği, insan sağlığı, can ve mal güvenliği açısından hayati öneme sahip bir konudur. Bu nedenle denetimi kamu gücü tarafından gereken düzenlenmesi hususları içermelidir.

Mevcut olan 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun, ürün güvenliği, piyasa gözetimi ve denetimi ile ilgili hükümler içerse de, günümüzün ihtiyaçları konusunda yeniden dizayn edilmesi gerekmektedir.

Öte yandan, Türkiye'nin Gümrük Birliği Anlaşması'na taraf olmasıyla birlikte, Türkiye pazarlarının AB pazarı olarak kabul edilmesi nedeniyle, AB Mevzuatında yapılan değişikliklerin, Türkiye Mevzuatına da uyumlu olması da zorunludur. Aslında yapılan bu düzenleme, AB mevzuatına uyumu içeren düzenlemedir.

2001 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde kabul edilen 4703 sayılı Kanun, ürün güvenliğine uygun değerlendirme faaliyetinin usul ve esaslarını, kimin, neyi ve nasıl denetleyeceğini belirten Kanundur ve tamamen Avrupa Birliği'nin ilgili mevzuatı göz önüne alınarak hazırlanmıştır. Fakat, 2010 yılında Avrupa Birliği mevzuatında değişimlerin meydana gelmesi, ürünlerin geri çağırılması ve ürünlerin izlenebilirliği başta olmak üzere e-ticaret gibi konularda Avrupa Birliği mevzuatının değişmesi üzerine, 2013 yılında, bir revizyon taslağı ilgili Bakanlıkça oluşturulmuş, oluşturulan taslağın Başbakanlığa gönderilmesi 2015 yılını bulmuştur.

2015 Kasımında yapılan genel seçim nedeniyle taslak Meclis'e gelememiş yeni bir revizyona tabii tutularak 2018 yılında Sanayi Komisyonuna gelmiş, Komisyonun raporunu hazırlanmasına rağmen bu sefer de, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi değişikliği nedeniyle TBMM Genel Kurulu'na gelememiş ve hükümsüz kalmıştır.

2013 yılında başlayan ürün güvenliği ve denetimi ile ilgili düzenlemelerin, insan, can ve mal sağlığı açısından önemi ortayken, 3 yasama dönemi ardından Meclis'e getirilmesi manidardır.

Öte yandan, ilgili yasa teklifinin AB mevzuatına uyumu düzenlemek üzere hazırlandığı hem kanun teklifinin gerekçesinde, hem de Komisyon toplantısında sıkça dile getirilmiştir. Ancak, 2018 yılında aynı mahiyetteki kanun teklifi Türkiye Büyük Millet Meclisi AB Uyum Komisyonunda da görüşülmesine rağmen, 2020 yılında Komisyona getirilen teklif için AB Uyum Komisyonuna bilgi verilmediği gibi, görüşülmesine de açılmamıştır.

Kanun teklifi, dijitalleşen dünyada ekonominin itici güçlerinden birisi olan e-ticaret konusunda da düzenleme getirmiştir. Kanun teklifinin genel gerekçesinde, "AB mevzuatındaki gelişmeler ve yetkili kuruluşlarımızca dile getirilen ihtiyaçlar neticesinde, nihai kullanıcıların elinde bulunan ürünlerin sorumlusunun bulunmasını teminen iktisadi işletmecilerin izlenebilirliği, e-ticarette piyasa gözetimi ve denetimi, ürün sorumluluğunun tazminatı gibi hususların da düzenlenmesi gerekliliği doğmuştur" ifadesi yer almasına rağmen, hazırlanan teklifte e-ticaretle ilgili bir hüküm düzenleme bulunmaması kanun teklifinin eksik ve günümüz şartlarından uzak hazırlandığının göstergesidir.

Kanun teklifinin bazı maddeleri ileriki dönemde hukuki çelişkiler yaratabilecek durumdadır. Gelişen teknoloji beraberinde yeni sorunlar da getirmekte ve mevcut hukuk kuralları içinde bu sorunlara çözüm bulmak güçleşmekte, bazen de imkansız hale gelmektedir. Güvenli olmayan ürünlerden doğan zararlar için sadece Borçlar Kanunu hükümleri yeterli olmadığı gibi, tüketicinin korunması ile ilgili hukuki düzenlemeler de yetersiz kalmaktadır.

Bir üreticinin piyasaya teknik düzenlemesine uygun olmayan ve/veya güvensiz ürün arz etmesi halinde, aynı fiil ile birden çok hukuk kuralını ihlal etmesi ve sorumluluk türleri ile karşı karşıya kalması ihtimal dahilindedir. Kanun teklifinde, Borçlar Kanununa atıfta bulunulması, cezalandırma ve uyuşmazlıkların çözümü noktasında yetersiz kalacaktır.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu'nda 29 Ocak 2020 Çarşamba günü görüşülen Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanun Teklifi ürün güvenliği, imalat ve ithalat zincirindeki döngüde bulunan dağıtıcı ve yetkili temsilcileri bunların yükümlülük ve sorumluluklarıyla birlikte tüketici haklarının düzenlemesi, ihracattaki koşulların iyileştirilmesi konularında olumlu destekleri sağlayacağı için, kanun teklifini İYİ Parti olarak geneli itibarıyla desteklediğimizi belirtiyoruz. Ancak yasalaşma sürecinde yaşanacak pürüzlerin ve düzenlemelerdeki açıklıkların detaylandırılarak Genel Kurul aşamasında kabulü halinde ürün güvenliği ve denetimi açısından daha etkili bir şekilde uygulanacağı da öngörümüzde mevcuttur.

Biri geçici, ikisi yürürlük maddesi olmak üzere toplam 28 maddeden oluşan kanun teklifinin yayımından itibaren verilen 1 yıllık süre içinde yürürlüğe gireceği tasarlanmıştır.

İnsan ve çevre sağlığını doğrudan etkileyen ürün güvenliği konusunda genel anlamda bir düzenlemenin yapılmayıp özele indirgenerek titizlikle yapılması, sürecin uygulanabilirliği üzerinde analizlerin yapılması, öngörülen üzerinden hareketle yapılan kanunun denetimlerinin ciddiyetle takip edilmesi gerekmektedir. Yapılacak olan bu düzenlemeler sadece üretim kapsamında olmamakla birlikte tüketiciye yönelik hakların ve genel anlamda getirdiği yenilikler kapsamında desteklenebilmektedir.

Genel kapsamda belirtilen ürün güvenliği kavramı ve tüm ürünler/riskli ürünler ibarelerinin tanımsız bırakılması ileride kanunun uygulanması aşamasında sorunlara yol açacağı yönünde endişe uyandırmaktadır. Kanundaki bu belirsizliklerin düzenlemesi ve aksaklıkların giderilmesi halinde ürün güvenliği tanımı başarıyla uygulanabilir.

Teklifin 6. maddesinin beşinci bendi ürünün sebep olduğu zarar nedeniyle ödenecek maddi ve manevi tazminat miktarının belirlenmesinde 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu hükümlerinin uygulanacağını belirtmektedir. Fakat uluslararası ticaret sözleşmeleri, yine uluslararası tahkim müesseselerine de tabidir. Bu sebeple bu tür özel hukuk ilişkilerinde ulusal ve uluslararası tahkim müesseselerine de başvurulduğu görülmektedir. Mevzuatımızda da tahkim kurumu Hukuk Muhakemeleri Usulü Kanunu'nda ve Milletlerarası Tahkim Kanunu'nda düzenlenmiştir. Bu kapsamda TBK'ya ek olarak bahsi geçen iki kanuna da atıfta bulunulması daha uygun olacaktır.

Madde 7 ve 9'da sırası ile imalatçı ve ithalatçının yükümlülükleri sıralanmaktadır. Bu yükümlülükler arasında satış sonrası destek ile ilgili bir hüküm bulunmamaktadır. Özellikle teknolojik ürünler başta olmak üzere birçok ürün için satış sonrası desteğin nihai kullanıcı tarafından ulaşılabilir olması ciddi önem arz etmektedir. Ürünün diğer hükümlerin gerektirdiği şekilde üretilmesi ve piyasaya arz edilmesinin yanında kullanım süresi boyunca teknik destek

alması ürün güvenliğinin önemli bir parçası olarak görülmelidir. Bu sebeple bakanlıkça belirlenecek sayı ve nitelikte satış sonrası destek bayilerinin açılmasına yönelik ilave hükümlerin teklif metni içerisine dahil edilmesinin gerekli olduğu görüşündeyiz.

Ayrıca teklifin 6. ve 11. maddeleri imalatçı ile diğer iktisadi işletmelerin üründen doğacak zararlara karşı sorumlu oldukları tazminat hallerini, 19. maddesi ürünün geri çağırılması hükümlerini belirlemektedir. Bu hükümler ile imalatçı, ithalatçı veya dağıtıcı kanun çerçevesinde yerine getirmekle sorumlu olduğu görevlerinden ötürü doğacak tazminatlarla karşı karşıya kalabilecekleri için, mali mesuliyet sigortası kapsamı ile güvence altında olmaları ticaretin sürdürülebilirliği açısından önemli olacaktır. Herhangi bir sorumluluğunu yerine getirmemesi sonucu kendisine rücu edecek tazminatların bu sigorta kapsamı ile karşılanacak olması ticaretteki güvenilirliği de arttıracaktır. Ülkemizde çeşitli meslek kollarında uygulanan bu sigortanın kapsamının genişletilerek tüm ticaret kolları için uygun hale gelmesi ve kanun kapsamında sorumluluğu bulunan taraflarca yaptırılmış olması hatalardan ötürü oluşacak anlaşmazlıklarının çözümüne de olumlu yönde katkı sunacaktır.

Yasin Öztürk

Denizli

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ HULUSİ ŞENTÜRK
İLE 95 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ

ÜRÜN GÜVENLİĞİ VE TEKNİK
DÜZENLEMELER KANUNU TEKLİFİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı, ürünlerin güvenli ve ilgili teknik düzenlemelere uygun olmasını sağlamak; piyasa gözetimi ve denetiminin esasları ile yetkili kuruluşların görevlerini ve iktisadi işletmeciler ile uygunluk değerlendirme kuruluşlarının yükümlülüklerini belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Kanun piyasaya arz edilmesi hedeflenen, arz edilen, piyasada bulundurulmuş veya hizmete sunulan tüm ürünleri kapsar.

(2) Avrupa Birliği üyesi ülkelere ihraç edilen veya ihraç edilmesi hedeflenen ürünler bu Kanun kapsamında piyasaya arz edilmiş sayılır.

(3) Bir ürüne ilişkin özel bir kanunun bulunması durumunda, bu Kanun hükümleri söz konusu ürüne, özel kanunda hüküm bulunmayan hallerde uygulanır.

(4) Avrupa Birliği üyesi ülkeler dışındaki ülkelere ihraç edilen veya ihraç edilmesi hedeflenen ürünler bu Kanunun kapsamı dışındadır. Ancak bu ürünlerin de güvenli olması, taşıma konusu olmaması ve ürüne ilişkin işaretleme, etiketleme ve belgelendirmenin alıcıyı yanıltmayacak şekilde yapılması zorunludur.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Akreditasyon: Bir ulusal akreditasyon kurumu tarafından bir uygunluk değerlendirme kuruluşunun, belirli bir uygunluk değerlendirme faaliyetini yerine getirmek üzere ilgili ulusal veya uluslararası standartların belirlediği

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ
KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ
KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

ÜRÜN GÜVENLİĞİ VE TEKNİK
DÜZENLEMELER KANUNU TEKLİFİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı, ürünlerin güvenli ve ilgili teknik düzenlemelere uygun olmasını sağlamak; piyasa gözetimi ve denetiminin esasları ile yetkili kuruluşların görevlerini ve iktisadi işletmeciler ile uygunluk değerlendirme kuruluşlarının yükümlülüklerini belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Kanun, piyasaya arz edilmesi hedeflenen, arz edilen, piyasada bulundurulmuş veya hizmete sunulan tüm ürünleri kapsar.

(2) Avrupa Birliği üyesi ülkelere ihraç edilen veya ihraç edilmesi hedeflenen ürünler bu Kanun kapsamında piyasaya arz edilmiş sayılır.

(3) Bir ürüne ilişkin özel bir kanunun bulunması durumunda, bu Kanun hükümleri söz konusu ürüne, özel kanunda hüküm bulunmayan hallerde uygulanır.

(4) Avrupa Birliği üyesi ülkeler dışındaki ülkelere ihraç edilen veya ihraç edilmesi hedeflenen ürünler bu Kanunun kapsamı dışındadır. Ancak bu ürünlerin de güvenli olması, taşıma konusu olmaması ve ürüne ilişkin işaretleme, etiketleme ve belgelendirmenin alıcıyı yanıltmayacak şekilde yapılması zorunludur.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Akreditasyon: Bir ulusal akreditasyon kurumu tarafından bir uygunluk değerlendirme kuruluşunun, belirli bir uygunluk değerlendirme faaliyetini yerine getirmek üzere ilgili ulusal veya uluslararası standartların belirlediği

(İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk ile
95 Milletvekilinin Teklifi)

gerekleri ve uygulanabildiği yerlerde ilgili sektörel düzenlemelerde öngörülen ek gerekleri karşıladığının tespiti ve resmi kabulüne ilişkin kamu faaliyetini,

b) Bakanlık: Ticaret Bakanlığını,

c) Ciddi risk taşıyan ürün: Risk değerlendirmesine dayanması ve ürünün normal ve öngörülebilir kullanımının dikkate alınması kaydıyla, zarara yol açabilecek bir tehlikenin gerçekleşme olasılığı ve zararın ciddiyetinin büyüklüğünün birlikte ele alınması neticesinde, riskin etkisi kısa vadede ortaya çıkmayan vakalar da dahil olmak üzere, yetkili kuruluşların acil müdahalesini gerektiren risk taşıyan ürünü,

ç) Dağıtıcı: Ürünü tedarik zincirinde yer alarak piyasada bulunduran, imalatçı veya ithalatçı dışındaki gerçek veya tüzel kişiyi,

d) Geri çağırma: Nihai kullanıcının elinde bulunan ürünün iktisadi işletmeciye geri getirilmesini amaçlayan her türlü önlemi,

e) Güvenli ürün: Kullanım süresi, hizmete sunulması, kurulumu, kullanımı, bakımı ve gözetimine ilişkin talimatlara uygun ve normal kullanım koşullarında kullanıldığında risk taşımayan veya sadece ürünün kullanımına özgü asgari risk taşıyan ve insan sağlığı ve güvenliği için gerekli düzeyde koruma sağlayan ürünü,

f) İktisadi işletmeci: İmalatçı, yetkili temsilci, ithalatçı, dağıtıcı veya ilgili teknik düzenleme kapsamında ürünlerin imalatına, piyasada bulundurulmasına veya hizmete sunulmasına ilişkin sorumluluğu olan diğer gerçek veya tüzel kişileri,

g) İmalatçı: Ürünü imal ederek veya ürünün tasarımını veya imalatını yaptırarak kendi isim veya ticari markası ile piyasaya arz eden gerçek veya tüzel kişiyi,

ğ) İthalatçı: Ürünü ithal ederek piyasaya arz eden gerçek veya tüzel kişiyi,

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve
Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

gerekleri ve uygulanabildiği yerlerde ilgili sektörel düzenlemelerde öngörülen ek gerekleri karşıladığının tespitine ve resmî kabulüne ilişkin kamu faaliyetini,

b) Bakanlık: Ticaret Bakanlığını,

c) Ciddi risk taşıyan ürün: Risk değerlendirmesine dayanması ve ürünün normal ve öngörülebilir kullanımının dikkate alınması kaydıyla, zarara yol açabilecek bir tehlikenin gerçekleşme olasılığı ve zararın ciddiyetinin büyüklüğünün birlikte ele alınması neticesinde, riskin etkisi kısa vadede ortaya çıkmayan vakalar da dahil olmak üzere, yetkili kuruluşların acil müdahalesini gerektiren risk taşıyan ürünü,

ç) Dağıtıcı: Ürünü tedarik zincirinde yer alarak piyasada bulunduran, imalatçı veya ithalatçı dışındaki gerçek veya tüzel kişiyi,

d) Geri çağırma: Nihai kullanıcının elinde bulunan ürünün iktisadi işletmeciye geri getirilmesini amaçlayan her türlü önlemi,

e) Güvenli ürün: Kullanım süresi, hizmete sunulması, kurulumu, kullanımı, bakımı ve gözetimine ilişkin talimatlara uygun ve normal kullanım koşullarında kullanıldığında risk taşımayan veya sadece ürünün kullanımına özgü asgari risk taşıyan ve insan sağlığı ve güvenliği için gerekli düzeyde koruma sağlayan ürünü,

f) İktisadi işletmeci: İmalatçı, yetkili temsilci, ithalatçı, dağıtıcı veya ilgili teknik düzenleme kapsamında ürünlerin imalatına, piyasada bulundurulmasına veya hizmete sunulmasına ilişkin sorumluluğu olan diğer gerçek veya tüzel kişileri,

g) İmalatçı: Ürünü imal ederek veya ürünün tasarımını veya imalatını yaptırarak kendi isim veya ticari markası ile piyasaya arz eden gerçek veya tüzel kişiyi,

ğ) İthalatçı: Ürünü ithal ederek piyasaya arz eden gerçek veya tüzel kişiyi,

(İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk ile
95 Milletvekilinin Teklifi)

h) Nihai kullanıcı: Bir ürünü ticaret, iş, zanaat ve mesleki faaliyetler dışında tüketici olarak elinde bulunduran ya da sanayi veya mesleki faaliyeti için elinde bulunduran Türkiye’de yerleşik veya ikamet eden gerçek ya da tüzel kişiyi,

ı) Piyasa gözetimi ve denetimi: Ürünlerin ilgili teknik düzenlemesi veya genel ürün güvenliği mevzuatında belirtilen gereklerle uygun olmalarını sağlamak ve bu mevzuat kapsamında yer alan kamu yararını korumak amacıyla yetkili kuruluşlar tarafından yürütülen faaliyetleri ve alınan tedbirleri,

ı) Piyasada bulundurma: Ürünün ticari faaliyet yoluyla, bedelli veya bedelsiz olarak dağıtım, tüketim veya kullanım için piyasaya sağlanması,

j) Piyasadan çekme: Tedarik zincirindeki ürünün piyasada bulundurulmasını önlemeyi amaçlayan her türlü tedbiri,

k) Piyasaya arz: Ürünün piyasada ilk kez bulundurulmasını,

l) Risk: Zarara yol açacak bir tehlikenin gerçekleşme olasılığı ile bu zararın ciddiyetinin büyüklüğünün birleşimini,

m) Risk taşıyan ürün: Ürünün kullanım amacı veya kullanım süresi ve uygulanabildiği durumlarda hizmete sunulması, kurulum ve bakım gereklilikleri de dahil olmak üzere, ürünün normal ve öngörülebilir kullanım koşulları çerçevesinde, ilgili teknik düzenleme ya da genel ürün güvenliği mevzuatı kapsamında korunan insan sağlığı ve güvenliğini, işyerinde sağlık ve güvenliği, tüketicilerin korunmasını, çevreyi, kamu güvenliğini ve diğer kamu yararlarını, makul ve kabul edilebilir değerlendirilen ölçünün ötesinde olumsuz etkileme olasılığı bulunan ürünü,

n) Teknik düzenleme: İdari hükümler de dahil olmak üzere, ürünün niteliğini, işleme veya üretim yöntemlerini veya bunlarla ilgili

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

h) Nihai kullanıcı: Bir ürünü ticaret, iş, zanaat ve mesleki faaliyetler dışında tüketici olarak ya da sanayi veya mesleki faaliyeti için elinde bulunduran Türkiye’de yerleşik veya ikamet eden gerçek ya da tüzel kişiyi,

ı) Piyasa gözetimi ve denetimi: Ürünlerin ilgili teknik düzenlemesi veya genel ürün güvenliği mevzuatında belirtilen gereklerle uygun olmalarını sağlamak ve bu mevzuat kapsamında yer alan kamu yararını korumak amacıyla yetkili kuruluşlar tarafından yürütülen faaliyetleri ve alınan tedbirleri,

ı) Piyasada bulundurma: Ürünün ticari faaliyet yoluyla, bedelli veya bedelsiz olarak dağıtım, tüketim veya kullanım için piyasaya sağlanması,

j) Piyasadan çekme: Tedarik zincirindeki ürünün piyasada bulundurulmasını önlemeyi amaçlayan her türlü tedbiri,

k) Piyasaya arz: Ürünün piyasada ilk kez bulundurulmasını,

l) Risk: Zarara yol açacak bir tehlikenin gerçekleşme olasılığı ile bu zararın ciddiyetinin büyüklüğünün birleşimini,

m) Risk taşıyan ürün: Ürünün kullanım amacı veya kullanım süresi ve uygulanabildiği durumlarda hizmete sunulması, kurulum ve bakım gereklilikleri de dahil olmak üzere, ürünün normal ve öngörülebilir kullanım koşulları çerçevesinde, ilgili teknik düzenleme ya da genel ürün güvenliği mevzuatı kapsamında korunan insan sağlığı ve güvenliğini, iş yerinde sağlık ve güvenliği, tüketicilerin korunmasını, çevreyi, kamu güvenliğini ve diğer kamu yararlarını, makul ve kabul edilebilir değerlendirilen ölçünün ötesinde olumsuz etkileme olasılığı bulunan ürünü,

n) Teknik düzenleme: İdari hükümler de dahil olmak üzere, ürünün niteliğini, işleme veya üretim yöntemlerini veya bunlarla ilgili terminoloji, sembol, ambalajlama, işaretleme,

(İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk ile
95 Milletvekilinin Teklifi)

terminoloji, sembol, ambalajlama, işaretleme, etiketleme veya uygunluk değerlendirme işlemlerini tek tek veya birkaçını ele alarak belirleyen uyulması zorunlu mevzuatı,

o) Uygunluk değerlendirme kuruluşu: Kalibrasyon, test, belgelendirme ve muayene dâhil olmak üzere, uygunluk değerlendirme faaliyeti gerçekleştiren kuruluşu,

ö) Uygunluk değerlendirmesi: Ürün, süreç, hizmet, sistem, kişi veya kuruluşa ilişkin belirli şartların yerine getirilip getirilmediğini gösteren süreci,

p) Uygunluk işareti: Ürünün ilgili teknik düzenlemeye uygun olduğunu gösteren işareti,

r) Uygunsuzluk: İlgili teknik düzenlemeye veya genel ürün güvenliği mevzuatına uygun olmama halini,

s) Ürün: Her türlü madde, müstahzar veya eşyayı,

ş) Yetkili kuruluş: Ürünlere ilişkin teknik düzenlemeleri hazırlayan, yürüten veya ürünleri denetleyen kamu kuruluşunu,

t) Yetkili temsilci: İmalatçının bu Kanun ve ilgili diğer mevzuat kapsamındaki bazı yükümlülüklerini onun adına yerine getirmek üzere imalatçı tarafından yazılı bir şekilde görevlendirilen Türkiye’de yerleşik gerçek veya tüzel kişiyi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Teknik Düzenlemeler, Ürün Güvenliği, Ürün Sorumluluğu Tazminatı, İktisadi İşletmecilerin Yükümlülükleri ve İzlenebilirlik

Teknik düzenlemeler

MADDE 4- (1) Ürünlerin, teknik düzenlemesine uygun olması zorunludur. Bu hüküm, kullanılmış olmakla birlikte değişiklik yapılarak piyasaya tekrar arz edilen veya arz edilmesi hedeflenen ürünler ile Avrupa Birliği üyesi ülkeler dışındaki ülkelerden ithal edilen eski ve kullanılmış ürünlere de uygulanır. Teknik

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

etiketleme veya uygunluk değerlendirme işlemlerini tek tek veya birkaçını ele alarak belirleyen uyulması zorunlu mevzuatı,

o) Uygunluk değerlendirme kuruluşu: Kalibrasyon, test, belgelendirme ve muayene dâhil olmak üzere, uygunluk değerlendirme faaliyeti gerçekleştiren kuruluşu,

ö) Uygunluk değerlendirmesi: Ürün, süreç, hizmet, sistem, kişi veya kuruluşa ilişkin belirli şartların yerine getirilip getirilmediğini gösteren süreci,

p) Uygunluk işareti: Ürünün ilgili teknik düzenlemeye uygun olduğunu gösteren işareti,

r) Uygunsuzluk: Ürünün ilgili teknik düzenlemeye veya genel ürün güvenliği mevzuatına uygun olmama halini,

s) Ürün: Her türlü madde, müstahzar veya eşyayı,

ş) Yetkili kuruluş: Ürünlere ilişkin teknik düzenlemeleri hazırlayan, yürüten veya ürünleri denetleyen kamu kuruluşunu,

t) Yetkili temsilci: İmalatçının bu Kanun ve ilgili diğer mevzuat kapsamındaki bazı yükümlülüklerini onun adına yerine getirmek üzere imalatçı tarafından yazılı şekilde görevlendirilen Türkiye’de yerleşik gerçek veya tüzel kişiyi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Teknik Düzenlemeler, Ürün Güvenliği, Ürün Sorumluluğu Tazminatı, İktisadi İşletmecilerin Yükümlülükleri ve İzlenebilirlik

Teknik düzenlemeler

MADDE 4- (1) Ürünlerin, teknik düzenlemesine uygun olması zorunludur. Bu hüküm, kullanılmış olmakla birlikte değişiklik yapılarak piyasaya tekrar arz edilen veya arz edilmesi hedeflenen ürünler ile Avrupa Birliği üyesi ülkeler dışındaki ülkelerden ithal edilen eski ve kullanılmış ürünlere de uygulanır.

(İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk ile
95 Milletvekilinin Teklifi)

düzenlemesine uygun olmayan ürünler, uygunsuzlukları giderilmeden piyasaya arz edilemez, piyasada bulundurulamaz veya hizmete sunulamaz.

(2) Birinci fıkrada belirtilen hususlarda düzenlemeler yapmaya, sınırlamalar getirmeye ve istisnalar tanımaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.

(3) Ürünlerle ilişkin teknik düzenlemeler, yetkili kuruluşça aşağıdaki usul ve esaslar gözetilerek hazırlanır, yürürlüğe konulur veya uygulanır:

a) Yetkili kuruluş, teknik düzenlemeleri insan sağlığının, can ve mal güvenliğinin, çevrenin, hayvan ve bitki sağlığının veya tüketicinin korunması ya da enerji verimliliğinin sağlanması gibi bir kamu yararını gözeterek, rekabeti engellemeyecek şekilde ve gözettiği amacın ötesine geçmeyen, uygun, orantılı, açık ve uygulanabilir olacak şekilde hazırlar ve/veya uygular.

b) Yetkili kuruluş, hazırladığı teknik düzenlemeleri taslak aşamasındayken Bakanlığın ve ilgili tüm tarafların görüşüne açar, mevzuatın ve uluslararası yükümlülüklerin gerektirdiği hallerde ilgili uluslararası taraflara bildirir.

c) Yetkili kuruluş, ilgili teknik düzenlemelerin gerektirdiği hallerde ürünlerde engellilerin erişebilirliğine yönelik önlemleri alır.

(4) Avrupa Birliği teknik mevzuatına uyum alanında yetkili kuruluşlar arasında koordinasyon Bakanlık tarafından sağlanır.

Ürün güvenliği

MADDE 5- (1) Ürünün güvenli olması zorunludur.

(2) Teknik düzenlemenin insan sağlığı ve güvenliği ile ilgili hükümlerine uygun ürün, aksi ispatlanana kadar güvenli kabul edilir.

(3) Teknik düzenlemenin bulunmadığı veya insan sağlığı ve güvenliğine ilişkin hükümler içermediği durumlarda, bir ürünün güvenli olup olmadığının değerlendirilmesi genel ürün güvenliği mevzuatına göre yapılır.

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve
Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Teknik düzenlemesine uygun olmayan ürünler, uygunsuzlukları giderilmeden piyasaya arz edilemez, piyasada bulundurulamaz veya hizmete sunulamaz.

(2) Birinci fıkrada belirtilen hususlarda düzenlemeler yapmaya, sınırlamalar getirmeye ve istisnalar tanımaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.

(3) Ürünlerle ilişkin teknik düzenlemeler, yetkili kuruluşça aşağıdaki usul ve esaslar gözetilerek hazırlanır, yürürlüğe konulur veya uygulanır:

a) Yetkili kuruluş, teknik düzenlemeleri insan sağlığının, can ve mal güvenliğinin, çevrenin, hayvan ve bitki sağlığının veya tüketicinin korunması ya da enerji verimliliğinin sağlanması gibi bir kamu yararını gözeterek, rekabeti engellemeyecek şekilde ve gözettiği amacın ötesine geçmeyen, uygun, orantılı, açık ve uygulanabilir olacak şekilde hazırlar ve/veya uygular.

b) Yetkili kuruluş, hazırladığı teknik düzenlemeleri taslak aşamasındayken Bakanlığın ve ilgili tüm tarafların görüşüne açar, mevzuatın ve uluslararası yükümlülüklerin gerektirdiği hallerde ilgili uluslararası taraflara bildirir.

c) Yetkili kuruluş, ilgili teknik düzenlemelerin gerektirdiği hallerde ürünlerde engellilerin erişebilirliğine yönelik önlemleri alır.

(4) Avrupa Birliği teknik mevzuatına uyum alanında yetkili kuruluşlar arasında koordinasyon Bakanlık tarafından sağlanır.

Ürün güvenliği

MADDE 5- (1) Ürünün güvenli olması zorunludur.

(2) Teknik düzenlemenin insan sağlığı ve güvenliği ile ilgili hükümlerine uygun ürün, aksi ispatlanana kadar güvenli kabul edilir.

(3) Teknik düzenlemenin bulunmadığı veya insan sağlığı ve güvenliğine ilişkin hükümler içermediği durumlarda, bir ürünün güvenli olup olmadığının değerlendirilmesi genel ürün güvenliği mevzuatına göre yapılır.

(İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk ile
95 Milletvekilinin Teklifi)

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve
Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Ürün sorumluluğu tazminatı

MADDE 6- (1) Ürünün, bir kişiye veya bir mala zarar vermesi halinde, bu ürünün imalatçısı veya ithalatçısı zararı gidermekle yükümlüdür.

(2) İmalatçı veya ithalatçının sorumlu tutulabilmesi için, zarar gören tarafın uğradığı zararı ve uygunsuzluk ile zarar arasındaki nedensellik bağıını ispat etmesi zorunludur.

(3) Ürünün sebep olduğu zarardan birden fazla imalatçı veya ithalatçının sorumlu olması halinde, bunlar müteselsilen sorumlu tutulurlar.

(4) İmalatçı veya ithalatçıyı üründen kaynaklanan tazminat sorumluluğundan kurtaran ya da bu sorumluluğu azaltan sözleşmelerin ilgili maddeleri hükümsüzdür.

(5) Ürünün sebep olduğu zarar nedeniyle ödenecek maddi ve manevi tazminat miktarının belirlenmesinde 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu hükümleri uygulanır.

(6) Tazminat talebi için zamanaşımı süresi, zarar görenin zararı ve tazminat yükümlüsünü öğrendiği tarihten itibaren üç yıl ve herhalde zararın doğduğu tarihten itibaren on yıldır.

(7) Diğer kanunlardaki tazminat sorumluluğuna ilişkin hükümler saklıdır.

İmalatçının yükümlülükleri

MADDE 7- (1) İmalatçı;

a) Piyasaya ancak teknik düzenlemesine veya 5 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen genel ürün güvenliği mevzuatına uygun ürünleri arz eder.

b) Mevzuatın gerektirdiği hallerde teknik dosyayı tanzim eder, uygunluk değerlendirme işlemi yapar veya yaptırır, uygunluk beyanını veya uygunluğu gösteren diğer belgeleri düzenler ve uygunluk işaretini ürüne koyar.

c) Uygunluk değerlendirmesine ilişkin teknik dosyayı ve belgeleri teknik düzenlemede belirtilen süre, süre belirtilmediği hallerde ürünün piyasaya arz edildiği tarihten itibaren en az on yıl boyunca muhafaza eder.

Ürün sorumluluğu tazminatı

MADDE 6- (1) Ürünün, bir kişiye veya bir mala zarar vermesi halinde, bu ürünün imalatçısı veya ithalatçısı zararı gidermekle yükümlüdür.

(2) İmalatçı veya ithalatçının sorumlu tutulabilmesi için, zarar gören tarafın uğradığı zararı ve uygunsuzluk ile zarar arasındaki nedensellik bağıını ispat etmesi zorunludur.

(3) Ürünün sebep olduğu zarardan birden fazla imalatçı veya ithalatçının sorumlu olması halinde, bunlar müteselsilen sorumlu tutulurlar.

(4) İmalatçı veya ithalatçıyı üründen kaynaklanan tazminat sorumluluğundan kurtaran ya da bu sorumluluğu azaltan sözleşmelerin ilgili maddeleri hükümsüzdür.

(5) Ürünün sebep olduğu zarar nedeniyle ödenecek maddi ve manevi tazminat miktarının belirlenmesinde 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu hükümleri uygulanır.

(6) Tazminat talebi için zamanaşımı süresi, zarar görenin zararı ve tazminat yükümlüsünü öğrendiği tarihten itibaren üç yıl ve herhalde zararın doğduğu tarihten itibaren on yıldır.

(7) Diğer kanunlardaki tazminat sorumluluğuna ilişkin hükümler saklıdır.

İmalatçının yükümlülükleri

MADDE 7- (1) İmalatçı;

a) Piyasaya ancak teknik düzenlemesine veya 5 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen genel ürün güvenliği mevzuatına uygun ürünleri arz eder.

b) Mevzuatın gerektirdiği hallerde teknik dosyayı tanzim eder, uygunluk değerlendirme işlemi yapar veya yaptırır, uygunluk beyanını veya uygunluğu gösteren diğer belgeleri düzenler ve uygunluk işaretini ürüne koyar.

c) Uygunluk değerlendirmesine ilişkin teknik dosyayı ve belgeleri teknik düzenlemede belirtilen süre, süre belirtilmediği hallerde ürünün piyasaya arz edildiği tarihten itibaren en az on yıl boyunca muhafaza eder.

(İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk ile
95 Milletvekilinin Teklifi)

ç) Ürünün ilgili kurallara uygunluğunun seri üretim boyunca da sürdürülmesi için gerekli önlemleri alır, ürünün tasarımı veya niteliğindeki değişiklikler ile uygun olduğunu beyan ettiği kurallardaki değişiklikleri takip eder ve gereğini yapar.

d) Taşıdıkları muhtemel risklerle orantılı olarak, piyasada bulundurulmuş ürünlerinden numune alarak test eder, inceleme yapar, şikâyetlerin, uygun olmayan veya geri çağırılan ürünlerin kaydını tutar ve yaptığı izleme faaliyeti hakkında dağıtıcıları bilgilendirir.

e) Ürünün mevzuatın gerektirdiği model, parti ve seri numarası veya ayırt edilmesini sağlayacak diğer bilgileri kolayca görülebilir ve okunabilir şekilde taşımamasını temin eder. Ürünün boyut veya doğasının buna elverişli olmadığı durumlarda ise bu bilgilerin ürünün ambalajında veya ürüne eşlik eden bir belgede yer almasını sağlar.

f) Mevzuatın gerektirdiği hallerde ismini, kayıtlı ticari unvan veya markasını ve kendisine ulaşılabilecek açık adresi ürünün üzerinde, bunun mümkün olmadığı durumlarda ürünün ambalajında veya ürüne eşlik eden bir belgede belirtir.

g) Ürünün taşıyabileceği risklere karşı gereken tedbirleri alır ve bunlardan sakınabilmeleri için nihai kullanıcılara gerekli bilgileri sağlar.

ğ) Ürün veya ambalajının üzerinde veya ürüne eşlik eden belgelerde yer alan (g) bendinde belirtilen bilgilerin ve montaj, kullanım ve bakım talimatları ile güvenlik kurallarının Türkçe olmasını sağlar.

h) Piyasaya arz etmiş olduğu bir ürünün uygun olmadığını öğrendiği veya bilmesinin gerektiği hallerde ürünü uygun duruma getirmek ve gerektiğinde ürünün piyasaya arzını durdurmak, ürünü piyasadan çekmek veya geri çağırarak için gerekli düzeltici önlemleri ivedilikle alır. Ürünün risk taşıdığı durumlarda

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve
Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ç) Ürünün ilgili kurallara uygunluğunun seri üretim boyunca da sürdürülmesi için gerekli önlemleri alır, ürünün tasarımı veya niteliğindeki değişiklikler ile uygun olduğunu beyan ettiği kurallardaki değişiklikleri takip eder ve gereğini yapar.

d) Taşıdıkları muhtemel risklerle orantılı olarak, piyasada bulundurulmuş ürünlerinden numune alarak test eder, inceleme yapar, şikâyetlerin, uygun olmayan ve geri çağırılan ürünlerin kaydını tutar ve yaptığı izleme faaliyeti hakkında dağıtıcıları bilgilendirir.

e) Ürünün mevzuatın gerektirdiği model, parti ve seri numarası veya ayırt edilmesini sağlayacak diğer bilgileri kolayca görülebilir ve okunabilir şekilde taşımamasını temin eder. Ürünün boyut veya doğasının buna elverişli olmadığı durumlarda ise bu bilgilerin ürünün ambalajında veya ürüne eşlik eden bir belgede yer almasını sağlar.

f) Mevzuatın gerektirdiği hallerde ismini, kayıtlı ticari unvanını veya markasını ve kendisine ulaşılabilecek açık adresini ürünün üzerinde, bunun mümkün olmadığı durumlarda ürünün ambalajında veya ürüne eşlik eden bir belgede belirtir.

g) Ürünün taşıyabileceği risklere karşı gereken tedbirleri alır ve bunlardan sakınabilmeleri için nihai kullanıcılara gerekli bilgileri sağlar.

ğ) Ürün veya ambalajının üzerinde veya ürüne eşlik eden belgelerde yer alan (g) bendinde belirtilen bilgilerin ve montaj, kullanım ve bakım talimatları ile güvenlik kurallarının Türkçe olmasını sağlar.

h) Piyasaya arz etmiş olduğu bir ürünün uygun olmadığını öğrendiği veya bilmesinin gerektiği hallerde ürünü uygun duruma getirmek ve gerektiğinde ürünün piyasaya arzını durdurmak, ürünü piyasadan çekmek veya geri çağırarak için gerekli düzeltici önlemleri

(İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk ile
95 Milletvekilinin Teklifi)

özellikle sağlık ve güvenlik bakımından risk teşkil eden hususlar ile alınan düzeltici önlemler ve sonuçları hakkında ayrıntılı bir şekilde ve ivedilikle yetkili kuruluşu bilgilendirir.

1) Piyasaya arz ettiği ürünlerin taşıdığı risklerin ortadan kaldırılması amacıyla yapılan faaliyetlerde yetkili kuruluşun talimatlarını yerine getirir ve ürünlerin uygunluğunu gösteren gerekli tüm bilgi ve belgeleri yetkili kuruluşa Türkçe veya yetkili kuruluşun kabul edeceği diğer bir dilde sağlar.

i) İlgili teknik düzenlemenin gerektirdiği hallerde ve öngördüğü usuller çerçevesinde resmi kayıt işlemlerini yapar veya yaptırır.

(2) Numunenin imalatçı dışındaki gerçek veya tüzel kişiden alınması durumunda numune bedeli, imalatçı tarafından numunenin alındığı gerçek veya tüzel kişiye ödenir.

Yetkili temsilcinin yükümlülükleri

MADDE 8- (1) İmalatçı, devrettiği yetki ve görevlerin mahiyetini, varsa koşullarını ve sınırlarını yazılı olarak ve açık bir biçimde belirlemek suretiyle yetkili temsilci atayabilir.

(2) Yetkili temsilci, imalatçının birinci fıkrada belirtilen şekilde kendisine verdiği ve mevzuatın sınırlamadığı görevleri yerine getirir. Ancak, görevlendirme belgesinde belirtilmesi dahi, yetkili temsilci teknik düzenlemenin gerektirdiği ve ürünün uygunluğunu gösteren belgeleri teknik düzenlemede belirtilen süre, süre belirtilmediği hallerde ürünün piyasaya arz edildiği tarihten itibaren en az on yıl boyunca muhafaza eder ve talebi halinde yetkili kuruluşa Türkçe veya yetkili kuruluşun kabul edeceği diğer bir dilde sağlar. Ürünün taşıdığı risklerin ortadan kaldırılması amacıyla yapılan faaliyetlerde yetkili kuruluşun talimatlarını ivedilikle yerine getirir.

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ivedilikle alır. Ürünün risk taşıdığı durumlarda özellikle sağlık ve güvenlik bakımından risk teşkil eden hususlar ile alınan düzeltici önlemler ve sonuçları hakkında ayrıntılı bir şekilde ve ivedilikle yetkili kuruluşu bilgilendirir.

1) Piyasaya arz ettiği ürünlerin taşıdığı risklerin ortadan kaldırılması amacıyla yapılan faaliyetlerde yetkili kuruluşun talimatlarını yerine getirir ve ürünlerin uygunluğunu gösteren gerekli tüm bilgi ve belgeleri yetkili kuruluşa Türkçe veya yetkili kuruluşun kabul edeceği diğer bir dilde sağlar.

i) İlgili teknik düzenlemenin gerektirdiği hallerde ve öngördüğü usuller çerçevesinde resmi kayıt işlemlerini yapar veya yaptırır.

(2) Numunenin imalatçı dışındaki gerçek veya tüzel kişiden alınması durumunda numune bedeli, imalatçı tarafından numunenin alındığı gerçek veya tüzel kişiye ödenir.

Yetkili temsilcinin yükümlülükleri

MADDE 8- (1) İmalatçı, devrettiği yetki ve görevlerin mahiyetini, varsa koşullarını ve sınırlarını yazılı olarak ve açık bir biçimde belirlemek suretiyle yetkili temsilci atayabilir.

(2) Yetkili temsilci, imalatçının birinci fıkrada belirtilen şekilde kendisine verdiği ve mevzuatın sınırlamadığı görevleri yerine getirir. Ancak, görevlendirme belgesinde belirtilmesi dahi, yetkili temsilci teknik düzenlemenin gerektirdiği ve ürünün uygunluğunu gösteren belgeleri teknik düzenlemede belirtilen süre, süre belirtilmediği hallerde ürünün piyasaya arz edildiği tarihten itibaren en az on yıl boyunca muhafaza eder ve talebi halinde yetkili kuruluşa Türkçe veya yetkili kuruluşun kabul edeceği diğer bir dilde sağlar. Ürünün taşıdığı risklerin ortadan kaldırılması amacıyla yapılan faaliyetlerde yetkili kuruluşun talimatlarını ivedilikle yerine getirir.

(İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk ile
95 Milletvekilinin Teklifi)

İthalatçının yükümlülükleri

MADDE 9- (1) İthalatçı;

a) Piyasaya ancak teknik düzenlemesine veya 5 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen genel ürün güvenliği mevzuatına uygun ürünleri arz eder.

b) Ürünü piyasaya arz etmeden önce, ürünün uygunluk işareti veya işaretlerini taşıdığını, ürüne gerekli belgelerin eşlik ettiğini ve imalatçının 7 nci maddenin birinci fıkrasının (b), (e) ve (f) bentlerinde düzenlenen yükümlülükleri yerine getirdiğini teyit eder.

c) Ürünün uygun olmadığını bildiği veya bilmesinin gerektiği durumlarda, uygun hale getirilmeden ürünü piyasaya arz edemez ve ürünün risk taşıdığı her durumda imalatçıyı ve yetkili kuruluşu bilgilendirir.

ç) Mevzuatın gerektirdiği hallerde ismini, kayıtlı ticari unvan veya markasını ve kendisine ulaşılabilecek açık adresini ürünün üzerinde, bunun mümkün olmadığı durumlarda ürünün ambalajında veya ürüne eşlik eden bir belgede belirtir. Bu yükümlülüğü imalatçı tarafından belirtilen zorunlu veya ürün güvenliğine ilişkin bilgilerin görünürlüğünü engellemeden yerine getirir.

d) Ürünün taşıyabileceği risklere karşı gereken tedbirleri alır ve bunlardan sakınabilmeleri için nihai kullanıcılara gerekli bilgileri sağlar.

e) Ürün veya ambalajının üzerinde veya ürüne eşlik eden belgelerde yer alan (d) bendinde belirtilen bilgilerin ve montaj, kullanım ve bakım talimatları ile güvenlik kurallarının Türkçe olmasını sağlar.

f) Ürün kendi sorumluluğu altındayken, depolama ve nakliye şartlarının ürünün teknik düzenlemesine veya 5 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen genel ürün güvenliği mevzuatına uygunluğuna hanel gelmemesini sağlar.

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve
Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

İthalatçının yükümlülükleri

MADDE 9- (1) İthalatçı;

a) Piyasaya ancak teknik düzenlemesine veya 5 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen genel ürün güvenliği mevzuatına uygun ürünleri arz eder.

b) Ürünü piyasaya arz etmeden önce, ürünün uygunluk işareti veya işaretlerini taşıdığını, ürüne gerekli belgelerin eşlik ettiğini ve imalatçının 7 nci maddenin birinci fıkrasının (b), (e) ve (f) bentlerinde düzenlenen yükümlülükleri yerine getirdiğini teyit eder.

c) Ürünün uygun olmadığını bildiği veya bilmesinin gerektiği durumlarda, uygun hale getirilmeden ürünü piyasaya arz edemez ve ürünün risk taşıdığı her durumda imalatçıyı ve yetkili kuruluşu bilgilendirir.

ç) Mevzuatın gerektirdiği hallerde ismini, kayıtlı ticari unvanını veya markasını ve kendisine ulaşılabilecek açık adresini ürünün üzerinde, bunun mümkün olmadığı durumlarda ürünün ambalajında veya ürüne eşlik eden bir belgede belirtir. Bu yükümlülüğü, imalatçı tarafından belirtilen zorunlu veya ürün güvenliğine ilişkin bilgilerin görünürlüğünü engellemeden yerine getirir.

d) Ürünün taşıyabileceği risklere karşı gereken tedbirleri alır ve bunlardan sakınabilmeleri için nihai kullanıcılara gerekli bilgileri sağlar.

e) Ürün veya ambalajının üzerinde veya ürüne eşlik eden belgelerde yer alan (d) bendinde belirtilen bilgilerin ve montaj, kullanım ve bakım talimatları ile güvenlik kurallarının Türkçe olmasını sağlar.

f) Ürün kendi sorumluluğu altındayken, depolama ve nakliye şartlarının ürünün teknik düzenlemesine veya 5 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen genel ürün güvenliği mevzuatına uygunluğuna hanel gelmemesini sağlar.

(İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk ile
95 Milletvekilinin Teklifi)

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve
Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

g) Taşıdıkları muhtemel risklerle orantılı olarak piyasada bulundurulanan ürünlerinden numune alarak test eder, inceleme yapar, şikâyetlerin, uygun olmayan veya geri çağrılan ürünlerin kaydını tutar ve yaptığı izleme faaliyetleri hakkında imalatçı ve dağıtıcıları bilgilendirir.

ğ) Piyasaya arz etmiş olduğu bir ürünün uygun olmadığını öğrendiği veya bilmesinin gerektiği hallerde ürünü uygun duruma getirmek ve gerektiğinde ürünün piyasaya arzını durdurmak, ürünü piyasadan çekmek veya geri çağırarak için gerekli düzeltici önlemleri ivedilikle alır. Ürünün risk taşıdığı durumlarda özellikle sağlık ve güvenlik bakımından risk teşkil eden hususlar ile alınan düzeltici önlemler ve sonuçları hakkında ayrıntılı bir şekilde ve ivedilikle yetkili kuruluşu bilgilendirir.

h) Mevzuatın gerektirdiği ve ürünün uygunluğunu gösteren belgelerin bir örneğini teknik düzenlemede belirtilen süre, süre belirtilmemiş ise ürünün ithal edildiği tarihten itibaren en az on yıl boyunca talebi halinde yetkili kuruluşa Türkçe veya yetkili kuruluşun kabul edeceği diğer bir dilde sağlar.

ı) Piyasaya arz ettiği ürünlerin taşıdığı risklerin ortadan kaldırılması amacıyla yapılan faaliyetlerde yetkili kuruluşun talimatlarını yerine getirir.

i) İlgili teknik düzenlemenin gerektirdiği hallerde ve öngördüğü usuller çerçevesinde resmi kayıt işlemlerini yapar veya yaptırır.

(2) Numunenin ithalatçı dışındaki gerçek veya tüzel kişiden alınması durumunda numune bedeli ithalatçı tarafından numunenin alındığı gerçek veya tüzel kişiye ödenir.

Dağıtıcının yükümlülükleri

MADDE 10- (1) Dağıtıcı;

a) Ürünü piyasada bulundurmadan önce, uygunluk işareti veya işaretlerini taşıdığını, uygunluğu gösteren belgelere sahip olduğunu,

g) Taşıdıkları muhtemel risklerle orantılı olarak piyasada bulundurulanan ürünlerinden numune alarak test eder, inceleme yapar, şikâyetlerin, uygun olmayan ve geri çağrılan ürünlerin kaydını tutar ve yaptığı izleme faaliyetleri hakkında imalatçı ve dağıtıcıları bilgilendirir.

ğ) Piyasaya arz etmiş olduğu bir ürünün uygun olmadığını öğrendiği veya bilmesinin gerektiği hallerde ürünü uygun duruma getirmek ve gerektiğinde ürünün piyasaya arzını durdurmak, ürünü piyasadan çekmek veya geri çağırarak için gerekli düzeltici önlemleri ivedilikle alır. Ürünün risk taşıdığı durumlarda özellikle sağlık ve güvenlik bakımından risk teşkil eden hususlar ile alınan düzeltici önlemler ve sonuçları hakkında ayrıntılı bir şekilde ve ivedilikle yetkili kuruluşu bilgilendirir.

h) Mevzuatın gerektirdiği ve ürünün uygunluğunu gösteren belgelerin bir örneğini teknik düzenlemede belirtilen süre, süre belirtilmemiş ise ürünün ithal edildiği tarihten itibaren en az on yıl boyunca talebi halinde yetkili kuruluşa Türkçe veya yetkili kuruluşun kabul edeceği diğer bir dilde sağlar.

ı) Piyasaya arz ettiği ürünlerin taşıdığı risklerin ortadan kaldırılması amacıyla yapılan faaliyetlerde yetkili kuruluşun talimatlarını yerine getirir.

i) İlgili teknik düzenlemenin gerektirdiği hallerde ve öngördüğü usuller çerçevesinde resmi kayıt işlemlerini yapar veya yaptırır.

(2) Numunenin ithalatçı dışındaki gerçek veya tüzel kişiden alınması durumunda numune bedeli ithalatçı tarafından numunenin alındığı gerçek veya tüzel kişiye ödenir.

Dağıtıcının yükümlülükleri

MADDE 10- (1) Dağıtıcı;

a) Ürünü piyasada bulundurmadan önce, ürünün uygunluk işareti veya işaretlerini taşıdığını, uygunluğu gösteren belgelere

(İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk ile
95 Milletvekilinin Teklifi)

talimatların ve güvenlik kurallarının ürüne Türkçe olarak eşlik ettiğini ve imalatçının 7 nci maddenin birinci fıkrasının (e) ve (f) bentlerinde, ürün ithal ise ayrıca ithalatçının 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (ç) bendinde düzenlenen yükümlülükleri yerine getirdiğini doğrular, ürünün veya ambalajının üzerine koyacağı etiket, fiyat, uyarı ve benzeri bilgilerin imalatçının veya ithalatçının koyduğu zorunlu veya ürün güvenliğine ilişkin bilgilerin görünürlüğünün engellenmesini önler.

b) Ürünün uygun olmadığını bildiği veya bilmesinin gerektiği durumlarda, uygun hale getirilmeden ürünü piyasada bulduramaz ve ürünün risk taşıdığı her durumda imalatçı veya ithalatçıyı ve yetkili kuruluşu ivedilikle bilgilendirir.

c) Ürün kendi sorumluluğu altındayken, depolama ve nakliye koşullarının ürünün teknik düzenlemesine veya 5 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen genel ürün güvenliği mevzuatına uygunluğuna hanel gelmemesini sağlar.

ç) Piyasada buldurduğu ürünün uygun olmadığını öğrendiği veya bilmesinin gerektiği hallerde, ürünü uygun duruma getirmek, piyasadan çekmek veya geri çağırma için gerekli düzeltici önlemlerin imalatçı veya ithalatçı tarafından alındığını teyit eder ve ürünün risk taşıdığı durumlarda imalatçı veya ithalatçıyı ve özellikle sağlık ve güvenlik bakımından risk teşkil eden hususlar ile alınan düzeltici önlemler ve sonuçları hakkında yetkili kuruluşu ivedilikle bilgilendirir.

d) Piyasada buldurduğu ürünlerin taşıdığı risklerin ortadan kaldırılması amacıyla yapılan faaliyetlerde ilgili iktisadi işletmecilerle işbirliği yapar, ürünlerin uygunluğunu gösteren tüm bilgi ve belgeleri yetkili kuruluşa sunar ve yetkili kuruluşun talimatlarını ivedilikle yerine getirir.

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve
Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

sahip olduğunu, talimatların ve güvenlik kurallarının ürüne Türkçe olarak eşlik ettiğini ve imalatçının 7 nci maddenin birinci fıkrasının (e) ve (f) bentlerinde, ürün ithal ise ayrıca ithalatçının 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (ç) bendinde düzenlenen yükümlülükleri yerine getirdiğini doğrular, ürünün veya ambalajının üzerine koyacağı etiket, fiyat, uyarı ve benzeri bilgilerin imalatçının veya ithalatçının koyduğu zorunlu veya ürün güvenliğine ilişkin bilgilerin görünürlüğünü engellemesini önler.

b) Ürünün uygun olmadığını bildiği veya bilmesinin gerektiği durumlarda, uygun hale getirilmeden ürünü piyasada bulduramaz ve ürünün risk taşıdığı her durumda imalatçı veya ithalatçıyı ve yetkili kuruluşu ivedilikle bilgilendirir.

c) Ürün kendi sorumluluğu altındayken, depolama ve nakliye koşullarının ürünün teknik düzenlemesine veya 5 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen genel ürün güvenliği mevzuatına uygunluğuna hanel gelmemesini sağlar.

ç) Piyasada buldurduğu ürünün uygun olmadığını öğrendiği veya bilmesinin gerektiği hallerde, ürünü uygun duruma getirmek, piyasadan çekmek veya geri çağırma için gerekli düzeltici önlemlerin imalatçı veya ithalatçı tarafından alındığını teyit eder ve ürünün risk taşıdığı durumlarda imalatçı veya ithalatçıyı ve özellikle sağlık ve güvenlik bakımından risk teşkil eden hususlar ile alınan düzeltici önlemler ve sonuçları hakkında yetkili kuruluşu ivedilikle bilgilendirir.

d) Piyasada buldurduğu ürünlerin taşıdığı risklerin ortadan kaldırılması amacıyla yapılan faaliyetlerde ilgili iktisadi işletmecilerle işbirliği yapar, ürünlerin uygunluğunu gösteren tüm bilgi ve belgeleri yetkili kuruluşa sunar ve yetkili kuruluşun talimatlarını ivedilikle yerine getirir.

(İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk ile
95 Milletvekilinin Teklifi)

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve
Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

İmalatçının yükümlülüklerinin ve ürün sorumluluğu tazminatının diğer iktisadi işletmecilere uygulandığı durumlar

MADDE 11- (1) Ürünü kendi isim veya ticari markası altında piyasaya arz eden veya piyasada bulundurulan ürünü teknik düzenlemesine veya 5 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen genel ürün güvenliği mevzuatına uygunluğunu etkileyecek şekilde değiştiren ithalatçılar ile dağıtıcılar bu Kanun kapsamında imalatçı sayılırlar ve imalatçının 7 nci maddede belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmekle sorumludurlar.

(2) Ürünün imalatçısı, yetkili temsilcisi veya ithalatçısının tespit edilemediği durumlarda, yetkili kuruluşça yapılan bildirim kendisine tebliğ edildiği tarihten itibaren on işgünü içinde imalatçı, yetkili temsilci veya ithalatçısının isim ve irtibat bilgilerini, bu bilgilere sahip değil ise tedarik zincirinde yer alan bir önceki iktisadi işletmecinin isim ve irtibat bilgilerini bildirmeyen dağıtıcı, bu Kanun kapsamında imalatçı olarak kabul edilir.

(3) Üründen kaynaklanan tazminat sorumluluğuna ilişkin olarak ürünün imalatçısı, yetkili temsilcisi veya ithalatçısının belirlenmediği durumlarda, zarara uğrayan kişiye bu iktisadi işletmecilerin isim ve irtibat bilgilerini, bu bilgilere sahip değil ise tedarik zincirinde yer alan bir önceki iktisadi işletmecinin isim ve irtibat bilgilerini bu talebin kendisine tebliğ edildiği tarihten itibaren on işgünü içinde bildirmeyen dağıtıcı, bu Kanun kapsamında imalatçı gibi tazminattan sorumlu tutulur.

İzlenebilirlik

MADDE 12- (1) İktisadi işletmeciler, tedarik zincirinde yer alan bir önceki ve varsa bir sonraki iktisadi işletmecinin ismi, ticari unvanı veya markası ve irtibat bilgileri ile ürünün takibini kolaylaştıracak diğer bilgilerin kaydını düzenli bir şekilde tutar, ürünü piyasaya arz ettikleri veya

İmalatçının yükümlülüklerinin ve ürün sorumluluğu tazminatının diğer iktisadi işletmecilere uygulandığı durumlar

MADDE 11- (1) Ürünü kendi isim veya ticari markası altında piyasaya arz eden veya piyasada bulundurulan ürünü teknik düzenlemesine veya 5 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen genel ürün güvenliği mevzuatına uygunluğunu etkileyecek şekilde değiştiren ithalatçılar ile dağıtıcılar bu Kanun kapsamında imalatçı sayılırlar ve imalatçının 7 nci maddede belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmekle sorumludurlar.

(2) Ürünün imalatçısı, yetkili temsilcisi veya ithalatçısının tespit edilemediği durumlarda, yetkili kuruluşça yapılan bildirim kendisine tebliğ edildiği tarihten itibaren on iş günü içinde imalatçı, yetkili temsilci veya ithalatçısının isim ve irtibat bilgilerini, bu bilgilere sahip değil ise tedarik zincirinde yer alan bir önceki iktisadi işletmecinin isim ve irtibat bilgilerini bildirmeyen dağıtıcı, bu Kanun kapsamında imalatçı olarak kabul edilir.

(3) Üründen kaynaklanan tazminat sorumluluğuna ilişkin olarak ürünün imalatçısı, yetkili temsilcisi veya ithalatçısının belirlenmediği durumlarda, zarara uğrayan kişiye bu iktisadi işletmecilerin isim ve irtibat bilgilerini, bu bilgilere sahip değil ise tedarik zincirinde yer alan bir önceki iktisadi işletmecinin isim ve irtibat bilgilerini bu talebin kendisine tebliğ edildiği tarihten itibaren on iş günü içinde bildirmeyen dağıtıcı, bu Kanun kapsamında imalatçı gibi tazminattan sorumlu tutulur.

İzlenebilirlik

MADDE 12- (1) İktisadi işletmeciler, tedarik zincirinde yer alan bir önceki ve varsa bir sonraki iktisadi işletmecinin ismi, ticari unvanı veya markası ve irtibat bilgileri ile ürünün takibini kolaylaştıracak diğer bilgilerin kaydını düzenli bir şekilde tutar, ürünü piyasaya arz ettikleri veya

(İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk ile
95 Milletvekilinin Teklifi)

piyasada bulundurmaya başladıkları tarihten itibaren en az on yıl boyunca muhafaza eder ve talebi halinde yetkili kuruluşa sunarlar.

(2) Birinci fıkrada belirtilen yükümlülükler; bir ürünü elektronik ortamda piyasaya arz eden veya bulunduranlar, başkalarına ait iktisadi ve ticari faaliyetlerin yapılmasına elektronik ticaret ortamını sağlayan aracı hizmet sağlayıcıları ile radyo ve televizyon gibi medya hizmet sağlayıcıları için de geçerlidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Uygunluk İşaretleri ve Belgeleri, Uygunluk Değerlendirme İşlemleri ve Kuruluşları

Uygunluk işaretleri ve belgeleri, uygunluk değerlendirme işlemleri

MADDE 13- (1) Ürünün piyasaya arz edilebilmesi, piyasada bulundurulabilmesi veya hizmete sunulabilmesi için teknik düzenlemede bu ürüne ilişkin öngörülen zorunlu uygunluk değerlendirme işlemlerinin tamamlanması ve olumlu sonuçlanması gerekir.

(2) Bir teknik düzenlemenin gerektirdiği ürünlere ilişkin her türlü uygunluk işareti ve belgesinin, test raporlarının ve diğer belgelerin gerçeğe aykırı şekilde düzenlenmesi, kullanılması, tahrif veya taklit edilmesi yasaktır.

(3) Uygunluk işaretleri, sadece teknik düzenlemelerin bu işaretlerin konulmasını öngördüğü ürünlerde kullanılabilir.

(4) Ürünün uygunluğunu gösteren işaret ve belgeler, uygulama mevzuatında veya teknik düzenlemede belirtilen usul ve esaslara uygun olarak düzenlenir ve kullanılır.

(5) Ürüne, uygunluk işaretinin anlamı ve şekli hakkında üçüncü tarafları yanıltacak başka işaretler veya betimlemeler konulamaz. Diğer her türlü işaret ürüne ancak uygunluk işaretinin görünebilirliğini, okunabilirliğini ve anlamını bozmayacak şekilde konulabilir.

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

piyasada bulundurmaya başladıkları tarihten itibaren en az on yıl boyunca muhafaza eder ve talebi halinde yetkili kuruluşa sunarlar.

(2) Birinci fıkrada belirtilen yükümlülükler; bir ürünü elektronik ortamda piyasaya arz eden veya bulunduranlar, başkalarına ait iktisadi ve ticari faaliyetlerin yapılmasına elektronik ticaret ortamını sağlayan aracı hizmet sağlayıcıları ile radyo ve televizyon gibi medya hizmet sağlayıcıları için de geçerlidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Uygunluk İşaretleri ve Belgeleri, Uygunluk Değerlendirme İşlemleri ve Kuruluşları

Uygunluk işaretleri ve belgeleri, uygunluk değerlendirme işlemleri

MADDE 13- (1) Ürünün piyasaya arz edilebilmesi, piyasada bulundurulabilmesi veya hizmete sunulabilmesi için teknik düzenlemede bu ürüne ilişkin öngörülen zorunlu uygunluk değerlendirme işlemlerinin tamamlanması ve olumlu sonuçlanması gerekir.

(2) Bir teknik düzenlemenin gerektirdiği ürünlere ilişkin her türlü uygunluk işareti ve belgesinin, test raporlarının ve diğer belgelerin gerçeğe aykırı şekilde düzenlenmesi, kullanılması, tahrif veya taklit edilmesi yasaktır.

(3) Uygunluk işaretleri, sadece teknik düzenlemelerin bu işaretlerin konulmasını öngördüğü ürünlerde kullanılabilir.

(4) Ürünün uygunluğunu gösteren işaret ve belgeler, uygulama mevzuatında veya teknik düzenlemede belirtilen usul ve esaslara uygun olarak düzenlenir ve kullanılır.

(5) Ürüne, uygunluk işaretinin anlamı ve şekli hakkında üçüncü tarafları yanıltacak başka işaretler veya betimlemeler konulamaz. Diğer her türlü işaret ürüne ancak uygunluk işaretinin görünebilirliğini, okunabilirliğini ve anlamını bozmayacak şekilde konulabilir.

(İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk ile
95 Milletvekilinin Teklifi)

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve
Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Uygunluk değerlendirme kuruluşları ve onaylanmış kuruluşlar

MADDE 14- (1) Yetkili kuruluş, teknik düzenlemenin gerektirdiği hallerde, uygulama mevzuatında ve teknik düzenlemede belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde onaylanmış kuruluşlar dahil olmak üzere uygunluk değerlendirme kuruluşlarını görevlendirebilir.

(2) Görevlendirme olsun veya olmasın, uygunluk değerlendirme kuruluşları, teknik düzenleme kapsamındaki faaliyetlerinden dolayı bu teknik düzenlemeyi yürüten yetkili kuruluşa karşı sorumludur.

(3) Uygunluk değerlendirme kuruluşları;

a) Uygulama mevzuatında ve teknik düzenlemelerde yer alan usul ve esaslara uyar; bağımsız, tarafsız ve şeffaf bir şekilde hizmet verir.

b) Faaliyetleri ile ilgili her türlü belge ve kaydı, teknik düzenlemede belirtilen süre, süre belirtilmediği durumlarda ise bu belge ve kayıtların düzenlendiği tarihten itibaren en az on yıl boyunca muhafaza eder ve talebi halinde yetkili kuruluşa sunar.

(4) Yetkili kuruluş, yetki alanına giren uygunluk değerlendirme kuruluşlarının uygulama mevzuatında ve teknik düzenlemelerde belirtilen nitelikleri karşılamaya devam edip etmediğini, sorumlulukları yerine getirip getirmediğini ve faaliyetleri öngörülen koşullara uygun olarak sürdürüp sürdürmediğini izler ve denetler.

(5) Yetkili kuruluş, dördüncü fıkrada belirtilen izleme ve denetleme faaliyetinin sonuçlarının olumsuz çıkması halinde, bu uygunsuzlukların düzeltilmesi için uygunluk değerlendirme kuruluşuna acil haller dışında makul bir süre verebilir. Yetkili kuruluş, nihai kararını verene kadar uygunluk değerlendirme kuruluşunun uygunsuzluğa konu faaliyetini askıya alabilir veya kısıtlayabilir. Yetkili kuruluş, verilen sürede uygunsuzluğun giderilmemesi halinde, uygunluk değerlendirme kuruluşunun

Uygunluk değerlendirme kuruluşları ve onaylanmış kuruluşlar

MADDE 14- (1) Yetkili kuruluş, teknik düzenlemenin gerektirdiği hallerde, uygulama mevzuatında ve teknik düzenlemede belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde onaylanmış kuruluşlar dahil olmak üzere uygunluk değerlendirme kuruluşlarını görevlendirebilir.

(2) Görevlendirme olup olmadığına bakılmaksızın uygunluk değerlendirme kuruluşları, teknik düzenleme kapsamındaki faaliyetlerinden dolayı bu teknik düzenlemeyi yürüten yetkili kuruluşa karşı sorumludur.

(3) Uygunluk değerlendirme kuruluşları;

a) Uygulama mevzuatında ve teknik düzenlemelerde yer alan usul ve esaslara uyar; bağımsız, tarafsız ve şeffaf bir şekilde hizmet verir.

b) Faaliyetleri ile ilgili her türlü belge ve kaydı, teknik düzenlemede belirtilen süre, süre belirtilmediği durumlarda ise bu belge ve kayıtların düzenlendiği tarihten itibaren en az on yıl boyunca muhafaza eder ve talebi halinde yetkili kuruluşa sunar.

(4) Yetkili kuruluş, yetki alanına giren uygunluk değerlendirme kuruluşlarının uygulama mevzuatında ve teknik düzenlemelerde belirtilen nitelikleri karşılamaya devam edip etmediğini, sorumlulukları yerine getirip getirmediğini ve faaliyetleri öngörülen koşullara uygun olarak sürdürüp sürdürmediğini izler ve denetler.

(5) Yetkili kuruluş, dördüncü fıkrada belirtilen izleme ve denetleme faaliyetinin sonuçlarının olumsuz çıkması halinde, bu uygunsuzlukların düzeltilmesi için uygunluk değerlendirme kuruluşuna acil haller dışında makul bir süre verebilir. Yetkili kuruluş, nihai kararını verene kadar uygunluk değerlendirme kuruluşunun uygunsuzluğa konu faaliyetini askıya alabilir veya kısıtlayabilir. Yetkili kuruluş, verilen sürede uygunsuzluğun giderilmemesi halinde, uygunluk değerlendirme kuruluşunun

(İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk ile
95 Milletvekilinin Teklifi)

teknik düzenleme kapsamındaki faaliyetlerini, uygunsuzlukla orantılı olarak süreli veya süresiz kısıtlayabilir veya tamamen durdurabilir; bu uygunluk değerlendirme kuruluşu bir onaylanmış kuruluş ise bu statüsünü geri çekebilir.

(6) Uygunluk değerlendirme kuruluşlarından faaliyeti kısıtlanan, askıya alınan, faaliyetine son verilen veya kendi isteği ile faaliyetine son verenler, uygunluk değerlendirme işlemleri ile ilgili belge ve kayıtları, uygunluk değerlendirme işlemi devam ettirmek üzere başka bir uygunluk değerlendirme kuruluşuna veya yetkili kuruluşa teslim eder veya yetkili kuruluşun talebi halinde sunmak üzere muhafaza eder.

(7) Türkiye’de yerleşik uygunluk değerlendirme kuruluşlarının akreditasyonunu kamu kuruluşu olan ulusal akreditasyon kuruluşu yapar. Uygunluk değerlendirme kuruluşları, ulusal akreditasyon kuruluşunun akreditasyon hizmeti vermediği alanlarda Avrupa Birliği üyesi ülkelerin bu alanda akreditasyon hizmeti veren ulusal akreditasyon kuruluşlarına başvurabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ürünlerin Denetimi ve Yetkili Kuruluşun Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Ürünlerin denetimine ilişkin genel usul ve esaslar

MADDE 15- (1) Yetkili kuruluş, yetki alanına giren ürünlerin teknik düzenlemelere veya 5 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen genel ürün güvenliği mevzuatına uygunluğunu doğrulamak amacıyla denetim yapar.

(2) Birinci fıkrada belirtilen denetimin ürünün piyasaya arzından nihai kullanıcıya ulaştığı aşamaya kadar piyasa gözetimi ve denetimi yoluyla yapılması esastır. Ancak, teknik düzenlemelerin gerektirdiği hallerde ve öngördüğü koşullarda denetim; ithalat, ihracat, montaj, hizmete sunum veya bir mal veya hizmet sağlanması sürecinde veya kullanım aşamasında da yapılabilir.

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve
Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

teknik düzenleme kapsamındaki faaliyetlerini, uygunsuzlukla orantılı olarak süreli veya süresiz kısıtlayabilir veya tamamen durdurabilir; bu uygunluk değerlendirme kuruluşu bir onaylanmış kuruluş ise bu statüsünü geri çekebilir.

(6) Uygunluk değerlendirme kuruluşlarından faaliyeti kısıtlanan, askıya alınan, faaliyetine son verilen veya kendi isteği ile faaliyetine son verenler, uygunluk değerlendirme işlemleri ile ilgili belge ve kayıtları, uygunluk değerlendirme işlemi devam ettirmek üzere başka bir uygunluk değerlendirme kuruluşuna veya yetkili kuruluşa teslim eder veya yetkili kuruluşun talebi halinde sunmak üzere muhafaza eder.

(7) Türkiye’de yerleşik uygunluk değerlendirme kuruluşlarının akreditasyonunu kamu kuruluşu olan ulusal akreditasyon kuruluşu yapar. Uygunluk değerlendirme kuruluşları, ulusal akreditasyon kuruluşunun akreditasyon hizmeti vermediği alanlarda Avrupa Birliği üyesi ülkelerin bu alanda akreditasyon hizmeti veren ulusal akreditasyon kuruluşlarına başvurabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ürünlerin Denetimi ve Yetkili Kuruluşun Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Ürünlerin denetimine ilişkin genel usul ve esaslar

MADDE 15- (1) Yetkili kuruluş, yetki alanına giren ürünlerin teknik düzenlemelere veya 5 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen genel ürün güvenliği mevzuatına uygunluğunu doğrulamak amacıyla denetim yapar.

(2) Birinci fıkrada belirtilen denetimin, ürünün piyasaya arzından nihai kullanıcıya ulaştığı aşamaya kadar piyasa gözetimi ve denetimi yoluyla yapılması esastır. Ancak teknik düzenlemelerin gerektirdiği hallerde ve öngördüğü koşullarda denetim; ithalat, ihracat, montaj, hizmete sunum veya bir mal veya hizmet sağlanması sürecinde veya kullanım aşamasında da yapılabilir.

(İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk ile
95 Milletvekilinin Teklifi)

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve
Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(3) Denetim, yetkili kuruluşun görev ve sorumluluğundadır. Denetim yetkili kuruluş tarafından yapılır veya gerektiğinde bu görev, denetim yapma kapasitesine sahip diğer bir yetkili kuruluşa devredilebilir. Yetki devri, bu Kanunda düzenlenen yaptırımları uygulama ve önlemleri alma yetkisini de içerebilir.

(4) Yetkili kuruluş denetim görevini orantılılık ve tarafsızlık ilkelerine riayet ederek yapar.

(5) Yetkili kuruluş, ürün denetiminin etkin ve hızlı yapılması için gerekli idari ve teknik yapıyı oluşturur, plan ve program hazırlar ve gerektiğinde diğer yetkili kuruluşlarla işbirliği yapar. Yetkili kuruluşlar arasında ortaya çıkabilecek görüş ayrılıklarının giderilmesine ilişkin koordinasyon, Bakanlık tarafından sağlanır.

(6) Bir ürünün teknik düzenlemeye veya 5 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen genel ürün güvenliği mevzuatına uygunluğunu gösteren belgelere veya işaretlere sahip olması, yetkili kuruluşun, ürünü bu Kanunun gerektirdiği şekilde denetlemesini, uygun olmayan ürün hakkında bu Kanunda belirtilen önlemleri almasını veya ilgililere yaptırım uygulamasını engellemez.

(7) Denetlenen ürünün test ve/veya muayene sonucunda uygun olmadığı tespit edildiğinde halinde numune, test veya muayene ve bunlara ilişkin diğer giderler imalatçı veya ithalatçı tarafından karşılanır.

(8) Dış ticarete konu ürünlerin uygunluk denetimlerine ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanınca belirlenir.

(3) Denetim, yetkili kuruluşun görev ve sorumluluğundadır. Denetim yetkili kuruluş tarafından yapılır veya gerektiğinde bu görev, denetim yapma kapasitesine sahip diğer bir yetkili kuruluşa devredilebilir. Yetki devri, bu Kanunda düzenlenen yaptırımları uygulama ve önlemleri alma yetkisini de içerebilir.

(4) Yetkili kuruluş denetim görevini orantılılık ve tarafsızlık ilkelerine riayet ederek yapar.

(5) Yetkili kuruluş, ürün denetiminin etkin ve hızlı yapılması için gerekli idari ve teknik yapıyı oluşturur, plan ve program hazırlar ve gerektiğinde diğer yetkili kuruluşlarla işbirliği yapar. Yetkili kuruluşlar arasında ortaya çıkabilecek görüş ayrılıklarının giderilmesine ilişkin koordinasyon, Bakanlık tarafından sağlanır.

(6) Bir ürünün teknik düzenlemeye veya 5 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen genel ürün güvenliği mevzuatına uygunluğunu gösteren belgelere veya işaretlere sahip olması, yetkili kuruluşun, ürünü bu Kanunun gerektirdiği şekilde denetlemesini, uygun olmayan ürün hakkında bu Kanunda belirtilen önlemleri almasını veya ilgililere yaptırım uygulamasını engellemez.

(7) Denetlenen ürünün test ve/veya muayene sonucunda uygun olmadığı tespit edildiğinde halinde numune, test veya muayene giderleri ve bunlara ilişkin diğer giderler imalatçı veya ithalatçı tarafından karşılanır.

(8) Dış ticarete konu ürünlerin uygunluk denetimlerine ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanınca belirlenir.

(İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk ile
95 Milletvekilinin Teklifi)

Yetkili kuruluşun piyasa gözetimi ve denetiminde görev, yetki ve sorumlulukları

MADDE 16- (1) Yetkili kuruluş piyasaya arz edilmesi hedeflenen, piyasaya arz edilen, piyasada bulundurulmuş veya hizmete sunulan ürünleri; depoda, nakil aracında, işyeri ve üretim tesisi de dahil olmak üzere gerekli görülen yerlerde denetleyebilir ve iktisadi işletmecilerden denetime ilişkin gerek duyduğu belge, bilgi ve kayıtları isteyebilir.

(2) Yetkili kuruluş, ürünleri belirli bir program dahilinde, yeterli ölçekte ve sıklıkta, işaret veya belge kontrolü veya duyuşsal inceleme yaparak ve gerektiğinde numune almak suretiyle veya yerinde muayene ve/veya test yoluyla denetler ve bu işlemleri kayıt altına alır.

(3) Yetkili kuruluş, yaptığı denetimler veya aldığı bilgi, ihbar veya şikâyetler neticesinde bir ürünün risk taşıdığına dair yeterli gerekçe bulunduğuna kanaat getirirse, risk değerlendirmesi yapar. Ürünün ciddi bir risk taşıyıp taşımadığına ilişkin nihai karar, riskin doğurabileceği tehlikenin niteliği ve gerçekleşme olasılığı göz önünde bulundurularak yapılan bu risk değerlendirmesine dayanır. Daha yüksek bir güvenlik seviyesinin olasırlığı veya piyasada daha düşük riskli ürünlerin varlığı bir ürünün güvenli olmadığı veya ciddi risk taşıdığı anlamına gelmez.

(4) Ürüne ilişkin, uygunluk işareti veya teknik düzenlemenin gerektirdiği teknik dosya, etiket ve talimatların bulunmaması, eksik veya yetersiz olması veya yanlış kullanılması halinde yetkili kuruluş üçüncü fıkrada belirtilen risk değerlendirmesini yapmak için yeterli gerekçenin bulunduğunu varsayabilir. Bu durumda, yapacağı risk değerlendirmesinin sonucundan bağımsız olarak yetkili kuruluş, tespit ettiği bu fıkrada kapsamındaki uygunsuzlukların giderilmesini, bunun gerçekleşmemesi halinde iktisadi işletmeciden bu Kanunda öngörülen önlemlerden

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Yetkili kuruluşun piyasa gözetimi ve denetiminde görev, yetki ve sorumlulukları

MADDE 16- (1) Yetkili kuruluş piyasaya arz edilmesi hedeflenen, piyasaya arz edilen, piyasada bulundurulmuş veya hizmete sunulan ürünleri; depoda, nakil aracında, işyeri ve üretim tesisi de dahil olmak üzere gerekli görülen yerlerde denetleyebilir ve iktisadi işletmecilerden denetime ilişkin gerek duyduğu belge, bilgi ve kayıtları isteyebilir.

(2) Yetkili kuruluş, ürünleri belirli bir program dahilinde, yeterli ölçekte ve sıklıkta, işaret veya belge kontrolü veya duyuşsal inceleme yaparak ve gerektiğinde numune almak suretiyle veya yerinde muayene ve/veya test yoluyla denetler ve bu işlemleri kayıt altına alır.

(3) Yetkili kuruluş, yaptığı denetimler veya aldığı bilgi, ihbar veya şikâyetler neticesinde bir ürünün risk taşıdığına dair yeterli gerekçe bulunduğuna kanaat getirirse, risk değerlendirmesi yapar. Ürünün ciddi bir risk taşıyıp taşımadığına ilişkin nihai karar, riskin doğurabileceği tehlikenin niteliği ve gerçekleşme olasılığı göz önünde bulundurularak yapılan bu risk değerlendirmesine dayanır. Daha yüksek bir güvenlik seviyesinin olasırlığı veya piyasada daha düşük riskli ürünlerin varlığı, bir ürünün güvenli olmadığı veya ciddi risk taşıdığı anlamına gelmez.

(4) Ürüne ilişkin uygunluk işareti veya teknik düzenlemenin gerektirdiği teknik dosya, etiket ve talimatların bulunmaması, eksik veya yetersiz olması veya yanlış kullanılması halinde yetkili kuruluş üçüncü fıkrada belirtilen risk değerlendirmesini yapmak için yeterli gerekçenin bulunduğunu varsayabilir. Bu durumda, yapacağı risk değerlendirmesinin sonucundan bağımsız olarak yetkili kuruluş, tespit ettiği bu fıkrada kapsamındaki uygunsuzlukların giderilmesini, bunun gerçekleşmemesi halinde iktisadi işletmeciden bu Kanunda öngörülen önlemlerden

(İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk ile
95 Milletvekilinin Teklifi)

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve
Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

uygun ve gerekli gördüklerinin alınmasını ister. Bu uygunsuzlukların devam etmesi halinde yetkili kuruluş, ürünün piyasaya arzının yasaklanması veya kısıtlanması için gerekli tüm önlemleri alır veya piyasada bulunan ürünün geri çağrılmasını veya piyasadan çekilmesini sağlar.

(5) Ürünün ciddi risk taşıdığı haller dışında yetkili kuruluş, önlemlere ilişkin nihai kararı almadan önce iktisadi işletmeciye savunma yapabilmesi için on iş gününden az olmamak üzere makul bir süre verir. Yetkili kuruluş bu Kanun kapsamında aldığı önlem ve idari yaptırıma ilişkin kararını iktisadi işletmeciye bildirdiği tebligatta bu kararın dayandığı gerekçeleri, varsa çözüm önerilerini, yasal itiraz yollarını ve süre sınırlarını da belirtir.

(6) İktisadi işletmeci, 7 nci, 8 inci, 9 uncu ve 10 uncu maddelerde düzenlenen yükümlülükleri ölçüsünde aşağıdaki düzeltici önlemlerden uygun ve gerekli olanları orantılılık ilkesine riayet ederek zamanında ve etkili olacak şekilde alır. Aksi takdirde, yetkili kuruluş, gerektiğinde bir süre sınırı da koyarak iktisadi işletmeciden;

a) Ürünün taşıdığı risk ve alınan düzeltici önlemler ve sonuçları hakkında yetkili kuruluşun eksiksiz ve ayrıntılı bir şekilde bilgilendirilmesi,

b) Uygun olmayan bir ürünün uygunluğunu sağlamak için gerekli önlemlerin alınması,

c) Belli durumlarda veya belli kişiler bakımından risk taşıyabilecek ürünlerin; riskler hakkında uygun, açık ve kolayca anlaşılabilir Türkçe uyarılarla işaretlenmesi ve bu risklerin ürüne eşlik eden belgelerde yer alan montaj, kullanım ve bakım talimatları ile güvenlik kurallarında açıkça belirtilmesi veya bu ürünlerin piyasaya arzının uygunluğunu temin edecek ön koşullara tabi tutulması ve risk altındaki kişilerin riskler hakkında ivedilikle ve uygun şekillerde uyarılması,

uygun ve gerekli gördüklerinin alınmasını ister. Bu uygunsuzlukların devam etmesi halinde yetkili kuruluş, ürünün piyasaya arzının yasaklanması veya kısıtlanması için gerekli tüm önlemleri alır veya piyasada bulunan ürünün geri çağrılmasını veya piyasadan çekilmesini sağlar.

(5) Ürünün ciddi risk taşıdığı haller dışında yetkili kuruluş, önlemlere ilişkin nihai kararı almadan önce iktisadi işletmeciye savunma yapabilmesi için on iş gününden az olmamak üzere makul bir süre verir. Yetkili kuruluş bu Kanun kapsamında aldığı önlem ve idari yaptırıma ilişkin kararını iktisadi işletmeciye bildirdiği tebligatta bu kararın dayandığı gerekçeleri, varsa çözüm önerilerini, yasal itiraz yollarını ve süre sınırlarını da belirtir.

(6) İktisadi işletmeci, 7 nci, 8 inci, 9 uncu ve 10 uncu maddelerde düzenlenen yükümlülükleri ölçüsünde aşağıdaki düzeltici önlemlerden uygun ve gerekli olanları orantılılık ilkesine riayet ederek zamanında ve etkili olacak şekilde alır. Aksi takdirde yetkili kuruluş, gerektiğinde bir süre sınırı da koyarak iktisadi işletmeciden;

a) Ürünün taşıdığı risk ve alınan düzeltici önlemler ve sonuçları hakkında yetkili kuruluşun eksiksiz ve ayrıntılı bir şekilde bilgilendirilmesi,

b) Uygun olmayan bir ürünün uygunluğunu sağlamak için gerekli önlemlerin alınması,

c) Belli durumlarda veya belli kişiler bakımından risk taşıyabilecek ürünlerin; riskler hakkında uygun, açık ve kolayca anlaşılabilir Türkçe uyarılarla işaretlenmesi ve bu risklerin ürüne eşlik eden belgelerde yer alan montaj, kullanım ve bakım talimatları ile güvenlik kurallarında açıkça belirtilmesi veya bu ürünlerin piyasaya arzının uygunluğunu temin edecek ön koşullara tabi tutulması ve risk altındaki kişilerin riskler hakkında ivedilikle ve uygun şekillerde uyarılması,

(İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk ile
95 Milletvekilinin Teklifi)

ç) Hakkında ciddi risk taşıdığına dair belirtilerin bulunduğu ürünlerin piyasaya arzının, piyasada bulundurulmasının, önerilmesi veya teşhir edilmesinin gerekli değerlendirmeler ve kontroller için ihtiyaç duyulacak zaman süresince geçici olarak durdurulması,

d) Ciddi risk taşıyan ürünlerin piyasaya arzının ivedilikle durdurulması, piyasada bulundurulmasının önlenmesi, piyasadan çekilmesi ve geri çağırılması, dağıtıcıların bu kararlardan haberdar olmaları ve kararlara uymalarını sağlamak amacıyla gerekli tedbirlerin alınması ve ürünün taşıdığı riskler hakkında nihai kullanıcıların uyarılması, ürünlerin uygun koşullarda imhası veya işlevsiz hale getirilmesi, öneri ve teşhirinin durdurulması,

e) İktisadi işletmeci tarafından alınan önlemlerin, piyasaya arz ettiği ve önleme konu her bir ürün için etkin bir şekilde ve eksiksiz uygulanmış olduğunun yetkili kuruluşa bildirilmesi,

önlemlerinden uygun ve gerekli gördüklerini almasını ister.

(7) Yetkili kuruluş, altıncı fıkrada öngörülen önlemler dışında, gerekli gördüğü veya teknik düzenlemede yer alan diğer önlemlerin alınmasını iktisadi işletmeciden isteyebilir veya bu önlemleri kendisi alabilir.

(8) Yetkili kuruluş, iktisadi işletmecinin aldığı altıncı fıkrada belirtilen düzeltici önlemler ile kendi aldığı bu Kanun kapsamındaki önlemleri 23 üncü madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla kendi internet sitesinde veya gerekli gördüğü diğer uygun yöntemlerle ivedilikle ilan eder.

(9) Yetkili kuruluş, gerektiğinde bu Kanun kapsamına giren konulara ilişkin şikâyetlerin ulaştırılabileceği veya bilgi alınabilecek ürün güvenliği yardım masası oluşturur ve bu birimin görev alanına giren konular ile irtibat bilgilerini uygun bir şekilde duyurur.

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve
Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ç) Hakkında ciddi risk taşıdığına dair belirtilerin bulunduğu ürünlerin piyasaya arzının, piyasada bulundurulmasının, önerilmesi veya teşhir edilmesinin gerekli değerlendirmeler ve kontroller için ihtiyaç duyulacak zaman süresince geçici olarak durdurulması,

d) Ciddi risk taşıyan ürünlerin piyasaya arzının ivedilikle durdurulması, piyasada bulundurulmasının önlenmesi, piyasadan çekilmesi ve geri çağırılması, dağıtıcıların bu kararlardan haberdar olmaları ve kararlara uymalarını sağlamak amacıyla gerekli tedbirlerin alınması ve ürünün taşıdığı riskler hakkında nihai kullanıcıların uyarılması, ürünlerin uygun koşullarda imhası veya işlevsiz hale getirilmesi, öneri ve teşhirinin durdurulması,

e) İktisadi işletmeci tarafından alınan önlemlerin, piyasaya arz ettiği ve önleme konu her bir ürün için etkin bir şekilde ve eksiksiz uygulanmış olduğunun yetkili kuruluşa bildirilmesi,

önlemlerinden uygun ve gerekli gördüklerini almasını ister.

(7) Yetkili kuruluş, altıncı fıkrada öngörülen önlemler dışında gerekli gördüğü veya teknik düzenlemede yer alan diğer önlemlerin alınmasını iktisadi işletmeciden isteyebilir veya bu önlemleri kendisi alabilir.

(8) Yetkili kuruluş, iktisadi işletmecinin aldığı altıncı fıkrada belirtilen düzeltici önlemler ile bu Kanun kapsamında kendisinin aldığı önlemleri 23 üncü madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla kendi internet sitesinde veya gerekli gördüğü diğer uygun yöntemlerle ivedilikle ilan eder.

(9) Yetkili kuruluş, gerektiğinde bu Kanun kapsamına giren konulara ilişkin şikâyetlerin ulaştırılabileceği veya bilgi alınabilecek ürün güvenliği yardım masası oluşturur ve bu birimin görev alanına giren konular ile irtibat bilgilerini uygun bir şekilde duyurur.

(İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk ile
95 Milletvekilinin Teklifi)

(10) Yetkili kuruluşlar tarafından düzenlenen eğitime katılarak piyasa gözetimi ve denetimi sertifikası almış olan personele, fiilen piyasa gözetimi ve denetimi için görevlendirilmeleri halinde 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununa göre hak ettikleri gündeliklerin bir buçuk katı tutarında gündelik ödenir. Ancak, 6245 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinin (b) fıkrasında sayılanlar hakkında bu madde hükmü uygulanmaz.

Yetkili kuruluşun denetime ilişkin diğer yetkileri

MADDE 17- (1) İktisadi işletmecinin gerekli önlemleri almaması, zamanında almaması veya aldığı önlemleri yetkili kuruluşun eksik veya yetersiz bulması veya iktisadi işletmecinin tespit edilememesi halinde, yetkili kuruluş 16 ncı maddenin altıncı fıkrasının (d) bendinde öngörülen önlemleri alır.

(2) Piyasaya arz edilen veya piyasada bulundurulmuş uygun olmayan bir ürünün internet üzerinden satışının yapılması halinde, yetkili kuruluş aracı hizmet sağlayıcıya içeriğin çıkartılması için internet sayfalarındaki iletişim araçları, alan adı, IP adresi ve benzeri kaynaklarla elde edilen bilgiler üzerinden elektronik posta veya diğer iletişim araçları ile bildirimde bulunur. İçeriğin yirmidört saat içerisinde aracı hizmet sağlayıcı tarafından çıkartılmaması halinde yetkili kuruluş uygun olmayan ürüne ilişkin içeriğe erişimin engellenmesine karar verir ve bu kararı uygulanmak üzere Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna bildirir. İnternet sitesinin doğrudan iktisadi işletmeciye ait olması durumunda aynı uygulama yapılır. Bu fıkra kapsamında verilen erişimin engellenmesi kararı içeriğe erişimin engellenmesi (URL vb.) yöntemiyle verilir.

(3) Uygun olmayan bir ürünün televizyon veya radyo üzerinden satışının durdurulması medya hizmet sağlayıcı kuruluştan istenir. Medya hizmet sağlayıcı kuruluş, satışın durdurulması

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(10) Yetkili kuruluşlar tarafından düzenlenen eğitime katılarak piyasa gözetimi ve denetimi sertifikası almış olan personele, fiilen piyasa gözetimi ve denetimi için görevlendirilmeleri halinde 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununa göre hak ettikleri gündeliklerin bir buçuk katı tutarında gündelik ödenir. Ancak, 6245 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinin (b) fıkrasında sayılanlar hakkında bu madde hükmü uygulanmaz.

Yetkili kuruluşun denetime ilişkin diğer yetkileri

MADDE 17- (1) İktisadi işletmecinin gerekli önlemleri almaması, zamanında almaması veya aldığı önlemleri yetkili kuruluşun eksik veya yetersiz bulması veya iktisadi işletmecinin tespit edilememesi halinde, yetkili kuruluş 16 ncı maddenin altıncı fıkrasının (d) bendinde öngörülen önlemleri alır.

(2) Piyasaya arz edilen veya piyasada bulundurulmuş uygun olmayan bir ürünün internet üzerinden tanıtımı ve satışının yapılması halinde yetkili kuruluş, aracı hizmet sağlayıcıya içeriğin çıkartılması için internet sayfalarındaki iletişim araçları, alan adı, IP adresi ve benzeri kaynaklarla elde edilen bilgiler üzerinden elektronik posta veya diğer iletişim araçları ile bildirimde bulunur. İçeriğin yirmidört saat içerisinde aracı hizmet sağlayıcı tarafından çıkartılmaması halinde yetkili kuruluş uygun olmayan ürüne ilişkin içeriğe erişimin engellenmesine karar verir ve bu kararı uygulanmak üzere Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna bildirir. İnternet sitesinin doğrudan iktisadi işletmeciye ait olması durumunda aynı uygulama yapılır. Bu fıkra kapsamında verilen erişimin engellenmesi kararı içeriğe erişimin engellenmesi (URL vb.) yöntemiyle verilir.

(3) Uygun olmayan bir ürünün televizyon veya radyo üzerinden tanıtımı ve satışının durdurulması medya hizmet sağlayıcı kuruluştan istenir. Medya hizmet sağlayıcı kuruluş, tanıtımı

(İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk ile
95 Milletvekilinin Teklifi)

için yetkili kuruluş ile işbirliği yapar. Yetkili kuruluş, satışın durdurulması kararını Radyo ve Televizyon Üst Kuruluna bildirir.

(4) Yetkili kuruluşun görevlendirdiği gerçek veya tüzel kişi tarafından, piyasa gözetimi ve denetimi amacıyla kimliği açıklanmadan ve internet, radyo ve televizyon gibi uzaktan iletişim aracı üzerinden satın alınan ürünler denetimlerde numune olarak esas alınır.

İktisadi işletmeciler tarafından alınan önlemlerin duyurulması

MADDE 18- (1) Risk taşıyan ürünlerle ilgili olarak kendiliğinden veya yetkili kuruluşun talebi üzerine bu Kanunun gerektirdiği önlemleri alan iktisadi işletmeci, bu önlemler ve ürünün içerdiği riskler hakkındaki bilgileri etkili olacak şekilde duyurur ve duyurunun kapsamına göre engellilerin erişebilirliğini dikkate alır. Duyuru, asgari aşağıdaki bilgileri içerir:

- a) Ürünü tanıttak marka, model veya cins ismi veya diğer ayırt edici özellikler.
- b) Mümkün ise ürünün fotoğrafı veya resimli tasviri.
- c) Alınan önlem.
- ç) Önlemleri gerektiren sorunun açık ve anlaşılır tanımı.
- d) Sorumlu iktisadi işletmecinin isim, adres ve diğer iletişim bilgileri.
- e) Riskten kaçınmak veya sorunu gidermek için önerilen yöntemler.

(2) Yetkili kuruluş, birinci fıkrada belirtilen duyuruyu veya duyuru şeklini uygun bulmaz veya yetersiz görürse, duyurunun daha uygun bir şekilde ve yöntemlerle tekrar edilmesini talep edebilir.

(3) Dağıtıcılar, iktisadi işletmecinin ürüne ilişkin riskler ve önlemler hakkında kendilerine bildirdiği bilgileri, varsa tedarik zincirindeki bir sonraki dağıtıcıya iletmek ve birinci fıkrada belirtilen duyuruyu müşterilerinin kolaylıkla görebileceği veya ulaşabileceği yerlere koymak zorundadır.

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ve satışın durdurulması için yetkili kuruluş ile işbirliği yapar. Yetkili kuruluş, satışın durdurulması kararını Radyo ve Televizyon Üst Kuruluna bildirir.

(4) Yetkili kuruluşun görevlendirdiği gerçek veya tüzel kişi tarafından, piyasa gözetimi ve denetimi amacıyla kimlik açıklanmadan ve internet, radyo ve televizyon gibi uzaktan iletişim araçları üzerinden satın alınan ürünler numune olarak esas alınır.

İktisadi işletmeciler tarafından alınan önlemlerin duyurulması

MADDE 18- (1) Risk taşıyan ürünlerle ilgili olarak kendiliğinden veya yetkili kuruluşun talebi üzerine bu Kanunun gerektirdiği önlemleri alan iktisadi işletmeci, bu önlemler ve ürünün içerdiği riskler hakkındaki bilgileri etkili olacak şekilde duyurur ve duyurunun kapsamına göre engellilerin erişebilirliğini dikkate alır. Duyuru, asgari aşağıdaki bilgileri içerir:

- a) Ürünü tanıttak marka, model veya cins ismi veya diğer ayırt edici özellikler
- b) Mümkün ise ürünün fotoğrafı veya resimli tasviri
- c) Alınan önlem
- ç) Önlemleri gerektiren sorunun açık ve anlaşılır tanımı
- d) Sorumlu iktisadi işletmecinin isim, adres ve diğer iletişim bilgileri
- e) Riskten kaçınmak veya sorunu gidermek için önerilen yöntemler

(2) Yetkili kuruluş, birinci fıkrada belirtilen duyuruyu veya duyuru şeklini uygun bulmaz veya yetersiz görürse, duyurunun daha uygun bir şekilde ve yöntemlerle tekrar edilmesini talep edebilir.

(3) Dağıtıcılar, iktisadi işletmecinin ürüne ilişkin riskler ve önlemler hakkında kendilerine bildirdiği bilgileri, varsa tedarik zincirindeki bir sonraki dağıtıcıya iletmek ve birinci fıkrada belirtilen duyuruyu müşterilerinin kolaylıkla görebileceği veya ulaşabileceği yerlere koymak zorundadır.

(İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk ile
95 Milletvekilinin Teklifi)

Ürünün geri çağırılması

MADDE 19- (1) Alınan diğer önlemlerin riskin ortadan kaldırılmasında yetersiz kalması durumunda iktisadi işletmeci kendiliğinden veya yetkili kuruluşun talebi üzerine ürünü geri çağırır.

(2) İktisadi işletmeci geri çağırma önlemini, 18 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilenlere ilaveten aşağıdaki bilgileri de ekleyerek duyurur:

a) Ürünün teslim alınacağı veya onarılacağı adres ve irtibat noktaları.

b) Nihai kullanıcıya sunulan teklif ve seçenekler.

(3) İktisadi işletmeci ürünü teslim eden nihai kullanıcıya aşağıdaki seçeneklerden en az birini sunar:

a) Ürünün geri çağırılmasına yol açan sorunun giderilmesi.

b) Ürünün teslim tarihindeki perakende satış değerinin ödenmesi.

c) Ürünün, teknik düzenlemesine uygun, güvenli ve eşdeğer bir ürünle değiştirilmesi.

(4) Ürünün geri çağırılmasıyla ilgili tüm masraflar ürünü geri çağırılan iktisadi işletmeci tarafından üstlenilir. İktisadi işletmeci, nihai kullanıcıya ek bir maliyet yüklemeyen ürün zamanında ve kolaylıkla teslim edebilmesi için gerekli koşulları sağlamak zorundadır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İdari Para Cezaları, Yetki, İtiraz ve Son Hükümler

İdari para cezaları

MADDE 20- (1) Bu Kanunun;

a) 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde atf yapılan teknik düzenlemelerin veya genel ürün güvenliği mevzuatının ürün güvenliğine ilişkin hükümlerine aykırı hareket edenlere 50 bin Türk Lirasından 500 bin Türk Lirasına kadar,

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Ürünün geri çağırılması

MADDE 19- (1) Alınan diğer önlemlerin riskin ortadan kaldırılmasında yetersiz kalması durumunda iktisadi işletmeci, kendiliğinden veya yetkili kuruluşun talebi üzerine ürünü geri çağırır.

(2) İktisadi işletmeci geri çağırma önlemini, 18 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilenlere aşağıdaki bilgileri de ekleyerek duyurur:

a) Ürünün teslim alınacağı veya onarılacağı adres ve irtibat noktaları

b) Nihai kullanıcıya sunulan teklif ve seçenekler

(3) İktisadi işletmeci ürünü teslim eden nihai kullanıcıya aşağıdaki seçeneklerden en az birini sunar:

a) Ürünün geri çağırılmasına yol açan sorunun giderilmesi

b) Ürünün teslim tarihindeki perakende satış değerinin ödenmesi

c) Ürünün, teknik düzenlemesine uygun, güvenli ve eş değer bir ürünle değiştirilmesi

(4) Ürünün geri çağırılmasıyla ilgili tüm masraflar ürünü geri çağırılan iktisadi işletmeci tarafından üstlenilir. İktisadi işletmeci, nihai kullanıcıya ek bir maliyet yüklemeyen nihai kullanıcının ürünü zamanında ve kolaylıkla teslim edebilmesi için gerekli koşulları sağlamak zorundadır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İdari Para Cezaları, Yetki, İtiraz ve Son Hükümler

İdari para cezaları

MADDE 20- (1) Bu Kanunun;

a) 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde atf yapılan teknik düzenlemelerin veya genel ürün güvenliği mevzuatının ürün güvenliğine ilişkin hükümlerine aykırı hareket edenlere 50.000 Türk lirasından 500.000 Türk lirasına kadar,

(İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk ile
95 Milletvekilinin Teklifi)

b) 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde atf yapılan teknik düzenlemelerin veya genel ürün güvenliği mevzuatının ürün güvenliği dışındaki hükümlerine aykırı hareket edenlere 20 bin Türk Lirasından 200 bin Türk Lirasına kadar,

c) 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi, 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile 13 üncü maddesinin ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlere 20 bin Türk Lirasından 200 bin Türk Lirasına kadar,

ç) 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (ç), (d), (g), (h) ve (ı) bentleri, 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c), (d), (f) ve (g), (ğ) ve (ı) bentleri, 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi, 18 inci maddesinin birinci fıkrası ile 21 inci maddesinin beşinci fıkrasına aykırı hareket edenlere 10 bin Türk Lirasından 100 bin Türk Lirasına kadar,

d) 13 üncü maddesinin üçüncü, dördüncü, beşinci fıkraları, 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi ile 14 üncü maddesinin altıncı fıkrasına aykırı hareket edenlere 20 bin Türk Lirasından 100 bin Türk Lirasına kadar,

e) 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendine aykırı hareket edenlere 40 bin Türk Lirasından 200 bin Türk Lirasına kadar,

f) 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (c), (e), (f), (ğ) ve (ı) bentleri, 8 inci maddesinin ikinci fıkrası, 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ç), (e), (h) ve (ı) bentleri, 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (ç) bentleri, 12 nci maddesi ile 19 uncu maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarına aykırı hareket edenlere 7 bin Türk Lirasından 70 bin Türk Lirasına kadar,

g) 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (d) bentleri ile 18 inci maddesinin üçüncü fıkrasına aykırı hareket edenlere 5 bin Türk Lirasından 50 bin Türk Lirasına kadar,

idari para cezası uygulanır.

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve
Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

b) 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde atf yapılan teknik düzenlemelerin veya genel ürün güvenliği mevzuatının ürün güvenliği dışındaki hükümlerine aykırı hareket edenlere 20.000 Türk lirasından 200.000 Türk lirasına kadar,

c) 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi, 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile 13 üncü maddesinin ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlere 20.000 Türk lirasından 200.000 Türk lirasına kadar,

ç) 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (ç), (d), (g), (h) ve (ı) bentleri, 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c), (d), (f) ve (g), (ğ) ve (ı) bentleri, 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi, 18 inci maddesinin birinci fıkrası ile 21 inci maddesinin beşinci fıkrasına aykırı hareket edenlere 10.000 Türk lirasından 100.000 Türk lirasına kadar,

d) 13 üncü maddesinin üçüncü, dördüncü, beşinci fıkraları, 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi ile 14 üncü maddesinin altıncı fıkrasına aykırı hareket edenlere 20.000 Türk lirasından 100.000 Türk lirasına kadar,

e) 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendine aykırı hareket edenlere 40.000 Türk lirasından 200.000 Türk Lirasına kadar,

f) 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (c), (e), (f), (ğ) ve (ı) bentleri, 8 inci maddesinin ikinci fıkrası, 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ç), (e), (h) ve (ı) bentleri, 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (ç) bentleri, 12 nci maddesi ile 19 uncu maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarına aykırı hareket edenlere 7.000 Türk lirasından 70.000 Türk lirasına kadar,

g) 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (d) bentleri ile 18 inci maddesinin üçüncü fıkrasına aykırı hareket edenlere 5.000 Türk lirasından 50.000 Türk lirasına kadar,

idari para cezası uygulanır.

(İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk ile
95 Milletvekilinin Teklifi)

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve
Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(2) Yetkili kuruluşun denetimle görevli çalışanlarının görevlerini yapmalarına engel olanlara 5 bin Türk Lirasından 50 bin Türk Lirasına kadar idari para cezası uygulanır.

(3) İhraç edilmesi hedeflenen ürünlerin 2 nci maddenin dördüncü fıkrasına aykırı olması halinde yetkili kuruluşça ürün güvenliğine ilişkin aykırılıkta 50 bin Türk Lirasından 500 bin Türk Lirasına kadar, diğer aykırılık durumlarında 20 bin Türk Lirasından 200 bin Türk Lirasına kadar idari para cezası uygulanır ve gerekli diğer önlemler alınır.

(4) 2 nci maddenin dördüncü fıkrasına aykırı ürün ihraç edenlere, uygunsuzluğa konu ürünün gerçekleşen FOB bedelinin %5'inden %25'ine kadar tekabül eden miktarda Türk Lirası idari para cezası uygulanır.

(5) 17 nci maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarına aykırı hareket edenlere 10 bin Türk Lirasından 50 bin Türk Lirasına kadar idari para cezası uygulanır.

(6) 7 nci maddenin ikinci fıkrasına ve 9 uncu maddenin ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlere toplam numune bedelinin beş katına kadar idari para cezası uygulanır.

(7) Birinci fıkranın (c), (ç), (d), (e), (f) ve (g) bentlerinde belirtilen aykırılık hallerinde, aynı fiil nedeniyle birinci fıkranın (a) ve (b) bentleri uygulanmaz.

(8) Birinci, ikinci, üçüncü ve beşinci fıkralarda belirtilen idari para cezaları, bu cezalara konu uygunsuzluğun iki yıl içinde tekrarı halinde, her tekrar için bir önce verilen idari para cezasının iki katı olarak uygulanır.

(9) Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları, idari önlemlerin uygulanmasına engel teşkil etmez.

(10) Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları tebliğ tarihinden itibaren bir ay içerisinde ödenir.

(11) Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları uygulanırken, cezaya konu aykırılığın büyüklüğü ve yaptırım uygulanacak gerçek veya tüzel kişinin ekonomik durumu dikkate alınır.

(2) Yetkili kuruluşun denetimle görevli çalışanlarının görevlerini yapmalarına engel olanlara 5.000 Türk lirasından 50.000 Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanır.

(3) İhraç edilmesi hedeflenen ürünlerin 2 nci maddenin dördüncü fıkrasına aykırı olması halinde yetkili kuruluşça ürün güvenliğine ilişkin aykırılıkta 50.000 Türk lirasından 500.000 Türk lirasına kadar, diğer aykırılık durumlarında 20.000 Türk lirasından 200.000 Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanır ve gerekli diğer önlemler alınır.

(4) 2 nci maddenin dördüncü fıkrasına aykırı ürün ihraç edenlere, uygunsuzluğa konu ürünün gerçekleşen FOB bedelinin %5'inden %25'ine kadar tekabül eden miktarda Türk lirası idari para cezası uygulanır.

(5) 17 nci maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarına aykırı hareket edenlere 10.000 Türk lirasından 50.000 Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanır.

(6) 7 nci maddenin ikinci fıkrasına ve 9 uncu maddenin ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlere toplam numune bedelinin beş katına kadar idari para cezası uygulanır.

(7) Birinci fıkranın (c), (ç), (d), (e), (f) ve (g) bentlerinde belirtilen aykırılık hallerinde, aynı fiil nedeniyle birinci fıkranın (a) ve (b) bentleri uygulanmaz.

(8) Birinci, ikinci, üçüncü ve beşinci fıkralarda belirtilen idari para cezaları, bu cezalara konu uygunsuzluğun iki yıl içinde tekrarı halinde, her tekrar için bir önceki idari para cezasının iki katı uygulanır.

(9) Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları, idari önlemlerin uygulanmasına engel teşkil etmez.

(10) Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları tebliğ tarihinden itibaren bir ay içerisinde ödenir.

(11) Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları uygulanırken, cezaya konu aykırılığın büyüklüğü ve yaptırım uygulanacak gerçek veya tüzel kişinin ekonomik durumu dikkate alınır.

(İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk ile
95 Milletvekilinin Teklifi)

**İktisadi işletmeciyi sorumluluktan
kurtaran haller**

MADDE 21- (1) Piyasaya arz ettikleri, piyasada bulundurdukları veya hizmete sundukları ürünün uygun olmadığını tespit edip yetkili kuruluşun talebi ve uyarısı olmadan uygunsuzluğun giderilmesi ve riskin ortadan kaldırılması için ürünün geri çağırılması da dâhil olmak üzere gerekli tedbirleri kendiliğinden alan ve uygunsuzluğu tamamen gideren iktisadi işletmeciler için bu Kanunda düzenlenen idari yaptırımlar uygulanmaz.

(2) İmalatçı veya ithalatçı;

a) Ürünü piyasaya kendisinin arz etmediğini,

b) Uygunsuzluğun dağıtıcının veya üçüncü bir tarafın ürüne müdahalesinden veya kullanıcıdan kaynaklandığını,

c) Üründeki uygunsuzluğun, teknik düzenlemelere veya diğer zorunlu teknik kurallara uygun olarak üretilmesinden kaynaklandığını,

ispatladığı takdirde bu Kanunda düzenlenen idari yaptırımlar uygulanmaz.

(3) İmalatçı veya ithalatçı, ikinci fıkrada belirtilen şartlardan birini ispatladığı takdirde, 6 ncı maddede belirtilen tazminat sorumluluğu kalkar. Zararın, üründeki uygunsuzluğun yanı sıra üçüncü bir kişinin fiili veya ihmalinden kaynaklanmış olması imalatçı veya ithalatçının 6 ncı maddede düzenlenen tazminat sorumluluğunu azaltmaz. Ancak imalatçı veya ithalatçının üçüncü kişiye rücu hakkı saklıdır.

(4) Zararın, üründeki uygunsuzluğun yanı sıra zarar görenin veya zarar görenin sorumluluğundaki bir kişinin kusurundan kaynaklanmış olması halinde, imalatçı veya ithalatçının 6 ncı maddede düzenlenen tazminat sorumluluğu, hal ve şartlara göre azaltılabileceği gibi tamamen de kaldırılabilir.

(5) Bu Kanunda belirtilen sorumluluklarını yerine getirip piyasadan çekilen ürünü teslim eden dağıtıcı, ürünün piyasadan çekilmesine yol açan

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve
Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

**İktisadi işletmeciyi sorumluluktan
kurtaran haller**

MADDE 21- (1) Piyasaya arz ettikleri, piyasada bulundurdukları veya hizmete sundukları ürünün uygun olmadığını tespit edip yetkili kuruluşun talebi ve uyarısı olmadan uygunsuzluğun giderilmesi ve riskin ortadan kaldırılması için ürünün geri çağırılması da dâhil olmak üzere gerekli tedbirleri kendiliğinden alan ve uygunsuzluğu tamamen gideren iktisadi işletmeciler için bu Kanunda düzenlenen idari yaptırımlar uygulanmaz.

(2) İmalatçı veya ithalatçı;

a) Ürünü piyasaya kendisinin arz etmediğini,

b) Uygunsuzluğun dağıtıcının veya üçüncü bir tarafın ürüne müdahalesinden veya kullanıcıdan kaynaklandığını,

c) Üründeki uygunsuzluğun, teknik düzenlemelere veya diğer zorunlu teknik kurallara uygun olarak üretilmesinden kaynaklandığını,

ispatladığı takdirde bu Kanunda düzenlenen idari yaptırımlar uygulanmaz.

(3) İmalatçı veya ithalatçı, ikinci fıkrada belirtilen şartlardan birini ispatladığı takdirde, 6 ncı maddede belirtilen tazminat sorumluluğu kalkar. Zararın, üründeki uygunsuzluğun yanı sıra üçüncü bir kişinin fiili veya ihmalinden kaynaklanmış olması imalatçı veya ithalatçının 6 ncı maddede düzenlenen tazminat sorumluluğunu azaltmaz. Ancak imalatçı veya ithalatçının üçüncü kişiye rücu hakkı saklıdır.

(4) Zararın, üründeki uygunsuzluğun yanı sıra zarar görenin veya zarar görenin sorumluluğundaki bir kişinin kusurundan kaynaklanmış olması halinde, imalatçı veya ithalatçının 6 ncı maddede düzenlenen tazminat sorumluluğu, hal ve şartlara göre azaltılabileceği gibi tamamen de kaldırılabilir.

(5) Bu Kanunda belirtilen sorumluluklarını yerine getirip piyasadan çekilen ürünü teslim eden dağıtıcı, ürünün piyasadan çekilmesine yol açan

(İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk ile
95 Milletvekilinin Teklifi)

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve
Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

sorunun giderilmesini imalatçı veya ithalatçıdan ister. İmalatçı veya ithalatçı, mümkün olması halinde ürünü uygun duruma getirir ve dağıtıcıya teslim eder. Ürünün işlevsiz hale getirilmesi veya imha edilmesinin gerektiği hallerde, imalatçı veya ithalatçı, dağıtıcıya imalatçı veya ithalatçının piyasaya arz ettiği satış değerinin ödenmesi veya ürünün teknik düzenlemesine uygun, güvenli ve eşdeğer bir ürünle değiştirilmesi seçeneklerinden birini sunar.

Masrafların rücu edilmesi ve idari yaptırımlarda yetki ve itiraz

MADDE 22- (1) Bu Kanunda belirlenen idari yaptırımlar yetkili kuruluş tarafından uygulanır. İdari yaptırımların hangi makam veya kamu görevlilerince uygulanacağı yetkili kuruluş tarafından çıkarılan yönetmelik ile belirlenir. 15 inci maddenin yedinci fıkrası, 16 ncı maddenin dördüncü ve yedinci fıkraları ile 17 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen masrafların yetkili kuruluş tarafından karşılanması halinde, masraflar masrafi yapan yetkili kuruluşça ilgili iktisadi işletmeciye genel hükümlere göre rücu edilir.

(2) Bu Kanun hükümlerine göre verilen idari yaptırım kararlarına karşı 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu hükümlerine göre idari yargı yoluna başvurulabilir.

Gizlilik, ticari sırlar ve şeffaflık

MADDE 23- (1) Yetkili kuruluş, bu Kanunu uygularken kişisel verilere dair, ticari sır niteliğindeki veya fikri ve sınai mülkiyet hakkına ilişkin edindiği bilgilerin gizliliğini korumakla yükümlüdür. Ancak insan sağlığı ve güvenliğinin gerektirdiği hallerde bu bilgilerin açıklanması bu kapsamda sayılmaz.

sorunun giderilmesini imalatçı veya ithalatçıdan ister. İmalatçı veya ithalatçı, mümkün olması halinde ürünü uygun duruma getirir ve dağıtıcıya teslim eder. Ürünün işlevsiz hale getirilmesi veya imha edilmesinin gerektiği hallerde, imalatçı veya ithalatçı, dağıtıcıya imalatçı veya ithalatçının piyasaya arz ettiği satış değerinin ödenmesi veya ürünün teknik düzenlemesine uygun, güvenli ve eşdeğer bir ürünle değiştirilmesi seçeneklerinden birini sunar.

Masrafların rücu edilmesi ve idari yaptırımlarda yetki ve itiraz

MADDE 22- (1) Bu Kanunda belirlenen idari yaptırımlar yetkili kuruluş tarafından uygulanır. İdari yaptırımların hangi makam veya kamu görevlilerince uygulanacağı yetkili kuruluş tarafından çıkarılan yönetmelik ile belirlenir. 15 inci maddenin yedinci fıkrası, 16 ncı maddenin dördüncü ve yedinci fıkraları ile 17 nci maddenin birinci fıkrası uyarınca yapılan masrafların yetkili kuruluş tarafından karşılanması halinde, masraflar, masrafi yapan yetkili kuruluşça ilgili iktisadi işletmeciye genel hükümlere göre rücu edilir.

(2) Bu Kanun hükümlerine göre verilen idari yaptırım kararlarına karşı 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu hükümlerine göre idari yargı yoluna başvurulabilir.

Gizlilik, ticari sırlar ve şeffaflık

MADDE 23- (1) Yetkili kuruluş, bu Kanunu uygularken kişisel verilere dair, ticari sır niteliğindeki veya fikri ve sınai mülkiyet hakkına ilişkin edindiği bilgilerin gizliliğini korumakla yükümlüdür. Ancak insan sağlığı ve güvenliğinin gerektirdiği hallerde bu bilgilerin açıklanması bu kapsamda sayılmaz.

(İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk ile
95 Milletvekilinin Teklifi)

Uygulama mevzuatı

MADDE 24- (1) Teknik düzenlemelerin hazırlanmasına ilişkin usul ve esaslar ile Avrupa Birliği teknik mevzuatını uyumlaştırmak ve piyasa gözetimi ve denetimi yapmakla yetkili kuruluşların belirlenmesine ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanınca belirlenir.

(2) Bu Kanun kapsamında yer alan;

a) Piyasa gözetimi ve denetimi, “CE” işareti, uygunluk değerlendirme kuruluşları ve onaylanmış kuruluşlar ile bildirimlere ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanınca yürürlüğe konulan yönetmeliklerle,

b) Uygunluk değerlendirme yöntemleri, ticarete teknik engellerin önlenmesi, teknik mevzuat uyumu, elektronik ticarete piyasa gözetimi ve denetimi, genel ürün güvenliği ve bu Kanunun uygulanmasını ilgilendiren diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından,

belirlenir.

Yürürlükten kaldırılan Kanun

MADDE 25- (1) 29/6/2001 tarihli ve 4703 sayılı Ürünlerle İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Mevzuatta 4703 sayılı Kanuna yapılan atıflar bu Kanuna yapılmış kabul edilir.

GEÇİCİ MADDE 1- (1) 24 üncü maddede belirtilen düzenlemeler yürürlüğe konuluncaya kadar, 4703 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinde belirtilen uygulama mevzuatı ile 4703 sayılı Kanuna dayanılarak yürürlüğe konulan teknik düzenlemelerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Uygulama mevzuatı

MADDE 24- (1) Teknik düzenlemelerin hazırlanmasına ilişkin usul ve esaslar ile Avrupa Birliği teknik mevzuatını uyumlaştırmak ve piyasa gözetimi ve denetimi yapmakla yetkili kuruluşların belirlenmesine ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanınca belirlenir.

(2) Bu Kanun kapsamında yer alan;

a) Piyasa gözetimi ve denetimi, “CE” işareti, uygunluk değerlendirme kuruluşları ve onaylanmış kuruluşlar ile bildirimlere ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanınca yürürlüğe konulan yönetmeliklerle,

b) Uygunluk değerlendirme yöntemleri, ticarete teknik engellerin önlenmesi, teknik mevzuat uyumu, elektronik ticarete piyasa gözetimi ve denetimi, genel ürün güvenliği ve bu Kanunun uygulanmasını ilgilendiren diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından,

belirlenir.

Yürürlükten kaldırılan Kanun

MADDE 25- (1) 29/6/2001 tarihli ve 4703 sayılı Ürünlerle İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Mevzuatta 4703 sayılı Kanuna yapılan atıflar bu Kanuna yapılmış kabul edilir.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1- (1) 24 üncü maddede belirtilen düzenlemeler yürürlüğe konuluncaya kadar, 4703 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinde belirtilen uygulama mevzuatı ile 4703 sayılı Kanuna dayanılarak yürürlüğe konulan teknik düzenlemelerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

(İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk ile
95 Milletvekilinin Teklifi)

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve
Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(2) Cumhurbaşkanınca yeni bir Karar yürürlüğe konuluncaya kadar, dış ticarete konu ürünlerin uygunluk denetimlerine ilişkin 28/1/2013 tarihli ve 2013/4284 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Teknik Düzenlemeler Rejimi Kararı hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

Yürürlük

MADDE 26- (1) Bu Kanun yayımı tarihinden bir yıl sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 27- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

(2) Cumhurbaşkanınca yeni bir Karar yürürlüğe konuluncaya kadar, dış ticarete konu ürünlerin uygunluk denetimlerine ilişkin 28/1/2013 tarihli ve 2013/4284 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Teknik Düzenlemeler Rejimi Kararı hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

Yürürlük

MADDE 26- (1) Bu Kanun yayımı tarihinden bir yıl sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 27- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

